

BEYNƏLXALQ STANDART ISO 19115-1

İlk nəşr 2014-04-01

Coğrafi informasiya – Metadata

1-ci hissə

Baza məlumatları

İstinad nömrəsi

ISO 19115-1:2014(E)

© ISO 2014

LaVinci

MÜƏLLİF HÜQUQLARI QORUNUR

© ISO 2014,

Bütün hüquqlar qorunur. Əksi göstərlmədiyi təqdirdə, bu nəşrin heç bir hissəsi əvvəlcədən yazılı icazə almadan, heç bir formada və ya heç bir vasitə ilə, o cümlədən elektron və ya mexaniki üsullarla, kopyalanma və ya internetdə və ya intranetdə yerləşdirilməklə çoxaldıla və ya başqa şəkildə istifadə edilə bilməz. İcazə, ya aşağıda göstərilən ünvanda ISO-dan, ya da tələb olunan ölkədə ISO-nun üzv orqanından tələb edilə bilər.

ISO müəllif hüquqları ofisi

Poçt ünvanı 56 • CH-1211 Cenevrə 20

Tel: + 41 22 749 01 11

Faks: + 41 22 749 09 47

E-poçt: copyright@iso.org

www.iso.org

İsveçrədə nəşr olunub

© ISO 2014 – Bütün hüquqlar qorunur

Mündəricat

Önsöz	4
Giriş	5
1 Miqyas.....	8
2 Uyğunluq	8
2.1 Uyğunluq tələbləri.....	8
2.2 Mücərrəd test toplusu	9
3 Normativ istinadlar	9
4 Terminlər və təriflər	9
5 Simvollar və qısaldılmış terminlər	11
5.1 Qısaldılmış terminlər	11
5.2 Qısaldılmış terminlər — Paket	11
6 Metadatanın tələbləri	12
6.1 Resurslar üçün metadata	12
6.2 Metadatanın tətbiqi məlumatı	12
6.3 Metadatanın fundamental paketi və asılılıqları	14
6.4 İstinad və məsul şəxs, Metadatanın tətbiqi məlumatı, Dil-karakter dəstini lokallaşdırma məlumatı və Əhatə məlumatının paket əlaqələri.....	15
6.5 Resurs metadata sinif diaqramları paketlər üzrə.....	16
6.6 Həcm, İstinad və Ümumi məlumat paketləri	42
6.7 Sərbəst mətn sahələri üçün çoxdilli dəstək	48
6.8 Tətbiq üçün nümunələr.....	50
6.9 Metadata tətbiqi.....	50
6.10 Axtarış metadatası	51
6.11 Düzəlişlər.....	51
Əlavə A (normativ) Mücərrəd test toplusu	51
Əlavə B (normativ) Coğrafi metadata üçün data lüğəti	53
Əlavə C (normative) Metadata genişlənmələri və profilləri	103
Əlavə D (məlumat xarakterli) Tətbiqetmə nümunələri	107
Əlavə E (məlumat xarakterli) Metadata tətbiqi	117
Əlavə F (normative) Coğrafi resurslar üçün kəşfiyyat metadatası	126
İstinad ədəbiyyatı.....	139

Önsöz

ISO (Beynəlxalq Standartlaşdırma Təşkilatı) milli standartlaşdırma orqanlarının (ISO üzv təşkilatları) global federasiyasıdır. Beynəlxalq standartların hazırlanması işi, adətən, ISO-nun texniki komitələri vasitəsilə həyata keçirilir. Bu məsələdə maraqlı olan bir üzv qurum, yaradılmış Texniki Komitədə təmsil olunmaq hüququna malikdir. ISO ilə əlaqəsi olan beynəlxalq təşkilatlar, hökumət və qeyri-hökumət təşkilatları da bu işdə iştirak edirlər. ISO bütün elektrotezlik standartlaşdırması məsələlərində Beynəlxalq Elektrotezlik Komissiyası (IEC) ilə sıx əməkdaşlıq edir.

Bu sənədin hazırlanması üçün istifadə olunan prosedurlar və onun sonrakı texniki xidməti üçün nəzərdə tutulan prosedurlar, ISO/IEC Direktivlərinin 1-ci hissəsində təsvir edilmişdir. Xüsusilə, müxtəlif növ ISO sənədləri üçün tələb olunan müxtəlif təsdiq meyarları qeyd edilməlidir. Bu sənəd ISO/IEC Direktivlərinin 2-ci Hissəsinin redaksiya qaydalarına uyğun olaraq hazırlanmışdır.

www.iso.org/directives

Bu sənədin bəzi elementlərinin patent hüquqlarının predmeti ola biləcəyi ehtimalına diqqət yetirilir. ISO bu cür patent hüquqlarının hər hansı və ya hamısının müəyyən edilməsinə görə məsuliyyət daşımır. Sənədin işlənilib hazırlanması zamanı müəyyən edilmiş hər hansı patent hüquqlarının təfərrüatları Girişdə və/və ya alınan patent bəyannamələrinin ISO siyahısında olacaq.

www.iso.org/patents

Bu sənəddə istifadə olunan hər hansı bir ticarət adı istifadəçilərin rahatlığı üçün verilmiş məlumatdır və təsdiq kimi qəbul edilmir.

ISO-nun uyğunluq qiymətləndirilməsi ilə bağlı xüsusi termin və ifadələrinin mənası haqqında izahat və ISO-nun Ticarət üçün Texniki Maneələri (TBT, Technical Barriers to Trade) üzrə ÜTT prinsiplərinə riayət etməsi ilə bağlı məlumat üçün aşağıdakı URL-ə baxın: www.iso.org/iso/foreword.html.

Bu sənədə görə məsul komitə ISO/TC 211, Coğrafi informasiya/Geomatiklərdir.

ISO 19115-1-in bu ilk nəşri texniki cəhətdən yenidən hazırlanmış ISO 19115:2003-ü ləğv edir və əvəzləyir. O, həmçinin ISO 19115:2003/Kor 1:2006 Texniki Düzəlişi özündə birləşdirir.

ISO 19115 Coğrafi informasiya - Metadata ümumi başlığı altında aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- 1-ci hissə: Baza məlumatları
- 2-ci hissə: Şəkillər və torlu məlumatlar üçün genişlənmələr
- 3-cü hissə: metadata-nın əsaslarının XML sxem tətbiqi [Texniki Spesifikasiya]1)

Giriş

Məlumatların idarə olunması və təhlili üçün kompüterdə *Software* və *Hardware-in* ən son inkişafı, xüsusən coğrafi məzmunlu müşahidələrlə birləşməsi, dünyada rəqəmsal informasiya həllərinin istifadəsində böyük artıma səbəb olmuşdur. Coğrafiyanın əhəmiyyətinin və məkan baxımından hadisələrin necə əlaqəli olduğunu dərk edilməsi cəmiyyətin demək olar ki, bütün sahələrinə təsir edir. Coğrafi informasiya elmi və informasiya texnologiyalarından kənarada olan bir çox fənlərdən olan şəxslər rəqəmsal coğrafi informasiya hazırlayır, təkmilləşdirir və dəyişdirir. Coğrafi informasiya resurslarının sayı, mürəkkəbliyi və müxtəlifliyi artdıqca, bu resursların bütün aspektlərini anlamaq üçün bir metodun əhəmiyyəti də artır.

Rəqəmsal coğrafi informasiya dəsti, kompüter təhlili və məlumatların qrafik təsviri üçün dünyəvi modelinin bir nümayişidir. Əsas model bir abstraksiyadır, təxmin, sadələşdirmə və bəzi aspektlərin buraxılmasını tələb edir və həmişə mümkün olan “baxış bucaqlarından” yalnız biridir. Məlumatların yanlış istifadəsinin qarşısını almaq üçün məlumatların yaradılması zamanı təsir edən fərziyyələr və məhdudiyyətlər tam şəkildə sənədləşdirilməlidir. Adətən məlumatlar, istehsalçıdan başqa bir çox insan tərəfindən istifadə olunur. Metadata istehsalçıya resursları təsvir etməyə imkan verir ki, istifadəçilər fərziyyələri və məhdudiyyətləri başa düşsünlər və resursların nəzərdə tutulan istifadəyə uyğunluğunu qiymətləndirə bilsünlər. Düzgün sənədləşdirmə datayla tanış olmayanlara onları daha yaxşı anlamağa və onlardan düzgün istifadə etməyə imkan verir. Yaxşı keyfiyyətli sənədləşdirmə həmçinin datanın yaradıcılarına onların ehtiyatları barədə daha dəqiq bilik əldə etməyə və datanın istehsalı, saxlanması, yenilənməsi və təkrar istifadəsini daha yaxşı idarə etməyə imkan verir.

Coğrafi informasiya dəsti, adətən cədvəl formatında təşkil olunmuş, cədvəldəki hər bir sətir və ya griddəki pikselə aid olan yer ilə əlaqələndirilmiş data kimi qəbul edilir. İnkişaf edən veb-data buludu üçün data dəsti anlayışı onun əhatə dairəsi, müəllifliyi və nəzərdə tutulan məqsədi ilə müəyyən edilən vahid kimi qəbul edilən hər hansı bir data məhsulunu əhatə edə bilən bir anlayış kimi genişləndirilə bilər. Daha geniş perspektivdə, strukturlu və ya struktursuz olub-olmamasından asılı olmayaraq, coğrafi məzmunlu müşahidələr və ya şərhlər ehtiva edən hər hansı bir sənəd coğrafi informasiya dəsti kimi qəbul edilə bilər.

İnternetin imkan verdiyi inkişaf edən paylanmış data sistemi xidmət yönümlü arxitekturaların inkişafını dəstəkləyir və burada veb xidmətləri məlumat və ya emal qabiliyyətinin vacib mənbəyi kimi əhəmiyyət kəsb edir və bu xidmətlərin bir çoxu məkan əsaslı məlumat və ya funksionallıq təqdim edir. Bu xidmətlərin kəşfi və istifadəsi üçün təsviri Metadataların mühüm funksiyasına çevrilmişdir.

Rəqəmsal formada olmayan resurslarda coğrafi məzmunlu çoxlu informasiya mövcuddur. Bu resurslara xəritələr və müxtəlif sənədlər, eləcə də Yer kürəsinin bəzi fiziki, bioloji və ya mədəni aspektlərini xarakterizə etmək üçün toplanan nümunələr və ya digər artefaktlar daxildir. ISO 19115-in bu hissəsində təqdim edilən metadata sxemi belə resurslara da tətbiq oluna bilər.

ISO 19115-in bu hissəsinin məqsədi coğrafi əhatə dairəsinə malik ola bilən informasiya və ya resursların təsviri üçün bir model təqdim etməkdir. ISO 19115-in bu hissəsi informasiya sistemlərinin analitikləri, proqram planlayıcıları və informasiya sistemlərinin tərtibatçıları, eləcə də digərləri tərəfindən informasiya resurslarının standartlaşdırılmış təsviri üçün əsas prinsipləri və tələbləri müəyyən etmək üçün istifadə olunmalıdır. ISO 19115-in bu hissəsi

metadata elementlərini, onların xüsusiyyətlərini və elementlər arasındakı əlaqələri müəyyən edir və metadata terminologiyası, təriflər və genişlənmə prosedurları üçün ümumi dəsti təsbit edir.

ISO 19115-in bu hissəsinin əsas məqsədi coğrafi əhatəyə malik olan rəqəmsal datanı təsvir etmək olsa da, o, bütün növ resursları, o cümlədən mətn sənədlərini, təşəbbüsləri, proqram təminatını, coğrafi olmayan informasiyanı, məhsul spesifikasiyalarını və anbarları təsvir etmək üçün istifadə edilə bilər, yəni coğrafi əhatəyə malik olmayan informasiya resurslarını təsvir etmək üçün də istifadə edilə bilər. Bəzi sahələr, məsələn, kitabxanalar üçün Dublin Core kimi öz metadata standartlarına malikdir. Lazım gələrsə, belə standartlar və ISO 19115-in bu hissəsi birləşdirilərək bir İcma Sxemi yaradıla bilər.

ISO 19115-in bu hissəsi resurs təminatçısı tərəfindən tətbiq edildikdə, aşağıdakıları təmin edəcəkdir:

1. İnformasiya resurslarının təminatçılara öz resurslarını effektiv və tam xarakterizə etmək imkanı verəcəkdir;
2. İnformasiya resursları üçün metadatanın təşkili və idarə edilməsini asanlaşdıracaqdır;
3. İnformasiya resurslarının xüsusiyyətlərinin dəqiq anlaşılması vasitəsilə onların düzgün istifadəsini təmin edəcəkdir;
4. Resursların kəşfi, əldə olunması, axtarışı və təkrar istifadəsini asanlaşdıracaqdır;
5. İstifadəçilərə hər hansı bir informasiya resursunun onlar üçün faydalı olub-olmadığını müəyyən etməyə imkan verəcəkdir.

ISO 19115-in bu hissəsi ümumi məqsədli metadatanı müəyyən edir. Resursların təsvirinin bəzi aspektləri, o cümlədən keyfiyyət, data strukturu və ya görüntü üçün daha ətraflı modellər digər ISO coğrafi informasiya standartlarında müəyyən edilmişdir. Burada təsvir olunan metadata modeli həmin genişlənmələri istifadə edən proqram təminatının tətbiqini asanlaşdırmaq üçün ümumi nümunəyə əsaslanan sahəyə xas istifadəçi genişlənmələrinin tətbiqinə imkan verir.

ISO 19115-in bu hissəsi ISO 19115:2003 və ISO 19115:2003/Cor 1:2006 üçün verilmiş reviziyadır. Bu reviziya, İnformasiya Texnologiyalarının inkişafı və metadatanın əldə edilməsi, istifadəsi və idarə olunması üçün internetdən istifadəyə keçid, eləcə də istinad sənədlərinə edilən yeniləmələr və istifadəçilər tərəfindən verilən təkliflər əsasında həyata keçirilmişdir. ISO 19115-in bu hissəsi əvvəlki versiyadan tam müstəqildir və yeni ada və tarixə malikdir. Onun UML paketləri, sinifləri və elementləri əvvəlki versiyadan fərqli identifikatorlara malikdir. ISO 19115:2003/Cor 1:2006-nın UML-i ISO/TC 211 Uyğunlaşdırılmış Model İdarəetmə Qrupunun (Harmonized Model Management Group) anbarında mövcud olacaq. Geri uyğunluq transformasiya xidməti vasitəsilə təmin ediləcəkdir. Keçmiş metadata nümunələri əvvəlki versiyaya istinad etməyə və ondan istifadə etməyə davam edə bilər.

ISO 19115-in bu yenilənmiş versiyasına keçidi asanlaşdırmaq və metadata nümunələrinin bu yenilənmiş versiyaya çevrilməsini təmin etmək üçün:

— Heç bir yeni məcburi element yaradılmamışdır;

— Əgər metadata elementinin tərfi dəyişdirilməli olsaydı, o, silinmiş və yeni metadata elementi ilə əvəz olunmuşdur; metadata elementlərinin adları digər anlayışlar üçün yenidən istifadə olunmamışdır;

— Bəzi metadata elementlərinin tərifləri genişləndirilmişdir;

— Adı və tərfi eyni qalsa da, onların məlumat növü dəyişdirildikdə metadata elementləri təkrar istifadə olunmuşdur;

— Qalan atributlar əvvəlki standartda olduğu kimi eyni ardıcılıqda saxlanılmışdır;

— Silinmiş elementlərin, yeni elementlərin siyahısı və köhnə elementlərlə onların əvəz olunmuş elementləri arasındakı uyğunluq Əlavə G-də təqdim edilmişdir;

— UML-in yenidən strukturlaşdırılması minimuma endirilmişdir.

Əsas dəyişikliklərin xülasəsi:

— “Əsas metadata” anlayışı çıxarılmışdır;

— ISO 19119:2005 və ISO 19119:2005/Amd 1:2008-dən alınmış xidmətlər üçün metadata əlavə edilmişdir;

— Datanın keyfiyyəti ISO 19157-yə köçürülmüşdür;

— Xidmət və qeyri-xidmət resurslarının kəşfi üçün metadataı təsvir etmək üçün Əlavə F əlavə edilmişdir;

— Bir çox kod siyahıları genişləndirilmişdir;

— Metadata elementləri və kodlar üçün müvafiq olaraq “Qısa ad” və “Domen kodu” istifadəsi dayandırılmışdır.

Dəyişikliklərin tam təsviri Əlavə G-də təqdim olunmuşdur.

Coğrafi informasiya — Metadata —

Bölmə 1:

Baza məlumatlar

1 Miqyas

ISO 19115-in bu hissəsi coğrafi informasiyanın və xidmətlərin təsvir edilməsi üçün tələb olunan sxemi müəyyən edir. Bu, rəqəmsal coğrafi informasiya və xidmətlərin identifikasiyası, həcmi, keyfiyyəti, məkan və zaman aspektləri, məzmunu, məkan istinadları, təsviri, paylanması və digər xüsusiyyətləri haqqında məlumatları təmin edir. ISO 19115-in bu hissəsi aşağıdakılara tətbiq olunur:

— bütün növ resursların kataloqlanması, təmizləmə fəaliyyətləri və data dəstləri və xidmətlərin tam təsviri;

— coğrafi xidmətlər, coğrafi informasiya dəstləri, data dəsti seriyaları və fərdi coğrafi xüsusiyyətlər və xüsusiyyətlər.

ISO 19115-in bu hissəsi aşağıdakıları müəyyən edir:

— məcburi və şərti metadata bölmələri, metadata varlıqları (entity) və metadata elementləri;
— əksər metadata tətbiqlərinə (məlumatın axtarışı, istifadəyə uyğunluğun müəyyən edilməsi, datanın əldə edilməsi, datanın ötürülməsi, rəqəmsal data və xidmətlərin istifadəsi) xidmət etmək üçün tələb olunan minimum metadata dəsti;

— resursların daha geniş standart təsviri üçün tələb olunduqda əlavə metadata elementləri;

— xüsusi ehtiyaclara uyğun olaraq metadata-nı genişləndirmə metodu.

ISO 19115-in bu hissəsi rəqəmsal data və xidmətlərə tətbiq olunsada, onun prinsipləri xəritələr, qrafiklər və mətn sənədləri kimi digər resurs növlərinə, eləcə də qeyri-coğrafi informasiyaya genişləndirilə bilər. Müəyyən şərti metadata elementləri bu data növlərinə tətbiq oluna bilməz.

2 Uyğunluq

2.1 Uyğunluq tələbləri

ISO 19115-in bu hissəsinə uyğun olduğunu iddia edən hər hansı bir metadata, Əlavə A-da təqdim olunan mücərrəd test toplusunda təsvir edilən tələblərdən keçməlidir. Metadata Bənd 6 və Əlavə B-də göstərildiyi kimi təmin olunmalıdır. Əgər Bənd 6 və Əlavə B-də təqdim olunan UML modelləri arasında fərq mövcuddursa, UML modelləri təsdiqləyici hesab olunur. İstifadəçi tərəfindən təyin edilmiş metadata Əlavə C-də göstərildiyi kimi müəyyən edilməli və təmin olunmalıdır. ISO 19115-in bu hissəsinə uyğun olan hər hansı bir profil C.6-da göstərilən qaydalara uyğun olmalıdır. ISO 19115-in bu hissəsi datanı təsvir etmək üçün istifadə olunan metadata-nı müəyyən edir. ISO 19115-in bu hissəsinə uyğun olaraq müəyyən edilən data dəstləri, bu Beynəlxalq Standartın əvvəlki versiyalarına uyğun olan digər data dəstləri ilə yanaşı mövcud ola bilər. ISO 19115-in bu hissəsinə əsasən hazırlanan profillər və ya xidmət spesifikasiyaları ilə işləyən xidmətlər üçün uyğunluq maddələri onların

domenlərində geriye uyğunluğu təmin etmək üçün profillərdə və ya xidmət spesifikasiyalarında müəyyən edilməlidir.

2.2 Mücərrəd test toplusu

Əlavə A-da olan mücərrəd test toplusundan istifadə etməklə uyğunluq testinin məqsədləri üçün, metadata sinifləri və elementləri müvafiq profildə göstərildiyi kimi məcburi, şərti və ya könüllü kimi qəbul edilməlidir.

3 Normativ istinadlar

Bu sənəddə tam və ya qismən normativ olaraq istinad edilən və tətbiqi üçün əvəzəlməz olan aşağıdakı sənədlər mövcuddur. Tarix qoyulmuş istinadlar üçün yalnız göstərilən nəşrə müraciət olunur. Tarixsiz istinadlar üçün istinad edilən sənədin sonuncu nəşri (hər hansı düzəlişlər də daxil olmaqla) tətbiq olunur.

- ISO 639 (bütün hissələr), Dillərin adlarının təmsil olunması üçün kodlar
- ISO 3166 (bütün hissələr), Ölkələrin və onların bölgələrinin adlarının təmsil olunması üçün kodlar
- ISO 4217:2008, Valyutaların və fondların təmsil olunması üçün kodlar
- ISO 8601:2004, Data elementləri və dəyişmə formatları — İnformasiyanın dəyişməsi — Tarixlərin və zamanların təmsili
- ISO/TS 19103:2005, Coğrafi informasiya — Konseptual sxem dili
- ISO 19106:2004, Coğrafi informasiya — Profillər
- ISO 19107:2003, Coğrafi informasiya — Məkan sxemi
- ISO 19108:2002, Coğrafi informasiya — zamanla əlaqəli sxem
- ISO 19109:2005, Coğrafi informasiya — Tətbiq sxemi qaydaları
- ISO 19110:2005, Coğrafi informasiya — Xüsusiyyətlərin kataloqlanması metodologiyası
- ISO 19111:2007, Coğrafi informasiya — Koordinatlarla məkan istinadları
- ISO 19111-2:2009, Coğrafi informasiya — Koordinatlarla məkan istinadları — 2-ci hissə: Parametrik dəyərlər üçün genişləndirmə
- ISO 19112:2003, Coğrafi informasiya — Coğrafi identifikatorlarla məkan istinadları
- ISO 19119, Coğrafi informasiya — Xidmətlər
- ISO 19157:2013, Coğrafi informasiya — Datanın keyfiyyəti
- IETF RFC 3986:2005, Vahid Resurs İdentifikatoru (URI, Uniform Resource Identifier): Ümumi Sintaksis

4 Terminlər və təriflər

Bu sənəd üçün, ISO/TS 19103:2005-də verilmiş terminlər və təriflər, həmçinin aşağıdakı terminlər və təriflər tətbiq olunur.

4.1 İstinad

Bir resursdan (4.17) digərinə oxucu və ya istifadəçinin diqqətini yönəldən informasiya obyektidir.
[SOURCE: ISO 24619:2011, 3.1.16]

4.2 Data növü

Bu domen daxilində dəyərlərə icazə verilən əməliyyatlarla (4.15) dəyər domeninin spesifikasiyasıdır.
[SOURCE: ISO/TS 19103:2005, 4.1.5]

NÜMUNƏ: Tam ədəd (Integer), real ədəd (Real), məntiqi dəyişən (Boolean), sətir (String), tarix (Tarix), GM_Nöqtə (GM_Point).

Qeyd: Data növü bir terminlə təyin edilir, məsələn, tam ədəd (Integer).

4.3 Data dəsti

Tanıman data toplusudur.

Qeyd 1: Data dəsti daha geniş bir data dəsti daxilində fiziki olaraq yerləşən, məsələn, məkan əhatəsi və ya xüsusiyyət növü kimi bəzi məhdudiyyətlərlə məhdud olan kiçik data qruplaşdırması ola bilər. Nəzəri olaraq, data dəsti daha böyük data dəsti daxilindəki tək xüsusiyyət və ya xüsusiyyət atributu qədər kiçik ola bilər. Kağız xəritə və ya qrafik data dəsti də hesab edilə bilər.

4.4 Data dəsti seriyası

Ortaq xüsusiyyətləri paylaşan data dəstləri (4.3) toplusudur.

4.5 Xüsusiyyət

Reallıqda mövcud olan fenomenlərin abstraksiyasıdır. [SOURCE: ISO 19101:2002, 4.11]

4.6 Sərbəst mətn

Bir və ya bir neçə dildə ifadə edilə bilən mətn datasıdır.

4.7 Şəbəkə

İki və ya daha çox əyri dəstindən ibarət olan və hər dəstin üzvlərinin digərləri ilə alqoritmik olaraq kəsişdiyi şəbəkədir. [SOURCE: ISO 19123:2005, 4.1.23]

4.8 interfeys

Bir varlığın davranışını xarakterizə edən əməliyyatlar (4.15) dəstidir. [SOURCE: ISO 19119:2005, 4.2]

4.9 Soy-kökü (Lineage)

Bir resursun (4.17) hazırlanmasında istifadə edilən mənşəyi (4.16), mənbə(ləri) və istehsal proses(ləri).

4.10 Metadata

Resurs (4.17) haqqında datadır.

4.11 Metadatanın elementi

Metadatanın (4.10) ayrıca vahididir.

Qeyd 1: Metadatanın elementləri metadata sinifində bənzərsizdir.

Qeyd 2: UML terminologiyasında atributa və/və ya əlaqəyə bərabərdir.

Qeyd 3: Sınıf atributları və əlaqələr toplusu olaraq metadata elementləri kimi adlandırılır.

4.12 Metadatanın varlığı (Metadata entitii)

Eyni data aspektini təsvir edən metadata elementlərinin (4.11) toplusudur.

Qeyd 1: Bir və ya daha çox metadatanın varlığını ehtiva edə bilər.

Qeyd 2: UML terminologiyasında sinfə bərabərdir.

4.13 Metadatanın seksiyası

Metadatanın (4.10) bir alt dəstidir və əlaqəli metadata varlıqlarının(4.12) və metadata elementlərinin (4.11) toplusundan ibarətdir.

Qeyd 1: UML terminologiyasında paketə bərabərdir.

4.14 Model

Reallığın bəzi aspektlərinin abstraksiyasıdır. [SOURCE: ISO 19109:2005, 4.14]

4.15 Əməliyyat

Bir obyektin icra etməsi tələb olunan çevrilmə və ya sorğu spesifikasiyasıdır.

Qeyd 1: Əməliyyatın adı və parametr siyahısı var. [SOURCE: ISO 19119:2005, 4.3]

4.16 Mənşə (Provenance)

Məlumatları yaradan, toplayan, saxlayan və istifadə edən təşkilat və ya fərd. [SOURCE: ISO 5127:2001, 4.1.1.10]

4.17 Resurs

Tələbi ödəyən müəyyən aktiv və ya vasitədir.

NÜMUNƏ: Təşkilat.

4.18 Xidmət və resurslar

Data dəsti (4.3), data dəsti seriyası (4.4), xidmət (4.18), sənəd, təşəbbüs, proqram təminatı, şəxs və ya xidmət kimi bir varlığın interfeyslər (4.8) vasitəsilə təmin etdiyi funksionallığın ayrıca hissəsi. [SOURCE: ISO 19119:2005, 4.1]

5 Simvollar və qısaltılmış terminlər

5.1 Qısaltılmış terminlər

- OCL: Object Constraint Language (Obyekt Məhdudlaşdırma Dili)
- OGC: Open Geospatial Consortium (Açıq Coğrafi Konsorsium)
- UML: Unified Modelling Language (Vahid Modelləşdirmə Dili)
- XML: Extensible Markup Language (Genişlənmə bilən Nişanlama Dili)

5.2 Qısaltılmış terminlər — Paket

Sinfi ehtiva edən paketi göstərmək üçün iki hərflə qısaltılmış terminlər istifadə olunur. Bu qısaltılmış terminlər sinif adlarından əvvəl gəlir və “_” ilə birləşir. Bu siniflərin yerləşdiyi Beynəlxalq Standart mötərizədə göstərilir. Qısaltılmış terminlərin siyahısı aşağıdadır:

- CI: Sitat - İstinad (ISO 19115-1)
- DQ: Data Quality - Datanın Keyfiyyəti (ISO 19157)
- DS: Dataset - Data Dəsti (ISO 19115-1)
- EX: Extent - Əhatə (ISO 19115-1)
- FC: Feature Catalogue - Xüsusiyyət Kataloqu (ISO 19110)
- GF: General Feature - Ümumi Xüsusiyyət (ISO 19109)
- GM: GM Geometry – Həndəsə (ISO 19107)
- LI: Lineage - Soykökü ( ) (ISO 19115-1)
- LE: Lineage extended - Soykökü genişlənməmiş (ISO 19115-2)
- MD: Metadata - Metadata (ISO 19115-1)

- PT: Polylinguistic Text - Çoxdilli Mətn (ISO/TS 19103)
- RS: Reference System - İstinad Sistemi (ISO 19115-1)
- SC: Spatial Coordinates - Məkan Koordinatları (ISO 19111)
- SV: Metadata for Services - Xidmətlər üçün Metadata (ISO 19115-1)
- TM: Temporal – zamanla əlaqəli (ISO 19108)

6 Metadatanın tələbləri

6.1 Resurslar üçün metadata

ISO 19115-in bu hissəsi bütün növ resursları təsvir etmək üçün tələb olunan metadatanı müəyyən edir. Metadata aşağıdakı sahələrə tətbiq olunur: resursların yığımları və onların komponentləri (məsələn, seriyalar); data dəstləri və onların komponentləri (məsələn, xüsusiyyət və xüsusiyyətin mülkiyyət növləri); software; hardware; xidmətlər; qeyri-coğrafi data dəstləri və digər resurs növləri. Coğrafi informasiya dəstləri üçün metadata təmin edilməlidir və digər resurs növləri üçün isə istəyə bağlı olaraq təmin edilə bilər.

6.2 Metadatanın tətbiqi məlumatları

Şəkil 1, metadata-nın tətbiq olunduğu məlumat siniflərini müəyyən edən Vahid Modelləşdirmə Dilinin (UML) sinif diaqramıdır. Burada bir resursun ("DS_Resource") və resursların yığılmasının bir və ya daha çox əlaqəli Metadata dəstinə ("MD_Metadata") malik olmasının zəruri olduğu göstərilir. Metadata, opsional olaraq bir Xüsusiyyət, Xüsusiyyət Atributu, Xüsusiyyət Növü, Xüsusiyyət Xəssə Növü (Xüsusiyyət əlaqəsinin rolu, Xüsusiyyət atribut növü və Xüsusiyyət əməliyyatı tərəfindən həyata keçirilən Metasiniflər) ilə əlaqələndirilə bilər. Xüsusiyyət və atribut instansiyaları ilə metadata-nın əlaqələndirilməsi üsulu ISO 19109-da müəyyən edilir. Məlumat dəsti ("DS_Dataset"), aqreqat ("DS_Aggregate") və xidmət ("SV_Service") resursun ("DS_Resource") xüsusi versiyalarıdır (alt növləridir). Resurs aqreqatları ümumi bir assosiasiya kimi ("DS_OtherAggregate"), data dəsti seriyası ("DS_Series") və ya müəyyən bir fəaliyyət kimi ("DS_Initiative") müəyyən edilə bilər (alt siniflər). Seriya olaraq göstərilən yığılmış resurslar ("DS_Series") ortaq bir mənsəyə malikdirlər, məsələn, eyni sensor ("DS_Sensor"), platforma ("DS_Platform") əsasında əldə edilən və ya ortaq istehsal spesifikasiyasına ("DS_ProductionSeries") uyğun gələn məlumat dəstləri ola bilərlər. "MD_Metadata", "MD_ScopeCode" (B.3.28) tərəfindən müəyyən edilən müxtəlif resurs və xidmətlərə tətbiq olunur. Bu model üçün məlumat lüğəti B.1 cədvəlində yerləşir.

Şəkil 1 — Metadata tətbiqi

6.3 Metadatanın əsasları üzrə paket və asılılıqlar

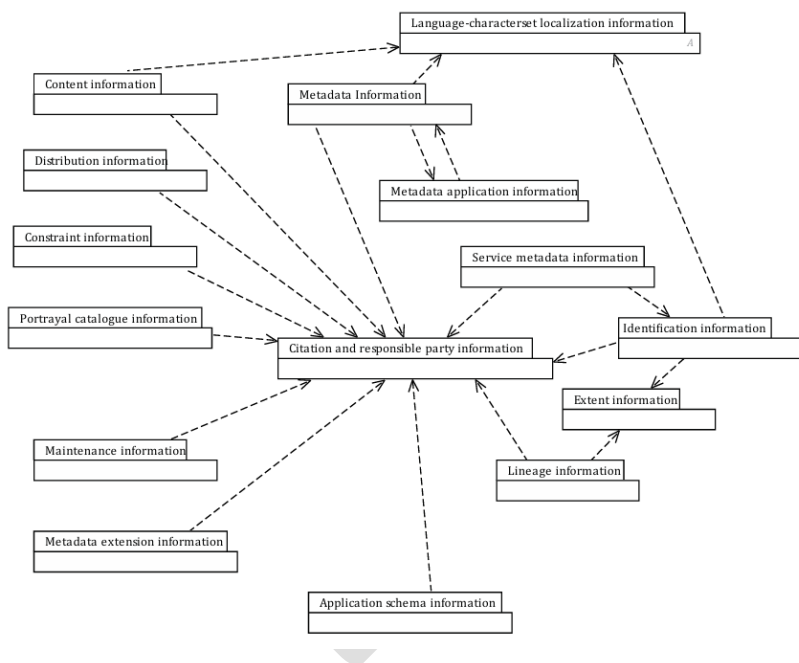
ISO coğrafi məlumat seriyası standartları bir və ya daha çox UML paketindən istifadə edərək müəyyən edilir və inteqrasiya olunmuş bir UML modelində saxlanılır. ISO 19115-in bu hissəsi bir neçə digər standart paketində müəyyən edilmiş konseptlərdən istifadə edir. Şəkil 2, ISO 19115-in bu hissəsinin asılı olduğu ISO/TC 211 paketlərini göstərir. Metadata-əsaslar bir və ya daha çox paket tərəfindən müəyyən edilir və təmin edilir; hər bir paket metadata məlumatının ayrıca bir komponentini təqdim edir. ISO 19115-in bu hissəsində müəyyən edilən və təmin edilən metadata-nı müəyyən etmək üçün 13 paket istifadə olunur: Metadata məlumatı, İdentifikasiya məlumatı, Məhdudiyyət məlumatı, Mənsə məlumatı, Məzmun məlumatı, Paylama məlumatı, İstinad sistemi

məlumatı, Məkan təmsili məlumatı, Təsvirat kataloqu məlumatı, Metadata tətbiqi məlumatı, Tətbiq sxemi məlumatı, Metadata genişləndirmə məlumatı və Xidmət metadata məlumatı. Dörd paket var: İstinad məlumatı, Məsul tərəf məlumatı, Dil-şrift lokallaşdırma məlumatı və Həcmi məlumat, bunlar digər paketlər tərəfindən istifadə olunur. Fərdi paketlər tək-tək istifadə edilə bilər ki, metadata-nın müəyyən istifadə halları tələblərini ödəmək üçün ayrıca komponentlər təqdim etsin, lakin tam metadata dəsti təqdim edilərkən minimum Metadata və İdentifikasiya məlumatı paketləri istifadə edilməlidir. Əlavə metadata təqdim edilərkən əlavə paketlər də daxil edilməlidir.

Şəkil 2 — Metadata əsasları paketi və asılılıqlar

6.4 İstinad və məsul tərəf, Metadata tətbiqi məlumatı, Dil-şrift lokallaşdırma məlumatı və Həcmi məlumat paketi əlaqələri

Metadata təqdim edildikdə digər paketlər tərəfindən istifadə olunan dörd paket var: İstinad və məsul tərəf məlumatı, Dil-şrift lokallaşdırma məlumatı, Həcmi məlumat və Metadata tətbiqi məlumatı (bax Şəkil 3).

Şəkil 3 — Sitat və məsul tərəf məlumatları, Dil və simvol dəstinin lokallaşdırma məlumatları, Metadata-nın tətbiqi məlumatları və Miqyas məlumatlarının paketlərinin əlaqələri

- Language-character set localization information** – Dil və simvol dəstinin lokallaşdırma məlumatları
- Metadata Information** – Metadata Məlumatı
- Metadata application information** – Metadata-nın tətbiqi məlumatları
- Service metadata information** – Xidmət metadata məlumatları
- İdentifikasiya information** – İdentifikasiya məlumatları
- Extent information** –Miqyas məlumatları
- Lineage information** – Soykökü məlumatları
- Citation and responsible party information** – Sitat və məsul tərəf haqqında məlumatlar
- Content information** – Məzmun məlumatları
- Distribution information** – Paylanma məlumatları

- ❑ **Constraint information** – Məhdudiyyət məlumatları
- ❑ **Portrayal catalogue information** – Təsviri kataloq məlumatları
- ❑ **Maintenance information** – Texniki xidmət məlumatları
- ❑ **Metadata extension information** – Metadatanın genişlənmə məlumatları
- ❑ **Application schema information** – Tətbiqi sxem məlumatları

6.5 Resurs metadata sinif diaqramları üzrə paket

6.5.1 Giriş

Metadata bir və ya bir neçə metadata sinifini ehtiva edən metadata paketlərindən ibarətdir. Metadata paketləri və metadata sinifləri arasındakı əlaqələr tərkib və aqreqasiya əlaqə simvolları ilə müəyyən edilir. Sinif atributları və əlaqələr birlikdə metadata elementləri kimi istinad olunur. 6.5.2-dən 6.6.3-ə qədər olan diaqramlar metadata üçün ümumi abstrakt modelin hissələrini təqdim edir. Hər diaqram əlaqəli siniflər, elementlər, məlumat tipləri və kod siyahılarından ibarət olan metadata UML paketini müəyyən edir. Digər diaqramda müəyyən edilmiş əlaqəli siniflər atributları gizlədilmiş şəkildə göstərilir və onlar tam müəyyən edildikləri paket, adının ikiqat kolon (::) ilə əvvəlki paket adı ilə göstərilir. Metadata tam şəkildə UML model diaqramları və hər bir paket üçün **B Əlavəsində** verilmiş məlumat lüğəti ilə müəyyən edilmişdir. Abstrakt siniflər (sxematik təşkil məqsədi ilə müəyyən edilmiş siniflər, yəni yalnız onların alt sinifləri tətbiq edilir) adları kursivlə göstərilir.

Qeyd:

Bəzi hallarda, opsional siniflər məcburi elementlərə malik ola bilər; həmin elementlər yalnız opsional element istifadə edildikdə məcburi olur.

6.5.2 Metadata məlumatı (MD_Metadata)

6.5.2.1 Ümumi

MD_Metadata paketi, resurs haqqında tam metadata və metadata-nın özü haqqında metadata təsvir etmək üçün sxemi müəyyən edir. Bu diaqramın məlumat lüğəti (Şəkil 4) B.2 Cədvəlində yerləşir.

6.5.2.2 Metadata sxemi

Tam metadata **MD_Metadata** və Şəkil 4-də göstərilirdiyi kimi əlavə 12 metadata sinfinin yığımı tərəfindən təmin edilir. **DQ_DataQuality** sinfi ISO 19157-də müəyyən edilir.

Şəkil 4 — Metadata sxem sinifləri

6.5.2.3 Metadata haqqında metadata

Məsuliyyətlər

Bir neçə **MD_Identification** instansiyasının istifadəsi ilə bağlı ehtiyatlı olmaq lazımdır. Ətraflı məlumat üçün **D Əlavəsinə** baxın.

0..1

MD_Metadata sinfi, Şəkil 5-də göstərilirdiyi kimi, metadata haqqında məlumat təmin edən atributları ehtiva edir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.2 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 5 — Metadata haqqında metadata sinifləri

6.5.3 İdentifikasiya məlumatı (MD_Identification)

6.5.3.1 Ümumi

İdentifikasiya məlumatı, bir resursu unikal şəkildə müəyyən etmək üçün məlumatın təmin edilməsini dəstəkləyir. **MD_Identification** həm **MD_DataIdentification**, həm də **SV_ServiceIdentification** olaraq müəyyən edilə bilər və resurs identifikasiyasına kömək edən yeddi metadata sinfinin

yığımından ibarətdir. Tam paket Şəkil 6-da göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.3 Cədvəlində** yerləşir.

6.5.3.2 İdentifikasiya məlumatı sinifləri

Şəkil 6 — İdentifikasiya məlumatı sinifləri

6.5.3.3 İdentifikasiya məlumatı kod siyahıları

İdentifikasiya paketi Şəkil 7-də müəyyən edilmiş kod siyahılarından istifadə edir. Bu kod siyahıları üçün məlumat lüğəti **B.3**-də yerləşir.

Şəkil 7 — İdentifikasiya məlumatı kod siyahıları

6.5.4 Məhdudiyət məlumatı (MD_Constraints)

Bu paket, resurslara və resurslar haqqında metadata-ya tətbiq olunan hüquqi və təhlükəsizlik məhdudiyətləri ilə bağlı metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir. **MD_Constraints** həm də **MD_LegalConstraints** və/və ya **MD_SecurityConstraints** olaraq müəyyən edilə bilər. Tam paket Şəkil 8-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.4 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 8 — Məhdudiyət məlumatı sinifləri

6.5.5 Mənşə məlumatı (LI_Lineage)

Bu paket, resursun istehsalı zamanı istifadə edilən mənbələr və istehsal prosesləri ilə bağlı metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir. **LI_Lineage** iki sinfin yığımından ibarətdir: **LI_Source**, **LI_ProcessStep**. Tam paket Şəkil 9-da göstərilmişdir. Sonu "LE" ilə bitən siniflər ISO 19115-2-də müəyyən edilmişdir və burada istinad üçün və mənşə modelinin tam görünüşünü təmin etmək üçün göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.5 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 9 — Mənşə məlumatı sinifləri

6.5.6 Texniki xidmət məlumatı (MD_MaintenanceInformation)

Bu paket, resursun və ya resurs haqqında metadata-nın saxlanma sahəsi və tezliyi ilə bağlı metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir və **MD_MaintenanceInformation** adlı bir sinifdən ibarətdir. Tam paket Şəkil 10-da göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.6 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 10 — Texniki xidmət məlumatı sinifləri

6.5.7 Məkan təmsili məlumatı (MD_SpatialRepresentation)

Bu paket, resurs tərəfindən istifadə edilən məkan primitivlərini və real dünya fenomenlərini rəqəmsal məlumat sistemində modelləşdirmək üçün istifadə olunan mexanizmləri müəyyən edən metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir. **MD_SpatialRepresentation** həm **MD_VectorSpatialRepresentation**, həm də **MD_GridSpatialRepresentation** olaraq müəyyən edilə bilər. **MD_GridSpatialRepresentation** əlavə olaraq **MD_Georectified** və ya **MD_Georeferencable** olaraq müəyyən edilə bilər. Tam paket Şəkil 11-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.7 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 11 — Məkan təmsili məlumatı sinifləri

6.5.8 İstinad sistemi məlumatı (MD_ReferenceSystem)

Bu paket, bir resurs tərəfindən istifadə olunan məkan, zaman və parametrik istinad sistemi(lər)ini müəyyən edən metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir və bir sinifdə, yəni **MD_ReferenceSystem**-də yer alır. Tam paket Şəkil 12-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.8 Cədvəlində**

yerləşir.

Şəkil 12 — İstinad sistemi məlumatı sinifləri

6.5.9 Məzmun məlumatı (MD_ContentInformation)

Bu paket, resursun məzmununu müəyyən edən metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir: məzmunu müəyyən etmək üçün istifadə olunan xüsusiyyət kataloqunu sitat gətirməklə (**MD_FeatureCatalogueDescription**); xüsusiyyət kataloqunu daxil etməklə (**MD_FeatureCatalogue** – ISO 19110-da müəyyən edilmişdir); və ya örtük resursunun məzmununu təsvir etməklə (**MD_CoverageDescription**), bu da əlavə olaraq **MD_ImageDescription** kimi müəyyən edilə bilər. Tam paket Şəkil 13-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.9 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 13 — Məzmun məlumatı sinifləri

6.5.10 Təsvirat kataloqu məlumatı (MD_PortrayalCatalogueReference)

Bu paket, istifadə olunan təsvirat kataloqunu müəyyən edən metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir. Təsvirat kataloqu resursun insan vizualizasiyası üçün necə göstəriləcəyini təsvir edir. Tam paket Şəkil 14-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.10 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 14 — Təsvirat kataloqu məlumatı sinifləri

6.5.11 Paylama məlumatı (MD_Distribution)

Bu paket, bir resursun paylayıcısı haqqında və resursu əldə etmək üçün seçimlər haqqında metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir. **MD_Distribution** əlavə olaraq üç sinifin yığımindan ibarətdir. Tam paket Şəkil 15-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.11 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 15 — Paylama məlumatı sinifləri

6.5.12 Metadata genişləndirmə məlumatı (MD_MetadataExtensionInformation)

Bu paket, istifadəçi tərəfindən təyin edilmiş metadata genişləndirmələri haqqında məlumatın təmin edilməsini dəstəkləyir. **MD_MetadataExtensionInformation** bir sinifin yığımindan ibarətdir. Tam paket Şəkil 16-da göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.12 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 16 — Metadata genişləndirmə məlumatı sinifləri

6.5.13 Tətbiq sxemi məlumatı (MD_ApplicationSchemaInformation)

Bu paket, bir resursun strukturunu müəyyən edən və açıqlayan tətbiq sxemini təsvir edən metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir. Tətbiq sxemi resursu təmsil edən model və ya məlumat lüğətidir.

MD_ApplicationSchemaInformation Şəkil 17-də müəyyən edilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.13 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 17 — Tətbiq sxemi məlumatı sinfi

6.5.14 Xidmət metadata məlumatı

Bu paket, xidmətlər haqqında metadata-nın təmin edilməsini dəstəkləyir. Xidmət metadata strukturu üç əsas sinifdən ibarətdir: xidmət tərəfindən təmin olunan funksionallığın ümumi təsvirini təqdim edən əsas xidmət metadata bölməsi (**SV_ServiceIdentification** sinfi) və bir xidmət vasitəsilə mövcud olan əməliyyatları (**SV_OperationMetadata**) və məlumatları (**MD_DataIdentification**) təsvir edən iki bölmə.

SV_ServiceIdentification-un çoxsaylı **SV_OperationMetadata** instansiyaları ilə aqreqasiya əlaqəsi var. Xidmət strukturunun bu aqreqasiyadan daha mürəkkəb ola biləcəyi məlum olsa da, xidmət metadata qeydlərində xidmətlərin aqreqasiyasına aid əlavə təfərrüatlar lazım deyil.

Bir xidmət instansiyası ya məlumat dəsti instansiyası ilə sıx əlaqəli, zəif əlaqəli (yəni müəyyən bir məlumat dəsti instansiyaları ilə əlaqəli olmayan) və ya "qarışıq əlaqəli" ola bilər.

— Sıx əlaqəli halda, xidmət metadata-sı həm xidməti, həm də coğrafi məlumat dəstini təsvir

etməlidir. Əməliyyatların təsviri üçün icazə verilən dəyərlər xidmətlə əlaqəli məlumat dəstləri tərəfindən müəyyən edilmiş dəyərlərlə məhdudlaşdırılmalıdır.

— Zəif əlaqəli xidmətlər xidmət növü təri (SV_ServiceIdentification.serviceType) vasitəsilə məlumat növləri ilə əlaqəyə malik ola bilər. Zəif əlaqəli halda xidmət metadata-sında məlumat dəsti metadata-sı təqdim edilməməlidir (yəni **operatedDataset:CI_Citation or operatesOn:MD_DataIdentification** opsionaldır).

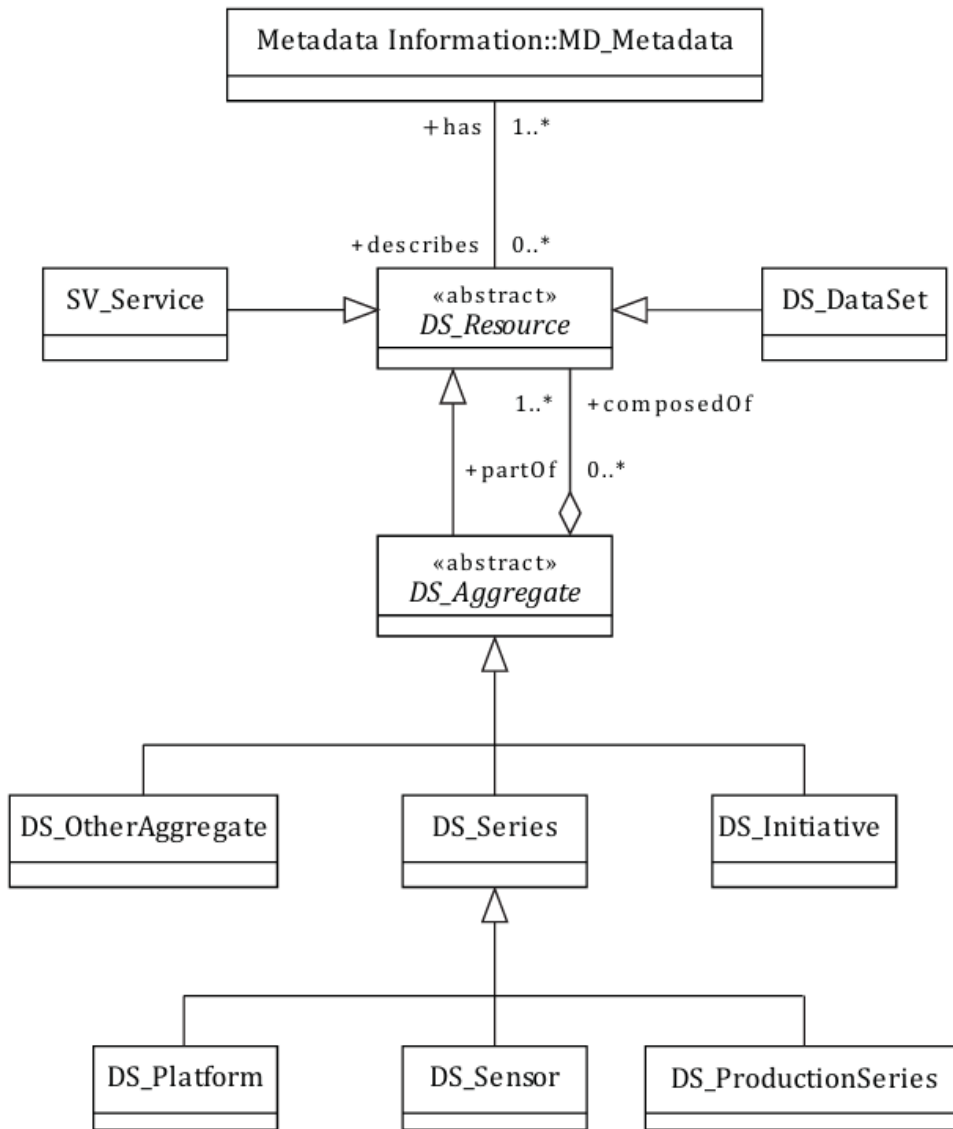
— Tək bir xidmət instansiyası həm zəif, həm də sıx əlaqəli olan məlumatlarla əlaqəli ola bilər. Bu, "qarışıq əlaqəli" instansiyanın halıdır. Əlaqə növü **SV_CouplingType** kod siyahısından müəyyən edilir, bu kod siyahısı {tight, loose, mixed} dəyərlərini ehtiva edir.

SV_CoupledResource sinfi bir əməliyyat və bu əməliyyata əsaslanan məlumatlar arasındakı əlaqəni təsvir etməyə imkan verir. Bu sinif tələb edir ki, verilmiş bir əməliyyat, resurs və **scopedName** uyğun olaraq mövcud bir əməliyyata (**SV_OperationMetadata** instansiyası), bir resurs metadata-sına (**MD_DataIdentification** instansiyası və ya **CI_Citation**) və əməliyyat kontekstində məlumatın adını təqdim edən **scopedName**-ə istinad etsin. Tam xidmət metadata paketi Şəkil 18-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.14 Cədvəlinde** yerləşir.

6.2 Metadatanın tətbiqi məlumatı

Şəkil 1, metadatanın tətbiq olunduğu data siniflərini təyin edən Vahid Modelləşdirmə Dili (UML) sinfinin diaqramıdır. O göstərir ki, resurs (DS_Resource) və resurs toplusu bir və ya daha çox əlaqəli metadata dəstinə (MD_Metadata) malik olmalıdır. Metadata, opsional yol ilə xüsusiyyət, xüsusiyyət atributu, xüsusiyyət növü, xüsusiyyət mülkiyyət növü ilə əlaqələndirilə bilər (xüsusiyyət assosiasiyasının rolu, xüsusiyyət atributunun növü və xüsusiyyət əməliyyatı ilə təyin edilən metasiniflər). Xüsusiyyət və atribut instansiyalarını metadata ilə əlaqələndirmə üsulu ISO 19109-da müəyyən edilir. Data dəsti (DS_Dataset), cəmlənmə (DS_Aggregate) və xidmət (SV_Service) resursun (DS_Resource) ixtisaslaşmaları (alt növləri) kimi nəzərdə tutulur. Resurs toplusu ümumi assosiasiya (DS_OtherAggregate), data dəsti seriyası (DS_Series) və ya xüsusi fəaliyyət (DS_Initiative) kimi müəyyən edilə bilər (alt sinif kimi). Seriya (DS_Series) kimi təyin edilən cəmlənmiş resurslar ümumi bir mənşəyə sahib olmaları ilə əlaqələndirilir, məsələn, onlar eyni sensor (DS_Sensor), platforma (DS_Platform) tərəfindən yaradılmış və ya ümumi istehsal spesifikasiyasına (DS_ProductionSeries) uyğun data dəstləri ola bilər. MD_Metadata çox sayda resurs və

xidmətlərə tətbiq olunur və MD_MiqyasKodu (MD_ScopeKod) (B.3.28)-də müəyyən edilir. Bu model üçün data lüğəti, Cədvəl B.1-də yerləşir.

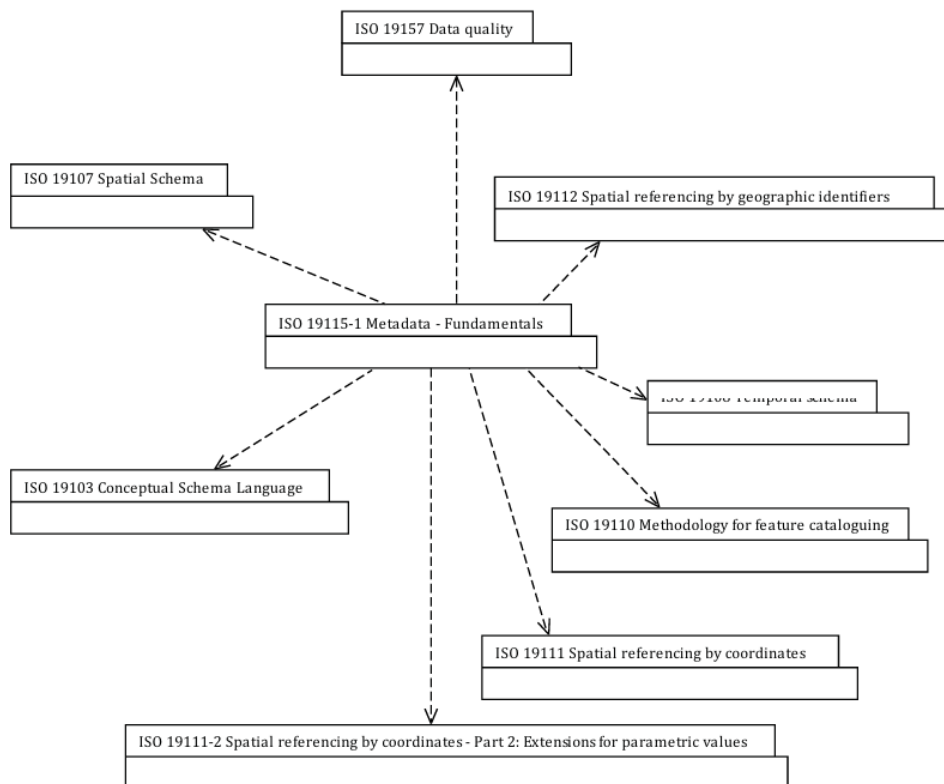
Şəkil 1 — Metadatanın tətbiqi

- Metadata Information::MD_Metadata** – Metadata Məlumatı::MD_Metadata
- has** – malikdir
- describes** – təsvir edir
- DS_Resource** – DS_Resurs
- abstract** – mücərrəd
- composedOf** – ibarətdir
- partOf** – bir hissəsidir
- DS_DataSet** – DS_DataDəsti
- DS_Aggregate** – DS_Cəmlənmə
- DS_OtherAggregate** – DS_DigərCəmlənmə
- DS_Series** – DS_Seriya
- DS_Initiative** – DS_Təşəbbüs
- DS_Platform** – DS_Platforma
- DS_Sensor** – DS_Sensor

- **DS_ProductionSeries** – DS_İstehsalSeriya
- **SV_Service** – SV_Xidmət

6.3 Metadatanın fundamental paketi və asılılıqları

ISO coğrafi informasiya standartlar seriyası, bir və ya bir neçə UML paketindən istifadə edərək müəyyən edilir və vahid inteqrasiya olunmuş UML modelində saxlanılır. ISO 19115-in bu hissəsi digər standartlar paketlərində müəyyən edilmiş konsepsiyalardan istifadə edir. Şəkil 2, ISO/TC 211 paketlərini göstərir ki, bu hissə onların üzərində qurulub. Metadatanın əsasları bir və ya bir neçə paket tərəfindən müəyyən edilir və təmin olunur; hər paket metadata məlumatının ayrıca bir komponentini təmin edir. Bu hissədə müəyyən edilən metadatanı müəyyən etmək və təmin etmək üçün 13 paket istifadə olunur: Metadatanın məlumatı, İdentifikasiya məlumatı, Məhdudiyyət məlumatı, Mənşə məlumatı, Məzmun məlumatı, Paylanma məlumatı, İstinad sistemi məlumatı, Məkan təsviri məlumatı, Təsvir kataloqu məlumatı, Metadatanın tətbiqi məlumatı, Tətbiq sxemi məlumatı, Metadatanın genişlənmə məlumatı və Xidmət metadatası. Digər paketlər tərəfindən istifadə olunan dörd paket var: İstinad və məsul şəxs məlumatı, Dil-karakter dəsti lokallaşdırma məlumatı və Əhatə məlumatı. Ayrı-ayrı paketlər konkret istifadə halları tələblərini ödəmək üçün metadatanın ayrıca komponentlərini təmin etmək üçün təkbaşına istifadə edilə bilər, lakin tam metadata dəsti təmin edildikdə minimum Metadata və İdentifikasiya məlumatı paketləri istifadə olunmalıdır. Əlavə paketlər əlavə metadata təmin edildikdə əlavə olunmalıdır.

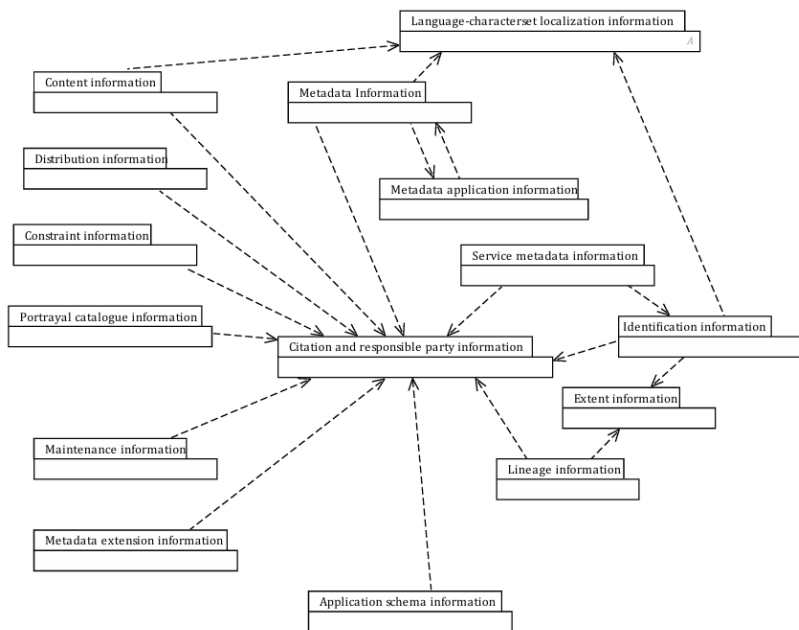

- **ISO 19157 Data quality** – ISO 19157 Datanın keyfiyyəti
- **ISO 19107 Spatial Schema** – ISO 19107 Məkan Sxemi
- **ISO 19103 Conceptual Schema Language** – ISO 19103 Konseptual Sxem Dili

- **ISO 19111-2 Spatial referencing by coordinates - Part 2: Extensions for parametric values** – ISO 19111-2 Koordinatlarla məkan istinadları - 2-ci hissə: Parametrik dəyərlər üçün genişlənmələr
- **ISO 19115-1 Metadata - Fundamentals** – ISO 19115-1 Metadata – Baza məlumatları
- **ISO 19112 Spatial referencing by geographic identifiers** – ISO 19112 Coğrafi identifikatorlarla məkan istinadları
- **ISO 19108 Temporal Schema** – ISO 19108 zamanla əlaqəli Sxem
- **ISO 19110 Methodology for feature cataloguing** – ISO 19110 Xüsusiyyət kataloqu metodologiyası
- **ISO 19111 Spatial referencing by coordinates** – ISO 19111 Koordinatlarla məkan istinadları

6.4 İstinad və məsul şəxs, Metadatanın tətbiqi məlumatı, Dil-karakter dəstini lokallaşdırma məlumatı və Əhatə məlumatının paket əlaqələri

Dörd paket: İstinad və məsul şəxs məlumatı, Dil-karakter dəstini lokallaşdırma məlumatı və Əhatə məlumatı və Metadatanın tətbiqi məlumatı digər paketlər tərəfindən metadata təmin edildikdə istifadə olunur (bax Şəkil 3).

Şəkil 3 — Sitat və məsul tərəf məlumatları, Dil və simvol dəstinin lokallaşdırma məlumatları, Metadatanın tətbiqi məlumatları və Miqyas məlumatlarının paketlərinin əlaqələri

- **Language-character set localization information** – Dil və simvol dəstinin lokallaşdırma məlumatları
- **Metadata Information** – Metadata Məlumatı
- **Metadata application information** – Metadatanın tətbiqi məlumatları
- **Service metadata information** – Xidmət metadata məlumatları
- **İdentifikasiya information** – İdentifikasiya məlumatları
- **Extent information** –Miqyas məlumatları
- **Lineage information** – Soykökü məlumatları
- **Citation and responsible party information** – Sitat və məsul tərəf haqqında məlumatlar
- **Content information** – Məzmun məlumatları
- **Distribution information** – Paylanma məlumatları
- **Constraint information** – Məhdudiyyət məlumatları

- **Portrayal catalogue information** – Təsviri kataloq məlumatları
- **Maintenance information** – Texniki xidmət məlumatları
- **Metadata extension information** – Metadatanın genişlənmə məlumatları
- **Application schema information** – Tətbiqi sxem məlumatları

6.5 Resurs metadata sinif diaqramları paketlər üzrə

6.5.1 Giriş

Metadata bir və ya daha çox metadata siniflərini ehtiva edən bir və ya daha çox metadata paketlərindən ibarətdir. Metadata paketləri və metadata sinifləri arasındakı əlaqələr kompozisiya və cəmlənmə əlaqə simvolları ilə müəyyən edilir. Sinif atributları və əlaqələrinə ümumilikdə metadata elementləri deyilir. 6.5.2-dən 6.6.3-ə qədər olan diaqramlar metadata üçün ümumi mücərrəd modelin hissələri olan "görünüşlər" təqdim edir. Hər bir diaqram əlaqəli siniflər, elementlər, data növləri və kod siyahılarından ibarət olan metadata UML paketini müəyyən edir. Başqa bir diaqramda təyin edilmiş əlaqəli siniflər atributları gizlədilmiş şəkildə göstərilir və onların tam müəyyən edildiyi paket həmin paketin adı ilə ikiqat kolon (::) işarəsi ilə göstərilir. Metadata, UML model diaqramları və Əlavə B-dəki hər paket üçün əlaqəli data lüğəti ilə tam şəkildə müəyyən edilir. Mücərrəd siniflər (sxematik təşkilat məqsədləri üçün müəyyən edilmiş, yəni yalnız onların alt sinifləri tətbiq olunan siniflər) adları kursivlə göstərilir.

QEYD - Bəzi hallarda, seçimli siniflər məcburi elementlərə sahib ola bilər; bu elementlər yalnız seçimli elementdən istifadə edildikdə məcburi olur.

6.5.2 Metadata məlumatı (MD_Metadate)

6.5.2.1 Ümumi məlumat

MD_Metadate paketi bir resurs haqqında tam metadata və metadatanın özü haqqında metadata təsvir etmək üçün sxemi müəyyən edir. Bu diaqramın data lüğəti (Şəkil 4) B.2 Cədvəlində yerləşir.

6.5.2.2 Metadata sxemi

Tam metadata MD_Metadate və 12 əlavə metadata siniflərinin cəmindən ibarətdir, bu siniflər Şəkil 4-də müəyyən edilir. DQ_DatanınKeyfiyyəti (DQ_DataQuality) sinfi ISO 19157-də müəyyən edilir.

Şəkil 18 — Xidmət metadata məlumatı sinifləri

6.6 Məkan, Sifat və Ümumi məlumat paketləri

6.6.1 Məkan məlumatı (EX_Extent)

Bu paketdəki məlumat tipi resursların, obyektlərin, hadisələrin və ya fenomenlərin məkan və zaman hüdudlarını təsvir edən metadata elementlərinin yığımından ibarətdir. **EX_Extent** sinfi, bir şeyin coğrafi (**EX_GeographicExtent**), zaman (**EX_TemporalExtent**) və şaquli (**EX_VerticalExtent**) hüdudları haqqında məlumatları ehtiva edir. **EX_GeographicExtent** **EX_BoundingPolygon**, **EX_GeographicBoundingBox** və **EX_GeographicDescription** kimi subclass-lara ayrıla bilər. Birləşmiş məkan və zaman hüdudu (**EX_SpatialTemporalExtent**) **EX_GeographicExtent**-in yığımından ibarətdir. **EX_SpatialTemporalExtent**, **EX_TemporalExtent**-in subclass-ıdır. Tam paket Şəkil 19-də göstərilmişdir.

EX_Extent sinfi üç opsional rol — “**geographicElement**”, “**temporalElement**”, və “**verticalElement**” adlandırılan rollar və “**description**” adlı bir elementə malikdir. Bu dörd elementdən ən azı biri istifadə

edilməlidir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.15 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 19 — Məkan məlumatı sinifləri

6.6.2 Sitat, məsuliyyət və tərəf məlumatı (CI_Citation, CI_Responsibility, və CI_Party) sinifləri

Bu paket, bir resursun sitat gətirilməsi üçün standartlaşdırılmış bir metod, eləcə də resursa cavabdeh olan tərəf haqqında məlumatlar təmin edir. Sitatlar **CI_Citation**-dan istifadə edir və cavabdeh olan tərəfi **CI_Responsibility** vasitəsilə sitat gətirir. **CI_Responsibility** **CI_Citation** olmadan da istifadə edilə bilər. **CI_Responsibility** bir və ya daha çox tərəfin (**CI_Party**) yığımindan ibarətdir. **CI_Party** **CI_Individual** və/və ya **CI_Organisation** kimi müəyyən edilə bilər. Tam paket Şəkil 20-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.16 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 20 — Sitat və cavabdeh tərəf məlumatı sinifləri

6.6.3 Sitat, məsuliyyət və tərəf məlumatı (CI_Citation, CI_Responsibility, və CI_Party) və kod siyahıları

Sitat və cavabdeh tərəf məlumatı tərəfindən istifadə edilən siniflər və kod siyahıları Şəkil 21-də müəyyən edilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.16 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 21 — Sitat və cavabdeh tərəf məlumatı kod siyahıları

6.6.4 Tez-tez istifadə edilən siniflər

Bu paket, ISO 19115-in bütün hissələrində digər paketlər tərəfindən tez-tez istifadə edilən sinifləri ehtiva edir. **MD_Identifier**, **URI**, **MD_Scope**, **MD_BrowseGraphic** və əlaqəli sinifləri təmin edir. Paket Şəkil 22-də göstərilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.17 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 22 — Tez-tez istifadə edilən siniflər

6.7 Pulsuz mətn sahələri üçün çoxdilli dəstək

6.7.1 Pulsuz mətn metadata elementləri

ISO 19115-in bu hissəsində, pulsuz mətn elementi müxtəlif dillərdə çoxsaylı məlumat instansiyalarını ehtiva edə bilər. Bütün dataset üçün müəyyən edilən dildən fərqli bir dil olduğu halda, bu dil müəyyən edilə bilər, həmçinin konkret bir ölkədə istifadə edilən dil variantını və dataset üçün default olandan fərqli bir simvol dəstini təyin edən opsional bir atribut da ola bilər. ISO 19115-in bu hissəsində “free text” domeni olaraq müəyyən edildiyi hər yerdə **PT_FreeText** sinfi istifadə edilə bilər. Bir locale (**PT_Locale** olaraq müəyyən edilir) dilin, potensial olaraq bir ölkənin və lokalizasiya olunmuş simvol sətirlərinin ifadə edildiyi simvol kodlamasının (yəni simvol dəsti) bir birləşməsidir. **LocalisedCharacterString** bir **CharacterString**-in subtype-ıdır və onun dəyəri bir locale-də ifadə olunur. Pulsuz mətnin bir instansiyası nəticədə bir **CharacterString**-dir (onun dəyəri **MD_Metadata** instansiyasında müəyyən edilə bilən default dil və simvol dəsti ilə ifadə edilir). **D Əlavəsi** çoxdilli bir nümunə təqdim edir. **PT_Locale** sxemi Şəkil 23-də müəyyən edilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.18.2 Cədvəlində** yerləşir.

Şəkil 23 — PT_Locale sxemi

6.7.2 Lokalizasiya olunmuş sətirlərin idarə olunması

Pulsuz mətnin bir instansiyası, lokalizasiya olunmuş sətirlərdən istifadə etməklə default simvol sətirləri və onların müxtəlif locale-lərdəki tərcümələrindən ibarətdir. Bu quruluş hər hansı verilmiş çoxdilli metadata dəsti boyunca lokalizasiya olunmuş sətirlərin yayılmasını nəzərdə tutur. Bununla belə, çoxdilli məlumat dəstlərinin idarə edilməsinin daha ümumi bir yolu lokalizasiya olunmuş sətirlərin onların locale-lərinə görə qruplaşdırılmasından ibarətdir. Lokalizasiya olunmuş sətirlərin idarə edilməsinin asanlaşdırmaq üçün, ISO 19115-in bu hissəsi locale konteyneri anlayışını (**PT_LocaleContainer** kimi müəyyən edilir) təsvir edir. Locale konteyneri verilmiş bir locale ilə əlaqəli

lokalisasiya olunmuş sətirlərin yığılmasını təşkil edir (**PT_LocaleContainer**-in locale atributu). Locale konteyneri ilə metadata dəsti arasında birbaşa əlaqə yoxdur, lakin locale konteyneri metadata dəstinin lokalizasiya olunmuş sətirlərini təşkil edə bilər.

Bu tərcümə konteyneri anlayışı ISO 19115-in bu və digər hissələrinin **XML** implementasiyası baxımından xüsusilə faydalıdır, lakin hər hansı digər implementasiyaya da tətbiq edilə bilər. Həqiqətən, **XML** faylı yalnız bir simvol dəsti ilə ifadə edilmiş məlumatları dəstəkləyə bilər, bu ümumiyyətlə **XML** faylı başlığında elan edilir. Bütün lokalizasiya olunmuş sətirlərin tək bir **XML** faylında saxlanması, **UTF-8** kimi tək bir simvol dəstindən istifadəni məhdudlaşdırardı. Bunun qarşısını almaq üçün:

— **LocalisedCharacterString** sinfi, **PT_FreeText.textGroup** xüsusiyyətinin referensiya ilə saxlanılmasına xüsusi olaraq imkan vermək üçün implementasiya edilmişdir.

— **PT_LocaleContainer** ayrılmış **XML** faylında instansiya kimi istifadəsi tövsiyə edilən root elementdir.

Verilmiş bir locale ilə əlaqəli lokalizasiya olunmuş sətir müvafiq locale konteynerində (yəni, **XML** faylında) saxlanıla bilər və **PT_FreeText.textGroup** xüsusiyyət instansiyalarından referensiya edilə bilər. Tərcümə konteyneri Şəkil 24-də müəyyən edilmişdir. Bu diaqramın məlumat lüğəti **B.2**-də yerləşir.

Şəkil 24 — Tərcümə konteyneri

Metadata genişləndirmələri və profillər

C Əlavəsi, xüsusi istifadəçi ehtiyaclarını daha yaxşı ödəmək üçün metadata genişləndirmələri və profillər yaratmaq üçün qaydalar haqqında bələdçilik təqdim edir.

6.8 Implementasiya nümunələri

D Əlavəsi, ISO 19115-in bu hissəsinin coğrafi dataset üçün istifadəsinə dair bir nümunə təqdim edir. Məlumat icması tərəfindən hazırlanmış ola biləcək genişləndirilmiş metadata elementlərinin bir nümunəsi təqdim olunur.

6.9 Metadata implementasiyası

E Əlavəsi, axtarış və əldə etmə məqsədləri üçün metadata-nın implementasiyası və idarə edilməsi metodları və ideyaları haqqında ümumi məlumat verir.

6.10 Aşkarlama metadata-sı

F Əlavəsi, coğrafi məkan resurslarının aşkarlanmasını asanlaşdıran metadata elementlərinin siyahısını təqdim edir.

6.11 Redaksiyalar

G Əlavəsi, ISO 19115-in bu hissəsinə edilən redaksiyaların siyahısını təqdim edir.

Əlavə A (normativ) Müərrəd test toplusu

A.1 Müərrəd test toplusu

Maddə 6-da və Əlavə B-də göstəriləyi kimi təqdim olunan metadatanın bu müərrəd test toplusu göstərilən tələblərə cavab verməsi tələb olunur. Bu müərrəd test toplusu ISO 19115-in bu hissəsindən əldə edilən hər hansı profilə şamil olunur. İstifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş metadata Əlavə C-də göstəriləyi kimi müəyyən edilməli və təqdim edilməli və A.3-də göstərilən tələblərə cavab verməlidir.

A.2 Metadata test toplusu

A.2.1 Test keys identifikatoru: Tamlıq testi

a) Testin məqsədi: "məcburi" və ya müəyyən edilmiş şərtlər altında məcburi öhdəliyi olan bütün metadata paketlərinin, metadata siniflərinin və metadata elementlərinin daxil edilməklə uyğunluğu müəyyən etmək.

QEYD 1: Məcburi olaraq təyin edilmiş bir çox elementlər opsional siniflərdə mövcuddur. Bu elementlər yalnız özündə saxladıqları sinif istifadə edildikdə məcburi olur.

b) Test metodu: ISO 19115-in bu hissəsi ilə test edilməli olan metadata dəsti arasında müqayisə aparılmalı və Maddə 6 və Əlavə B-də məcburi olaraq müəyyən edilən bütün metadataaların mövcud olub-olmaması yoxlanmalıdır. Həmçinin, Maddə 6 və Əlavə B-də şərti olaraq müəyyən edilmiş bütün metadata elementlərinin mövcud olub-olmaması yoxlanmalıdır.

c) İstinad: Maddə 6 və Əlavə B.

d) Testin növü: Əsas.

QEYD 2: A.2.2-dən A.2.5-ə, A.3 və A.4-ə qədər olan test halları bütün öhdəlik səviyyələrinə - məcburi, şərti və opsional olaraq tətbiq olunur.

A.2.2 Test keys identifikatoru: Maksimum tezlik testi

a) Testin məqsədi: hər bir metadata elementinin ISO 19115-in bu hissəsində göstərilən tezlikdən çox olmamasını təmin etmək.

b) Test metodu: hər bir metadata paketinin, metadata sinifinin və təqdim edilən metadata elementlərinin tezlik sayı yoxlanılır. Hər biri üçün tezlik sayı Maddə 6 və Əlavə B-də göstərilən "Maksimum Tezlik" atributu ilə müqayisə edilir.

c) İstinad: Maddə 6 və Əlavə B.

d) Testin növü: Əsas.

A.2.3 Test keys identifikatoru: Data növünün testi

a) Testin məqsədi: bir metadata dəsti daxilindəki hər bir metadata elementinin təyin edilmiş data növünü istifadə edib-etmədiyini müəyyən etmək.

b) Test metodu: təqdim edilmiş hər bir metadata elementinin dəyəri yoxlanılır ki, onun data tipi müəyyən edilmiş data tipinə uyğun gəlsin.

c) İstinad: Maddə 6 və Əlavə B.

d) Testin növü: Əsas.

A.2.4 Test keys identifikatoru: Domen testi

a) Testin məqsədi: metadata dəsti daxilindəki hər bir təqdim edilmiş metadata elementinin müəyyən edilmiş domen daxilində olub-olmadığını müəyyən etmək.

- b) Test metodu: hər bir metadata elementinin dəyərləri yoxlanılır ki, onların müəyyən edilmiş domen daxilində olub-olmadığı təsdiqlənsin.
- c) İstinad: Maddə 6 və Əlavə B.
- d) Testin növü: Əsas.

A.2.5 Test keys identifikatoru: Sxem testi

- a) Testin məqsədi: metadata dəstinin ISO 19115-in bu hissəsində müəyyən edilmiş sxemə uyğun olub-olmadığını müəyyən etmək.
- b) Test metodu: hər bir metadata elementi yoxlanılır və onun müəyyən edilmiş metadata sinfi daxilində olub-olmadığı təsdiqlənir.
- c) İstinad: Maddə 6 və Əlavə B.
- d) Testin növü: Əsas.

A.3 İstifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş genişlənmiş metadata test toplusu

A.3.1 Test keys identifikatoru: Eksklüzivlik testi

- a) Testin məqsədi: hər bir istifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş metadata paketi, metadata sinfi və metadata elementinin unikal olub-olmadığını və ISO 19115-in bu hissəsində artıq müəyyən edilmədiyini yoxlamaq.
- b) Test metodu: hər bir istifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş metadata sinfi və metadata elementi yoxlanılır ki, onun unikal olub-olmadığı təsdiqlənsin.
- c) İstinad: Maddə 6 və Əlavə B.
- d) Testin növü: Əsas.

A.3.2 Test hadisə identifikatoru: Tərif testi

- a) Testin məqsədi: istifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş metadata sinflərinin və metadata elementlərinin ISO 19115-in bu hissəsində göstəriləni kimi müəyyən olunub-olunmadığını yoxlamaq.
- b) Test metodu: hər bir istifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş metadata sinfi və metadata elementi yoxlanılır ki, bütün atributların müəyyən edilib-edilmədiyini təsdiqlənsin.
- c) İstinad: C.3.
- d) Testin növü: Əsas.

A.3.3 Test keys identifikatoru: Standart metadata testi

- a) Testin məqsədi: istifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş metadata elementlərinin ISO 19115-in bu hissəsi ilə eyni test tələblərinə cavab verib-vermədiyini yoxlamaq.
- b) Test metodu: İstifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş metadata dəstindəki bütün metadata elementləri ISO 19115-in bu hissəsinin A.2-ə uyğun olaraq test edilir.
- c) İstinad: 2.3.
- d) Testin növü: Əsas.

A.4 Metadata profilləri - Test keys identifikatoru: Metadata profilləri

- a) Testin məqsədi: profilin ISO 19115-in bu hissəsində göstərilən qaydalara əməl etdiyini yoxlamaq.
- b) Test metodu: ISO 19115-in bu hissəsinin A.2 və A.3-də müəyyən edilmiş testləri tətbiq edin.
- c) İstinad: 2.2.
- d) Testin növü: Əsas.

Əlavə B (normativ) Coğrafi metadata üçün data lüğəti

B.1 Data lüğətinin icmalı

B.1.1 Giriş

Bu data lüğəti 6.2-dən 6.7-ə qədər müəyyən edilmiş metadatanın xüsusiyyətlərini təsvir edir. Lüğət, məlumatlar arasında əlaqələr qurmaq və məlumatları təşkil etmək üçün iyerarxiyada müəyyən edilmişdir. Lüğət UML model paket diaqramlarına bərabər bölmələrə bölünmüşdür. Cədvəl başlıqları müvafiq diaqram daxilində sinif spesifikasiyasını əks etdirmək üçün genişləndirilib. 6.2, 6.5, 6.6 və 6.7 modellərinin hər bir diaqramı data lüğətində cədvəllər dəsti ilə əhatə olunub. Hər bir UML model sinfi və onun alt sinfi bu data lüğətindəki cədvələ uyğundur. Lüğətdəki siniflər və metadata elementləri altı atributla müəyyən edilir (bu atributlar B.1.2-dən B.1.7-yə qədərdir).

B.1.2 Ad/rol adı

Metadata sinfinə və ya metadata elementinə verilən etiket. Metadata sinif adları böyük hərflə başlayır. Metadata sinif adlarında boşluqlar yoxdur. Bunun əvəzinə, çoxsözlü adlar birləşdirilir, hər yeni alt söz böyük hərflə başlayır (məsələn: XnnnYmmm). Metadatanın sinif adları ISO 19115-in bu hissəsinin bütün data lüğəti daxilində unikal olur. Metadatanın element adları isə metadata sinfi daxilində unikal olur, lakin bu data lüğətinin bütün hissəsində deyil. Metadata element adları metadata sinfi və metadata elementi adlarının birləşməsi ilə unikal olur (məsələn: MD_Metadata.characterSet). Rol adları metadata mücərrəd model assosiasiyalarını müəyyən etmək üçün istifadə olunur və onları digər metadata elementlərindən fərqləndirmək üçün "Rol adı:" ilə işarələnir.

B.1.3 Tərif

Metadata sinfi/elementinin təsviri.

B.1.4 Öhdəlik/Şərt

B.1.4.1 Ümumi

Bu, metadata sinfi və ya metadata elementinin həmişə sənədləşdirilməli olduğunu və ya bəzən sənədləşdirilməli olduğunu göstərən bir göstəricidir (məsələn, dəyərlər ehtiva edir). Bu göstərici aşağıdakı dəyərlərə malik ola bilər: M (məcburi), C (şərti), və ya O (opsional).

B.1.4.2 Məcburi (M):

Metadata sinfi və ya metadata elementi sənədləşdirilməlidir.

B.1.4.3 Şərti (C):

Bir metadata sinfi və ya metadata elementi məcburi olan bir şərti maşınla emal edilə bilən bir şərt müəyyən edir. "Şərti" üç aşağıdakı hallardan birinə aid olur:

— İki və ya daha çox variant arasında seçim etmək. Ən azı bir seçim məcburidir və sənədləşdirilməlidir.

— Başqa bir element sənədləşdirilibsə, metadata sinfi və ya metadata elementi sənədləşdirilir.

— Başqa bir metadata elementi üçün xüsusi bir dəyər sənədləşdirilibsə, metadata elementi sənədləşdirilir. Oxucuların rahatlığı üçün xüsusi dəyər adı mətnlə ifadə olunur (məsələn,

Cədvəl B.2, 17-ci sətir “C / kodlaşdırma ilə müəyyən edilməyib və UFT-8 istifadə edilməyib?”). Əgər şərt doğru olarsa, metadata sinfi və ya metadata elementi məcburi olacaqdır.

B.1.4.4 İstəyə bağlı (O):

Metadata sinfi və ya metadata elementi sənədləşdirilə bilər və ya sənədləşdirilməyə bilər. İstəyə bağlı metadata sinfləri və metadata elementləri məlumatlarını tam sənədləşdirmək istəyənlərə rəhbərlik etmək üçün müəyyən edilib. (Bu ümumi müəyyən edilmiş elementlər dəsti coğrafi informasiya istifadəçiləri və istehsalçıları arasında qlobal miqyasda qarşılıqlı əlaqəni asanlaşdırmağa kömək edəcək.) Əgər opsional sinif istifadə olunmazsa, həmin sinifdəki elementlər (o cümlədən məcburi elementlər) də istifadə olunmayacaq. QEYD İstəyə bağlı siniflərdə məcburi elementlər ola bilər; bu elementlər yalnız opsional sinif istifadə edildikdə məcburi olur.

B.1.5 Maksimum tezlik

Metadata sinfi və ya metadata elementi üçün maksimum instansiya sayını göstərir. Tək təkrarlanma “1” ilə göstərilir; təkrarlanan, qeyri-məhdud, təkrarlamalar isə “N” ilə göstərilir. Bir-dən başqa sabit nömrə olan hallara icazə verilir və müvafiq nömrə ilə göstərilir (yəni, “2”, “3”... və s.).

B.1.6 Data növü

Metadata elementlərini təmsil etmək üçün müəyyən dəyərlər dəsti göstərir; məsələn, tam ədəd, həqiqi ədəd, sətir, TarixZaman, və Boolean.

B.1.7 domen

Bir sinif üçün domen, həmin sinfi əhatə edən sətir nömrələrini göstərir. Metadata elementi üçün domen, icazə verilən dəyərləri göstərir. Mətn domeni üçün məhdudiyyətsiz mətn informasiyası və ya "məhdudiyyətsiz domen" istənilən hərf-rəqəm simvollar dəsti istifadə edilə bilər.

Cədvəl B.1 — Metadata tətbiqi informasiya

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
1. DS_Resurs	tələbi yerinə yetirən müəyyən edilə bilən aktiv və ya vasitə	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Sinif <<Müərrəd>>	Sətir 2-3
2. Rol adı: resurs var	əlaqəli metadata malikdir	M	N	Assosiasiya	MD_Metadata (Cədvəl B.2)
3. Rol adı: resursun bir hissəsi	məcmu resursun tərkib hissəsidir	O	N	Assosiasiya	DS_Cəmlənmə (Cədvəl B.1)
4. DS_Datadəsti	müəyyən edilə bilən məlumatlar kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_ReMənbə)	Sətir 2-3

5. SV_Xidmət	xidmət təminatçısı tərəfindən xidmət istifadəsinə təqdim edilən interfeyslərlə müəyyən edilmiş davranışları olan qabiliyyət	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_ReMənbə)	Sətir 2-3
6. DS_Cəmlənmə	resurslar kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_ReMənbə) <<Mücərrəd>>	Sətir 2-3
7. Rol adı: Cəmlənmədən ibarətdir	çoxsaylı resurslardan ibarətdir	M	N	Assosiasiya	DS_ReMənbə (Cədvəl B.1)
8. DS_Digər Cəmlənmə	müəyyən edilməmiş vasitələrlə əlaqələndirilmiş resurs kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_Cəmlənmə)	Sətir 2-3 və 7
9. DS_StereoMate	müxtəlif bucaqlardan çəkilmiş eyni obyektin stereo görünüşünü təmin edən şəkillər kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_OtherAggregate)	Sətir 2-3 və 7
10. DS_Təşəbbüsü	ümumi təşəbbüsdə iştiraklarına görə əlaqələndirilmiş resurslar kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_Cəmlənmə)	Sətir 2-3 və 7
11. DS_seriya	ümumi irsi paylaşan və ümumi spesifikasiyaya uyğun resurs kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_Cəmlənmə)	Sətir 2-3 və 7
12. DS_Platforması	eyni sensor platformasında istehsal olunan əlaqəli resurslar kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_Series)	Sətir 2-3 və 7
13. DS_Sensor	eyni sensor tərəfindən istehsal olunan əlaqəli resurslar kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_Series)	Sətir 2-3 və 7

14. DS_İstehsalat Seriyası	eyni istehsal spesifikasiyasın a uyğun istehsal olunan əlaqəli resurslar kolleksiyası	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Təyin edilmiş sinif (DS_Series)	Sətir 2-3 və 7
----------------------------	---	---	--	---------------------------------	----------------

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 1-də göstərilmişdir.

Table B.2 — Metadata haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
15. MD_Metadata	resurs və ya resurslar haqqında metadata müəyyən edən əsas obyekt	M	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə, əgər DS_ReMənbə tərəfindən istinad olunubsa	Sinif	Sətir 16-38
16. Metadata identifikatoru	bu metadata qeydinin unikal identifikatoru	O	1	Sinif	MD_İdentifikator (Cədvəl B.17.2)
17. defoltməkan	metadatanı sənədləşdirmək üçün istifadə olunan dil və simvol dəsti	C / kodlaşdırma ilə müəyyən edilməyibsə və UTF-8 istifadə olunmursa?	1	Sinif	PT_Yerli (Cədvəl B.18.2)
18. ana metadata	üst səviyyə obyekt varsa, üst metadata qeydinin identifikasiyası	C / Əgər yuxarı səviyyəli obyekt varsa	1	Sinif	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
19. əlaqə	metadata haqqında məsul olan tərəf	M	N	Sinif	CIMəsuliyyət (Cədvəl B.16.1)
20. Tarix Məlumatı	metadatanın tarixi və ya tarixləri (qeydiyyat tarixi mütləq göstərilməlidir, digər tarixlər də göstərilə bilər)	M	N	Sinif	CI_Tarix (Cədvəl B.16.5)
21. metadataStandartı	metadata üçün uyğun olan standart haqqında istinad	O	N	Sinif	CI_Sitat (Cədvəl B.16)

22. metadata profili	metadata üçün uyğun olan standart profil haqqında istinad	O	N	Sinif	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
23. Alternativ Metadata İstinadı	alternativ metadata haqqında istinad, məsələn, Dublin Core, FGDC və ya qeyri-ISO standartında metadata	O	N	Sinif	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
24. digərməkan	alternativ istifadə olunan lokal xarakterli simvollar haqqında məlumat	O	N	Sinif	PT_Yerli (Cədvəl B.18.2)
25. metadata əlaqəsi	metadata-nın mövcud olduğu onlayn məkan	O	N	Sinif	CI_OnlaynResurs (Cədvəl B.16.6)
26. Rol adı: məkan Təmsili haqqında Məlumat	resursdakı məkan məlumatlarının rəqəmsal təsviri	O	N	Assosiasiy a	MD_MəkanTəmsili <<Mücərrəd>> (Cədvəl B.7)
27. Rol adı: istinad Sistemi Məlumatı	resursdakı məkan və zaman referens sistemlərinin təsviri	O	N	Assosiasiy a	MD_İstinadSistemi (Cədvəl B.8)
28. Rol adı: metadata genişlənməsi məlumatı	metadata genişləndirmələri haqqında məlumat	O	N	Assosiasiy a	MD_MetadataınGenişlənməMəlumatı (Cədvəl B.12)
29. Rol adı: identifikasiya məlumatı	metadata tətbiq olunan resurs(lar) haqqında əsas məlumat	M	N	Assosiasiy a	MD_İdentifikasiya (Cədvəl B.3) <<Mücərrəd>>
30. Rol adı: məzmunMəlumatı	xüsusiyyətlər və əhatə xassələri haqqında məlumat	O	N	Assosiasiy a	MD_MəzmunMəlumatı <<Mücərrəd>> (Cədvəl B.9)
31. Rol adı: paylamaməlumatı	resursların paylanma məlumatları və əldə olunması üçün variantlar	O	N	Assosiasiy a	MD_Paylanma (Cədvəl B.11)

32. Rol adı: datanınKeyfiyyətıməlumatı	resurs(lar)ın ümumi keyfiyyət qiymətləndirilməsi	O	N	Assosiasiya	DQ_DatanınKeyfiyyəti (ISO 19157)
33. Rol adı: təsvir Kataloq Məlumatı	resurs(lar)ın təsviri üçün müəyyən edilmiş qaydalar haqqında məlumat	O	N	Assosiasiya	MD_TəsviriKataloq İstinadı (Cədvəl B.10)
34. Rol adı: metadataMəhdudiyətləri	metadata-nin istifadəsinə və girişinə məhdudiyətlər	O	N	Assosiasiya	MD_Məhdudiyətlər (Cədvəl B.4)
35. Rol adı: proqram SxemiMəlumatı	resursun konseptual sxemi haqqında məlumat	O	N	Assosiasiya	MD_TətbiqSxem Məlumatı (Cədvəl B.13)
36. Rol adı: metadata Maintenance	metadata-nin yenilənmə tezliyi və bu yenilənmələrin əhatəsi haqqında məlumat	O	1	Assosiasiya	MD_TexnikiBaxışMəlumatı (Cədvəl B.6)
37. Rol adı: resurs Söykökü	resursun mənşəyi, mənbələr və ya tətbiq edilmiş istehsal prosesi haqqında məlumat	O	N	Assosiasiya	LI_Soy-kökü (Cədvəl B.5)
38. Rol adı: metadata Miqyası	metadata-nin təmin edildiyi resursun növü və əhatə domensi	C / metadata Datadəstidən başqa bir resursla əlaqədardır?	N	Assosiasiya	MD_MetadataMiqyas (Cədvəl B.2.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 4 və 5-də göstərilmişdir.

Table B.2.1 — Metadata miqyası haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
39. MD_MetadataMiqyası	resursun miqyası haqqında məlumat	İstinad edilən obyektəndən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektəndən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Sınıf	Sətir 40-41
40. resursun miqyası	resursun miqyası üçün kod	M	Varsayılan = "Datadəsti"	Sınıf	MD_MiqyasKodu <<KodSiyahısı>>(B.3.28)
41. ad	Miqyasın təsviri	O	1	Sınıf	SimvolSətiri

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 4 və 5-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.3 — İdentifikasiya məlumatları (məlumat və xidmət identifikasiyası daxildir)

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
42. MD_identifikasiya	resurs(lar)ın unikal şəkildə identifikasiyası üçün tələb olunan əsas məlumat	İstinad edilən obyektə istifadə əhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Sınıf (MD_Metad ata) <<Mücərrəd >>	Sətir 43-62
43. sitat	resurs üçün istinad	M	1	Sınıf	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
44. mücərrəd	resurs haqqında qısa izahlı xülasə	M	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
45. məqsəd	resursun yaradılma niyyətlərinin xülasəsi	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
46. kredit	resursa töhfə verənlərin tanınması	O	N	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
47. status	resursun statusu	O	N	Sınıf	MD_inkişafKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.25)
48. Əlaqəninmərkəzi	resursla əlaqəli şəxs(lər) və təşkilat(lar)la əlaqə qurma yolları	O	N	Sınıf	CIMəsuliyyət (Cədvəl B.16.1)
49. məkan Təmsiletmə Növü	coğrafi məlumatları məkan baxımından təmsil etmək üçün istifadə olunan üsul	O	N	Sınıf	MD_MəkanTəmsili NövününKodu<<KodSiyahısı>> (B.3.29)
50. məkan çözümlülüyü	resursdakı məkan məlumatlarının sıxlığını ümumi olaraq anlamağa kömək edən faktor və ya rəqəmsal resursun istifadə edilə biləcəyi diapazonların təsviri	O	N	Sınıf	MD_Çözümlülük <<Birlik>> (Cədvəl B.3.4)
51. zamanla əlaqəli Qətnamə	resursdakı ən kiçik həll edilə bilən zaman periodu	O	N	Sınıf	TM_Müddət (B.2.4)

52. mövzu Kateqoriya	resursun əsas mövzusu	C / metad ataMi qyas/r eMən bəMiq yas "Data dəsti" və ya "seriy a"ya bərab ərdirs ə?	N	Sinif	MD_TopicCategoryKodu <<Sıralanma>> (B.3.30)
53. həcm	resursun məkan və zaman əhatəsi	C / metad ataMi qyas/r eMən bəMiq yas "Data dəsti" ə bərab ərdirs ə, extent .geogr aphicE lemen t.EX_G eogra phicB oundi ngBox və ya extent .geogr aphicE lemen t.EX_G eogra phicD escrip tion tələb olunur	N	Sinif	EX_Həcm (Cədvəl B.15)
54. Əlavə Sənədlər	resursla əlaqəli digər sənədlər (nümunə: məqalələr, nəşrlər, istifadəçi təlimatları, məlumat lüğətləri)	O	N	Sinif	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
55. emal səviyyəsi	istehsalçının kodlaşdırma sistemində resursun emal səviyyəsini müəyyən edən kod (nümunə: NOAA səviyyə 1B)	O	1	Sinif	MD_İdentifikator <<DataNövü>> (Cədvəl B.17.2)
56. Rol adı: resurs üçünTexnikiXidməti	resursun yenilənmə tezliyi və bu yenilənmələrin əhatəsi haqqında məlumat	O	N	Assosiasiya	MD_TexnikiBaxışMəlumatı (Cədvəl B.6)
57. Rol adı: Qrafikə Ümumi baxış	resursu göstərən qrafik (qrafik üçün əfsanə daxil edilməlidir)	O	N	Assosiasiya	MD_AxtarışQrafiki (Cədvəl B.17.3)
58. Rol adı: resursFormatı	resursun formatı haqqında təsvir	O	N	Assosiasiya	MD_Format (Cədvəl B.11.3)
59. Rol adı: təsviriAçarSözlər	kateqoriyalı açar sözlər, onların növü və istinad mənbəyi	O	N	Assosiasiya	MD_AçarSözlər (Cədvəl B.3.1)

60. Rol adı: resursunSpesifikİstifadəsi	müxtəlif istifadəçilər tərəfindən resursun istifadə edildiyi xüsusi tətbiqlər haqqında əsas məlumat	O	N	Assosiasiya	MD_İstifadə (Cədvəl B.3.5)
61. Rol adı: resursMəhdudiyətləri	resursa tətbiq olunan məhdudiyətlər haqqında məlumat	O	N	Assosiasiya	MD_Məhdudiyətlər (Cədvəl B.4)
62. Rol adı: əlaqəliResurs	əlaqəli resurs haqqında məlumat	O	N	Assosiasiya	MD_ƏlaqələnmişResurs (Cədvəl B.3.6)
63. MD_Dataidentifikasiyası	resursun identifikasiyası üçün tələb olunan əsas məlumatlar	İstinad edilən obyektəndən istifadə əhəmiyyəti	İstinad edilən obyektəndən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Sınıf (MD_identifikasi)	Sətir 43-62 və 64-67
64. defoltməkan	resursda istifadə olunan dil və simvol dəsti	C / resursda istifadə olunan dil?	1	Sınıf	PT_Yerli (Cədvəl B.18.2)
65. Digər məkan	resursda istifadə olunan alternativ yerli dil(lər) və simvol dəsti(lər)	O	N	Sınıf	PT_Yerli (Cədvəl B.18.2)
66. Ətraf mühitin təsviri	istehsalçının emal mühitində resursun təsviri (nümunə: proqram təminatı, əməliyyat sistemi, fayl adı və ölçüsü)	O	1	Sınıf	SimvolSətiri
67. Əlavə məlumat	resurs haqqında digər təsviri məlumatlar	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn

QEYD 1: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 6-da göstərilmişdir.

QEYD 2: SV_Xidmətidentifikasiya Cədvəl B.14-də təqdim edilmişdir.

Cədvəl B.3.1 — Açar sözlər haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
68. MD_Açar sözlər	açar sözlər, onların növü və istinad mənbəyi (nümunə: resurs xidmət kimi təsvir olunursa, bir MD_Keyword instansiyası ISO 19119 xidmət taksonomiyasına istinad etməlidir)	İstinad edilən obyektəndən istifadə əhəmiyyəti	İstinad edilən obyektəndən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Sınıf (MD_identifikasi)	Sətir 69-72
69. açar söz	resursu təsvir etmək üçün istifadə olunan ümumi və ya rəsmi söz(lər) və ya ifadə(lər)	M	N	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
70. növü	oxşar açar sözlərin qruplaşdırılması üçün istifadə olunan mövzu	O	1	Sınıf	MD_AçarSözNövününKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.20)
71. sözlük adı	rəsmi qeydiyyatdan keçmiş tezis və ya açar sözlərin oxşar nüfuzlu mənbəsinin adı	O	1	Sınıf	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
72. Rol adı: açar söz Sınıfı	MD_AçarSözlər instansiyasının MD_AçarSözSınıfı ilə assosiasiyası, standartlaşdırılmış AçarSözNövününKodundan kənara çıxan və ya ona ortoqonal olan açar söz qruplarının istifadəçi tərəfindən təyin olunan kateqoriyasını təmin edir və	O	1	Sınıf	MD_AçarSözSınıfı (Cədvəl B.3.2)

	əlavə semantik sorğu emalına imkan verən ontologiya ilə əlaqələndirilir				
--	---	--	--	--	--

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 6-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.3.2 — Açar söz sinfi

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
73. MD_ açar söz Sinfi	açar sözlərin domenə xas bir lüğətdə kateqoriyalaşdırılmasının spesifikasiyası və bu lüğət formal ontologiya ilə əlaqələndirilmişdir	İstinad edilən obyektədən istifadə öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum meydana gəlmədən istifadə	Sınıf (MD_AçarSözlər)	Sətir 74-76
74. sinif adı	açar söz kateqoriyasını təbii dildə etiketləyən simvol	M	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
75. məzmun identifikatoru	ontologiyada müəyyən edilmiş anlayışın URI-si (SinifName elementi ilə etiketlenmiş)	O	1	Sınıf	URI (B.2.9)
76. ontologiya	açar söz kateqoriyasını formal bilik domeninin konseptuallaşdırılmasına bağlayan istinad (açar sözlər bu ontologiyanın əhatəsində olmalıdır)	M	1	Sınıf	Cl_Sitat (Cədvəl B.16)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 6-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.3.3 — təmsili fraksiya haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
77. MD_TəmsiliFraksiya	ISO/TS 19103 Scale-dən əldə edilmişdir, burada MD_Representative Fraction.denominator = 1 / Scale. measure And Scale.targetUnits = Scale.sourceUnits	İstinad obyektində istifadə öhdəliyi	İstinad obyektindən maksimum təkrarlanmadan istifadə edin	Sınıf <<DataNövü>>	Sətir 78
78. Məxrəc	vulqar kəsrə xəttin altındakı rəqəm	M	1	Tam ədəd	Integer > 0

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 6-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.3.4 — Çözümlülük haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
79. MD_Çözümlülük	Detal səviyyəsi, miqyas faktoru, məsafə və ya bucaq şəklində ifadə olunur	İstinad edilən obyektədən istifadənin öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən istifadə maksimum	Sınıf	<<Birlik>>
80. ekvivalent miqyas	Ekvivalent miqyas, müqayisə edilə bilən çap xəritəsi və ya diaqramın miqyası kimi ifadə olunur	C / məsafə, şaquli, bucaqMəsafəsi və ya DetalSəviyyəsi sənədləşdirilməyib?	1	Sınıf	MD_NümayəndəFraksiyası <<DataNövü>> (CədvəlB.3.3)
81. məsafə	Üfüqi yer nümunəsi məsafəsi	C / ekvivalentMiqyas, şaquli, bucaqMəsafəsi və ya DetalSəviyyəsi sənədləşdirilməyib?	1	Sınıf	Məsafə (B.2.3)
82. şaquli	Şaquli nümunə məsafəsi	C / məsafə, ekvivalentMiqyas və ya bucaqMəsafəsi və ya DetalSəviyyəsi sənədləşdirilməyib?	1	Sınıf	Məsafə (B.2.3)
83. BucaqMəsafəsi	Bucaqlı nümunə ölçüsü	C / məsafə, ekvivalentMiqyas, şaquli və ya DetalSəviyyəsi sənədləşdirilməyib?	1	Sınıf	Bucaq (B.2.3)

84. Təfərrüatinsəviyyəsi	Mənbənin məkan ayırdetmə qabiliyyətinin qısa mətn təsviri	C / məsafə, ekvivalentMiqyas, şaquli və ya bucaqMəsafəsi sənədləşdirilməyib?	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn
--------------------------	---	--	---	-------------	--------------

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 6-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.3.5 — İstifadə haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
85. MD_İstifadə	Resursların hazırda və ya əvvəllər necə istifadə olunduğunun qısa təsviri	İstinad edilən obyektədən istifadənin öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən istifadə maksimum	cəmlənmiş	Sınıf (MD_İdentifikasiya)
86. Xüsusi İstifadə	Resurs və ya resurs seriyasının istifadəsinin qısa təsviri	M	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn
87. istifadə Tarix Saat	Resursun və ya resurs seriyasının ilk istifadəsinin və ya istifadələr silsiləsinin tarixi və vaxtı	O	N	Sınıf	TM_Primitiv (B.2.4)
88. İstifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş məhdudiyətlər	İstifadəçinin müəyyən etdiyi resurs və ya resurs seriyasının yararsız olduğu tətbiqlər	O	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn
89. İstifadəçininƏlaqəMəlumatları	Resursu istifadə edən şəxslər və təşkilatlarla ünsiyyət üsullarının müəyyən edilməsi	O	N	Sınıf	CİMəsuliyyət (CədvəlB.16.1)
90. cavab	İstifadəçinin müəyyən etdiyi məhdudiyətlərə cavab EXAMPLE: "Bu, x versiyasında düzəldilib."	O	N	SimvolSətri	Sərbəst mətn
91. Əlavə Sənədlər	Məlumat istifadəsini təsvir edən nəşrlər	O	N	Sınıf	CI_Sitat (CədvəlB.16)
92. müəyyən edilmiş məsələlər	Resursla bağlı məlum problemlərin təsvirinə və mövcud olarsa təklif olunan həllərə istinad	O	N	Sınıf	CI_Sitat (CədvəlB.16)

Cədvəl B.3.6 — Assosiasiya haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
93. MD_Əlaqəli Resurs	Əlaqədar resurs haqqında məlumat	İstinad edilən obyektədən istifadənin öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən istifadə maksimum	cəmlənmiş	Sınıf (MD_İdentifikasiya)
94. adı	Əlaqədar resurs haqqında sitat məlumatları	C / metadatanıİstinad sənədləşdirilməyib?	1	Sınıf	CI_Sitat (CədvəlB.16)
95. assosiasiya növü	Resurslar arasındakı əlaqənin növü	M	1	Sınıf	DS_AssosiasiyaNövününKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.8)

96. təşəbbüs növü	Əlaqədar resursun hazırladığı təşəbbüs növü	O	1	Sınıf	DS_BaşlanğıcNövününKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.10)
97. metadata axtarışı	Əlaqədar resursun metadatasına istinad	C / name sənədləşdirilməyib?	1	Sınıf	CI_Sitat (CədvəlB.16)

Cədvəl B.4 - Məhdudiyyət haqqında məlumat (hüquqi və təhlükəsizlik daxildir)

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
98. MD_Məhdudlar	Resurs və ya metadataya giriş və istifadə məhdudiyyətləri	İstinad edilən obyektə istinadın öhdəliyi	İstinad edilən obyektə maksimum istifadə	cəmlənmiş Sınıf	(MD_Metadata və MD_İdentifikasiya)
99. İstifadə Məhdudiyyəti	Resurs və ya metadataanın istifadəyə uyğunluğunu məhdudlaşdıran amil EXAMPLE: Naviqasiyada istifadə olunmamalıdır.	O	N	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
100. məhdudiyyət Tətbiq domeni	Məhdudiyyətlərin məkan və/və ya zaman miqyası və ya tətbiq səviyyəsi	O	1	Sınıf	MD_Miqyas (CədvəlB.17)
101. qrafik	Məhdudiyyəti göstərən qrafik / simvol EXAMPLE:	O	N	Sınıf	MD_AxtarışQrafiki (CədvəlB.17.3)
102. axtarış	Məhdudiyyət və ya məhdudiyyətlə bağlı istinad EXAMPLE: Müəlliflik hüququ bəyanatı, lisenziya müqaviləsi və s.	O	N	Sınıf	CI_Sitat (CədvəlB.16)
103. yayılma qabiliyyəti	Resursun kimə verilib-verilməyəcəyi haqqında məlumat	O	1	Sınıf	MD_YayımaQabiliyyəti (CədvəlB.4.1)
104. Məsul şəxs	Resurs məhdudiyyətlərinə cavabdeh şəxs	O	N	Sınıf	CI_Məsuliyyət (CədvəlB.16.1)

105. MD_ Hüquqi Məhdudiyətlər	Resurs və ya metadətaya giriş və istifadəyə qoyulan hüquqi məhdudiyətlər	İstinad edilən obyektədən istifadənin öhdəliyi	N	Specified	Sınıf (MD_Məhdudiyətlər)
106. Giriş Məhdudiyətləri	Məxfilik və ya əqli mülkiyyəti qorumaq üçün tətbiq olunan giriş məhdudiyətləri və resurs və ya metadətaya almaq üçün xüsusi məhdudiyətlər və ya məhdudiyətlər	C / istifadə məhdudiyətləri və ya digər məhdudiyətlər, istifadə məhdudiyətləri və ya sərbəstlik yoxdur?	N	Sınıf	MD_QadağaKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.27)
107. Məhdudiyətlərdən istifadə	Məxfilik və ya əqli mülkiyyəti qorumaq üçün tətbiq olunan istifadə məhdudiyətləri və resurs və ya metadətaya istifadəsinə xüsusi məhdudiyətlər və ya xəbərdarlıqlar	C / giriş məhdudiyətləri və ya digər məhdudiyətlər və ya sərbəstlik yoxdur?	N	Sınıf	MD_QadağaKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.27)
108. Digər Məhdudiyətlər	Resurs və ya metadətaya giriş və istifadəyə qoyulan digər hüquqi məhdudiyətlər və şərtlər	C / giriş məhdudiyətləri və ya istifadə məhdudiyətləri və ya sərbəstlik yoxdur və giriş məhdudiyətləri və ya istifadə məhdudiyətləri = "otherRestrictions" ?	N	SimvolSətri	Sərbəst mətn
109. MD_ Təhlükəsizlik Məhdudiyətləri	Milli təhlükəsizlik və ya oxşar təhlükəsizliklə bağlı resurs və ya metadətaya üçün tətbiq olunan məhdudiyətlər	İstinad edilən obyektədən istifadənin öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum istifadə	Specified Sınıf	(MD_Məhdudiyətlər)

110. təsnifat	Resurs və ya metadətaya tətbiq olunan təhlükəsizlik məhdudiyyətlərinin adı	M	1	Sınıf	MD_SinificationKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.13)
111. istifadəçiQeydi	Hüquqi məhdudiyyətlərin tətbiqi ilə bağlı izah və ya resurs və ya metadətanı əldə etmək və istifadə etmək üçün digər hüquqi şərtlər	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
112. təsnifat sistemi	Təsnifat sisteminin adı	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
113. rəftar təsviri	Resurs və ya metadətanın istifadəsinə dair məhdudiyyətlər haqqında əlavə məlumat	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 8-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.4.1 — Yayılma qabiliyyəti haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
114. MD_Yayılma qabiliyyəti	Resursun buraxılması məhdudiyyətləri haqqında məlumat	İstinad edilən obyektənin istifadəsinin öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum istifadə	Sınıf	Lines 115-117
115. ünvan sahibi	Buraxılma bəyanatının tətbiq olunduğu tərəf	C / statement mövcud deyil?	N	Sınıf	CI_Məsuliyyət (CədvəlB.16.1)
116. bəyanat	Buraxılma bəyanatı	C / addressee mövcud deyil?	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
117. yayılma məhdudiyyətləri	Buraxıla bilənlik müəyyən edilməsində istifadə olunan komponent	O	N	Sınıf	MD_QadağaKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.27)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 8-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.5 — Soy-kökü haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
--------------	-------	----------------	----------------------	-----------	-------

118. LI_SoyKökü	Resursun miqyası üzrə yaradılmasında istifadə olunan hadisələr və ya mənbə məlumatı haqqında məlumat	İstinad edilən obyektədən istifadənin öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum istifadə	cəmlənmiş Sinif	MD_Metadata
119. bəyanat	Resursun yaradılmasında məlumat istehsalçısının bilikləri haqqında ümumi açıqlama	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
120. Miqyas	Lineage məlumatlarının tətbiq olunduğu resursun növü və/və ya miqyası	O	1	Sinif	MD_Miqyas (CədvəlB.17)
121. əlavə sənədlər	Resursun təsvir edildiyi əlavə sənəd EXAMPLE: Bu resursu (məsələn, Datadəsti) yaratmaq üçün bütün prosesi təsvir edən nəşr.	O	N	Sinif	CI_Sitat (CədvəlB.16)
122. Rol adı	Miqyasla müəyyən edilmiş resursun həyatında olan hadisələr haqqında məlumat	C / LI_Soy-kökü.statement və mənbə rolu sənədləşdirilməyib?	N	Assosiasiya	LI_ProsesAddımı (CədvəlB.5.1)
123. Rol adı	Miqyasla müəyyən edilmiş resursun yaradılmasında istifadə olunan mənbə məlumatı	C / LI_Soy-kökü.statement və prosesStep rolu sənədləşdirilib?	N	Assosiasiya	LI_Mənbə (CədvəlB.5.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 9-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.5.1 — Proses addımı haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
124. LI_ProsesAddımı	Resursun həyatında baş verən hadisə və ya transformasiya haqqında məlumat	İstinad edilən obyektədən istifadənin öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum istifadə	cəmlənmiş Sinif	LI_Soy-kökü və LI_Mənbə
125. təsviri	Hadisənin təsviri, o cümlədən əlaqəli parametrlər və ya tolerantlıqlar	M	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
126. əsaslandırma	Proses addımının tələb və ya məqsədi	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
127. addımTarixSaa t	Proses addımının tarixi, vaxtı, diapazonu və ya müddəti	O	1	Sinif	TM_Primitiv (B.2.4)
128. prosessor	Proses addımı ilə əlaqəli şəxs(lər) və təşkilat(ların) identifikasiyası və əlaqə vasitələri	O	N	Sinif	CIMəsuliyyət (CədvəlB.16.1)

129. axtarış	Proses addımına aid sənədləşdirmə	O	N	Sınıf	Cl_Sitat (CədvəlB.16)
130. Miqyas	Proses addımının tətbiq olunduğu resurs növü və ya miqyası	O	1	Sınıf	MD_Miqyas (CədvəlB.17)
131. Rol adı	Proses addımında istifadə olunan mənbə məlumatı haqqında məlumat	O	N	Assosiasiya	LI_Mənbə (CədvəlB.5.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 9-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.5.2 — Mənbə haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
132. LI_Mənbə	Miqyası göstərilən resursun yaradılmasında istifadə olunan resurs haqqında məlumat	İstinad edilən obyektəndən istifadənin öhdəliyi	İstinad edilən obyektəndən maksimum istifadə	cəmlənmiş Sınıf	LI_Soy-kökü və LI_ProcesAddımı
133. təsviri	Mənbənin ətraflı təsviri	C / Miqyas təmin edilməyib?	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
134. mənbə Spatial Resolution	Mənbənin məkan həlli, miqyas amili, məsafə, bucaq və ya detal səviyyəsi ilə ifadə olunan məkan dəqiqliyi	O	1	Sınıf	MD_Çözümlülük (CədvəlB.3.4)
135. mənbəyə istinad sistemi	Mənbədə istifadə olunan məkan istinad sistemi	O	1	Sınıf	MD_İstinadSistemi (CədvəlB.8)
136. mənbəSitat	Mənbə üçün istifadə olunması tövsiyə edilən istinad	O	1	Sınıf	Cl_Sitat (CədvəlB.16)
137. mənbəMetadataları	Mənbəyə aid metadatalara istinad	O	N	Sınıf	Cl_Sitat (CədvəlB.16)

138. miqyas	Mənbənin növü və/və ya miqyası	C / descriptio n mövcud deyil?	1	Sınıf	MD_Miqyas (CədvəlB.17)
139. Rol adı	Bu mənbənin istifadə olunduğu proses addımı haqqında məlumat	O	N	Assosiasiy a	LI_ProsesAddımı (CədvəlB.5.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 9-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.6 — Texniki xidmət haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
140. MD_ Texniki xidmət haqqında məlumat	Yenilənmə tezliyi və miqyası haqqında məlumat	İstinad edilən obyektədən istifadənin öhdəliyi	İstinad edilən obyektədən maksimum istifadə	cəmlənmiş Sınıf	MD_Metadata və MD_İdentifikasiya
141. texniki xidmət və yeniləmə tezliyi	Resurs tamamlandıqdan sonra resursda dəyişikliklər və əlavələr etmək üçün tezlik	C / userDefinedMaintenanceFrequency mövcud deyil?	1	Sınıf	MD_TexnikiXidmətTezliyininKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.21)
142. texniki xidmət Tarixi	Resursun saxlanması ilə əlaqəli tarix məlumatı	O	N	Sınıf	CI_Tarix (CədvəlB.16.5)
143. istifadəçi tərəfindən müəyyən edilmiş texniki xidmət tezliyi	Təyin olunmuşlar xaricində saxlanma dövrü	C / maintenanceAndUpTarixFrequency mövcud deyil?	1	Sınıf	TM_PeriodMüddəti (B.2.4)
144. texniki xidmətin miqyası	Saxlanma məlumatlarının tətbiq olunduğu resurs növü və/və ya miqyası	O	N	Sınıf	MD_Miqyas (CədvəlB.17)
145. texniki xidmət Qeydi	Resursun saxlanması üçün xüsusi tələblər haqqında məlumat	O	N	SimvolSət ri	Sərbəst mətn

146. əlaqə	Resursun saxlanması məsul şəxs(lər) və təşkilat(ların) identifikasiyası və əlaqə vasitələri	O	N	Sınıf	CIMəsuliyyət (CədvəlB.16.1)
------------	---	---	---	-------	-----------------------------

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 10-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.7 — Məkan təsviri haqqında məlumat (tor və vektor təsviri daxildir)

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
147. MD_ Məkan təmsili	Məkan məlumatlarını təmsil etmək üçün istifadə olunan rəqəmsal mexanizm	İstinad olunan obyekt üzrə öhdəlik / şərt	İstinad olunan obyekt üzrə maksimum hallar	Toplu Sınıf (MD_Metadata) <<Müəyyənlər>>	
148. MD_TorluMəkanTəmsili	Resursda olan şəbəkə məkan obyektləri haqqında məlumatlar	İstinad olunan obyekt üzrə öhdəlik / şərt	İstinad olunan obyekt üzrə maksimum hallar	™ / - % 0 Đ" % 0... / Łf Ł4 ™- ... tial Representation)	149-152-ci sətirlər
149. Ölçülərin sayı	Müstəqil məkan-zaman oxlarının sayı	M	1	Tam ədəd	Tam ədəd
150. Oxun Ölçü xassələri	Məkan-zaman oxları xüsusiyyətləri haqqında məlumatlar	M	N	Ardıcılıq (B.2.6)	MD_Ölçü <<Datanövü>> (B.7.1)
151. Hüceyrə həndəsəsi	Şəbəkə məlumatlarının nöqtə və ya hüceyrə kimi müəyyən edilməsi	M	1	Sınıf	MD_HüceyrəHəndəsəsi Kodu <<Kodsiyahısı>> (B.3.12)
152. transformasiya ilə Parametr mövcudluğu	Şəkil koordinatları ilə coğrafi və ya xəritə koordinatları arasında çevrilmə parametrlərinin mövcud olub-olmaması haqqında göstərici	M	1	Boolean	0 = xeyr, 1 = bəli
153. MD_Həndəsədüzəliş	Şəbəkənin hüceyrələri coğrafi (yəni, lat/long) və ya xəritə koordinat sistemi ilə müəyyən edilmiş məkan referans sistemi (SRS) daxilində müntəzəm şəkildə yerləşdirilmişdir və hər hansı bir hüceyrə koordinatları ilə tapıla bilər.	İstinad obyektindən istifadə öhdəliyi/şərti	İstinad obyektində n maksimum təkrarlanma	Müəyyən edilmiş sınıf (MD_TorluMəkan təmsili)	149-152 və 154-160 sətirləri

154. Yoxlanış Nöqtəsinin Mövcudluğu	Coğrafi mövqelərin düzgünlüyünü yoxlamaq üçün mövqelərin olub-olmamasının göstəricisi	M		1	Boolean	0 = xeyr, 1 = bəli
155. Yoxlanış Nöqtəsinin Təsviri	Coğrafi mövqelərin düzgünlüyünü yoxlamaq üçün istifadə olunan mövqelərin təsviri	C / Yoxlanış Nöqtəsinin Mövcudluğu = "bəli"?		1	Simvol Sətri	Sərbəst mətn
156. künc nöqtələri	Referans sistemində müəyyən edilən koordinatlar və şəbəkənin hüceyrə koordinatları ilə təsvir edilən yer mövqeləri	O		4-Feb	Ardıcılıq (B.2.6)	GM_Nöqtə <<Növ>> (B.2.5)
157. mərkəz nöqtəsi	Referans sistemində müəyyən edilən koordinatlar və şəbəkənin ortasında yerləşən hüceyrənin mövqəsi	O		1	Sınıf	GM_Nöqtə <<Növ>> (B.2.5)
158. Pikseldə nöqtə	Piksel daxilində yeri göstərən nöqtə	M		1	Sınıf	MD_Pikselinoreantas iyakodu <<Sıralanma>> (B.3.24)
159. transformasiya Ölçü Təsviri	Transformasiya haqqında ümumi təsvir	O		1	Simvol Sətri	Sərbəst mətn
160. transformasiya Ölçü Xəritələmə	Şəbəkənin oxları hansı məkan (xəritə) oxlarına aid olduğunu təsvir edir	O		2	Simvol Sətri	Sərbəst mətn
161. MD_Geostinad ediləbilən	Şəbəkə düzensiz şəkildə coğrafi/xəritə proyeksiyasına uyğun yerləşdirilib, lakin məlumatla təmin olunan coğrafi informasiyalarla yer tapıla bilər. Şəbəkə xassələri əsasında yer tapmaq mümkün deyil.	İstinad obyektindən istifadə öhdəliyi/şərti	İstinad obyektində n maksimum təkrarlanma		Müəyyən edilmiş sinif (MD_TorluMəkan təmsili)	149-152 və 162-166 sətirləri
162. Nəzarət Nöqtəsinin Mövcudluğu	Nəzarət nöqtələrinin mövcudluğunun göstəricisi	M		1	Boolean	0 = xeyr, 1 = bəli
oreantasiya Parametrinin mövcudluğu	Yön parametrlərinin mövcud olub-olmamasının göstəricisi	M		1	Boolean	0 = xeyr, 1 = bəli
164. orientation Parametr Təsviri	Sensor yönünü təsvir etmək üçün istifadə olunan parametrlərin təsviri	O		1	Simvol Sətri	Sərbəst mətn
165. Geoistinad ediləbilən Parametrlər	Şəbəkə məlumatlarının coğrafi tapılmasını dəstəkləyən terminlər	M		1	Sınıf	qeyd (B.2.3)
166. parametr Sıfatı	Parametrlərin təsviri üçün istinad	O		N	Sınıf	Cl_Sitat (Cədvəl B.16)
167. MD_Vektorial Məkan Təmsili	Resursda olan vektor məkan obyektləri haqqında məlumat	İstinad olunan obyektədən istifadə şərti	İstinad olunan obyektədən istifadə		Müəyyən edilmiş (MD_Məkan Təsviri)	Xətlər 168-169
168. topologiya Səviyyəsi	Məkan əlaqələrinin mürəkkəbliyinə dərəcəsini müəyyən edən kod	O		1	MD_TopologyLevel Kodu (Kod Siyahısı)	(B.3.31)
169. həndəsi Obyektlər	Resursda istifadə olunan həndəsi obyektlər haqqında məlumatlar	O		N	MD_Geometric Obyekt (Məlumat növü)	(Cədvəl B.7.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 11-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.7.1 — Ölçü haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
170. MD_Ölçü	Oxun xüsusiyyətləri	İstinad olunan obyektə n istifadə şərti	İstinad olunan obyektə n istifadə	(Məlumat növü)	Xətlər 171-175
171. Ölçü adı	Oksun adı	M	1	MD_DimensionNameNövününKodu(Kod Siyahısı)	(B.3.17)
172. Ölçünün həcmi	Ox boyunca elementlərin sayı	M	1	Tam ədəd	Tam ədəd
173. Çözümlülük	Şəbəkə məlumat dəstindəki detallara dair dərəcə	O	1	Sınıf	Ölçü (B.2.3)
174. Ölçünün başlığı	Oxun adının gücləndirilməsi/modifikasiyası	O	1	Simvol Sətiri	Sərbəst mətn
175. Ölçünün Təsviri	Oxun təsviri	O	1	Simvol Sətiri	Sərbəst mətn

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 11-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.7.2 — Həndəsi obyekt haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
176. MD_həndəsiObyektlər	Resursda istifadə olunan həndəsi obyektlərin sayı	İstinad olunan obyektə n istifadə şərti	İstinad olunan obyektə n istifadə	(Məlumat növü)	Xətlər 177-178
177. həndəsiObyektinNövü	Mənbədə sıfır, bir, iki və ya üç ölçülü məkan yerləşmələrini göstərmək üçün istifadə olunan nöqtə və ya vektor obyektlərin adı	M	1	MD_HəndəsiObyektNövününKodu(Kod Siyahısı)	(B.3.18)
178. həndəsiObyektinSayı	Məlumat dəstində meydana gələn nöqtə və ya vektor obyektlərinin ümumi sayı	O	1	Tam ədəd	> 0

Cədvəl B.8 - İstinad sistemi haqqında məlumat (identifikator və növü daxildir)

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
179. MD_İstinadSistemi	İstinad sistemi haqqında məlumatlar	İstinad olunan obyektə n istifadə şərti	İstinad olunan obyektə n istifadə	(MD_Məlumatlar Sistemi)	Xətlər 180-181

180. istinadSistemininİdentifikatoru	İstinad sisteminin identifikatoru və kod domensi	O	1	Sinif	MD_identifikator (Cədvəl B.17.2)
181. istinadSystemType	İstinad sistemi növü	O	1	MD_İstinadSistemiNövününKodu(Kod Siyahısı)	(B.3.26)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 12-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.9 — Məzmun haqqında məlumat (Xüsusiyyət kataloqu və Örtüklərin təsviri daxildir)

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
182. MD_MəzmunMəlumatı	Resursun məzmunu haqqında təsvir	İstinad olunan obyektədən istifadə şərti	İstinad olunan obyektədən istifadə	Cəmlənmiş Sinif (MD_Metadata) <<Mücərrəd>>	
183. MD_XüsusiyyətKataloqu Təsviri	Xüsusiyyət kataloqu və ya konseptual sxemi müəyyən edən məlumat	İstinad olunan obyektədən istifadə şərti	İstinad olunan obyektədən istifadə	Müəyyən edilmiş Sinif (MD_MəzmunMəlumatı)	Xətlər 184-188
184. uyğunluq kodu	Sitat gətirilən xüsusiyyət kataloqunun ISO 19110-a uyğun olub-olmamasının göstəricisi	O	1	Boolean	Boolean 0 = yox, 1 = bəli
185. yerli	Kataloqda istifadə olunan dil(lər) və simvol dəsti(lər)	O	N	Sinif	PT_Yerli (Cədvəl B.18.2)
186. Datadəsti ilə birlikdə	Xüsusiyyət kataloqunun resursla birgə verilib-verilmədiyinin göstəricisi	O	1	Boolean	Boolean 0 = yox, 1 = bəli
187. xüsusiyyət növləri	Resursda olan sitat gətirilən xüsusiyyət kataloqundan xüsusiyyət Növlərinin alt qrupu və xüsusiyyət nümunələrinin sayı	O	N	Sinif	MD_XüsusiyyətNövüMəlumatı (Cədvəl B.9.3)

188. XüsusiyyətKataloqununSitat 1	Bir və ya daha çox xarici xüsusiyyət kataloqlarına tam bibliografik istinad	C / Xüsusiyyət Kataloqu resursla verilməyib və MD_XüsusiyyətKataloqu təqdim olunmayıbsa?	N	Sınıf	Cl_Sitat (Cədvəl B.16)
189. MD_xüsusiyyətkataloqu	Xüsusiyyət Növləri kataloqu	İstinad olunan obyektədən istifadə şərti	İstinad olunan obyektədən istifadə	Müəyyən edilmiş Sınıf (MD_MəzmunMəlumatı)	Xətt 190
190. xüsusiyyətlər kataloqu	Resurs tərəfindən istifadə olunan xüsusiyyət Növləri, atributlar, əməliyyatlar və əlaqələrin kataloqu	M	N	Sınıf	FC_XüsusiyyətKataloqu (ISO 19110)
191. MD_ÖrtüyünTəsviri	Resursun məzmunu haqqında məlumatlar	İstinad olunan obyektədən istifadə şərti	İstinad olunan obyektədən istifadə	Müəyyən edilmiş Sınıf (MD_MəzmunMəlumatı)	Xətlər 192-194
192. atributunTəsviri	Ölçmə dəyəri ilə təsvir edilən atributun təsviri	M	1	Sınıf	QeydNövü (B.2.3)
193. emal səviyyəsinin kodu	Resursa tətbiq olunan emal səviyyəsinin identifikatoru	O	1	Sınıf	MD_Identifikator (Cədvəl B.17.2)
194. Rol adı	Eyni Növli resurs atributlarının əlaqəli qrupları haqqında məlumat	O	N	Sınıf	MD_AtributQrupu (Cədvəl B.9.1)
195. MD_ŞəklinTəsviri	Təsvirin istifadə üçün uyğunluğu haqqında məlumatlar	İstinad olunan obyektədən istifadə şərti	İstinad olunan obyektədən istifadə	Müəyyən edilmiş Sınıf (MD_ÖrtükTəsviri)	Xətlər 192-194 və 196-206
196. işıqlandırma Yüksəklik Bucağı	Yer səthi ilə optik baxış xətti kəsişdiyi nöqtədə saat əqrəbi istiqamətində ölçülən işıqlandırma hündürlüyü	O	1	Həqiqi ədəd	Real -90 – 90

197. işıqlandırmaAzimut Bucağı	Şəkil çəkilmədən əsl şimaldan saat əqrəbi istiqamətində ölçülən işıqlandırma azimutu	O	1	Həqiqi ədəd	Real 0,00 – 360
198. görüntüləmə Vəziyyəti	Şəklə təsir edən şərtlər	O	1	MD_ImagingConditionKodu (Kod Siyahısı)	(B.3.19)
199. ŞəklinKeyfiyyətKodu	İstehsalçının kod domensində təsvir keyfiyyətini müəyyən edən kod	O	1	MD_İdentifikator (Məlumat növü)	(Cədvəl B.17.2)
200. Buludörtüyününfaizi	Resursun məkan əhatəsinin neçə faizinin buludlarla örtüldüyünü göstərən faizlə ifadə olunan domen	O	1	Həqiqi ədəd	Real 0,0 – 100,0
201. sıxılma Nəsil Kəmiyyəti	Şəklin üzərində icra olunan itgili sıxılma dövrlərinin sayı	O	1	Tam ədəd	Tam ədəd
202. trianqulyasiya Göstərici	Şəklə üçbucaqlaşdırmanın tətbiq edilib-edilmədiyinin göstəricisi	O	1	Boolean	Boolean 0 = yox, 1 = bəli
203. radiometrik Kalibrəmə Datası	Radiometrik kalibrəlanmış standart məlumat məhsulu yaratmaq üçün radiometrik kalibrəmə məlumatının mövcud olub-olmamasının göstəricisi	O	1	Boolean	Boolean 0 = yox, 1 = bəli
204. kamera Kalibrəmə Məlumatı	Kamera kalibrəmə düzəlişlərinə imkan verən sabitlərin mövcud olub-olmamasının göstəricisi	O	1	Boolean	Boolean 0 = yox, 1 = bəli
205. filmDistortionInformation	Kalibrəmə Reseau məlumatının mövcud olub-olmamasının göstəricisi	O	1	Boolean	Boolean 0 = yox, 1 = bəli

206. lensDistortionMəlumat	Lens aberasiya düzəlişi məlumatlarının mövcud olub-olmamasının göstəricisi	O		1	Boolean	Boolean 0 = yox, 1 = bəli
----------------------------	--	---	--	---	---------	---------------------------

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 13-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.9.1 — Atributlar qrupu haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
207. MD_AttributQrupu	Xüsusi bir MD_DiapazonÖlçüsü üçün atributlar qrupları haqqında məlumatlar	İstinad olunan obyektə istifadə şərti	İstinad olunan obyektə istifadə	Cəmlənmiş Sınıf (MD_Örtük Təsviri)	Xətlər 208-209
208. məzmun növü	Dəyər(lər) ilə təmsil olunan məlumatın növü	M	N	Sınıf	MD_ÖrtükMəzmunuNövününKodu(Kod Siyahısı) (B.3.15)
209. Rol adı	Resurs atributu haqqında məlumatlar	O	N	Sınıf	MD_DiapazonÖlçüsü (Cədvəl B.9.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 13-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.9.2 - Diapazon ölçüsü haqqında məlumat (Band məlumatı daxildir)

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
210. MD_diapazon ölçüsü	Atribut dəyərləri diapazonu haqqında məlumat	İstinad olunan obyektə istifadə şərti	İstinad olunan obyektə istifadə	Cəmlənmiş Sınıf (MD_ÖrtükTəsviri)	211-213-cü sətirlər
211. ardıcılıq identifikatoru	Əhatədə daxil edilmiş atributları müəyyən edən unikal ad və ya nömrə	O	1	Sınıf	ÜzvAdı (B.2.7)
212. təsvir	Atributun təsviri	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
213. ad	Resursa daxil olan hər bir atribut üçün identifikatorlar	O	N	Sınıf	Sınıf MD_İdentifikator (Cədvəl B.17.2)

214. MD_NümunəviÖlçü	Resursa daxil edilən hər ölçünün (qatın) xüsusiyyətləri	İstinad olunan obyektədən istifadə şərti	İstinad olunan obyektədən istifadə	Müəyyən edilmiş Sınıf (MD_DiapazonÖlçüsü)	211-213 və 215-225-ci sətirlər
215. maksimum dəyər	Resursa daxil edilən hər ölçünün məlumat dəyərlərinin maksimum dəyəri	0	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
216. minimum Dəyər	Resursa daxil edilən hər ölçünün məlumat dəyərlərinin minimum dəyəri	0	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
217. vahidlər	Resursa daxil edilən hər ölçüdə məlumat vahidləri	C / minValue, maxValue və ya meanValue təqdim olunubsa?	1	Sınıf	ÖlçüVahidləri (B.2.3)
218. miqyas faktoru	Hüceyrə dəyərinə tətbiq olunan miqyas faktoru	0	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
219. ofset	Sıfır hüceyrə dəyərinə uyğun olan fiziki dəyər	0	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
220. Orta Dəyər	Resursa daxil edilən hər ölçüdə məlumat dəyərlərinin orta dəyəri	0	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
221. Dəyərlərin sayı	Tematik Təsnifat resursunda istifadə olunan dəyərlərin sayı	0	1	Tam ədəd	Həqiqi ədəd
222. standardSapma	Resursa daxil edilən hər ölçüdə məlumat dəyərlərinin standart sapması	0	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
223. BaşqaMülkiyyətNövü	Digər atribut təsvirinin növü (məsələn, ncml.xsd-də netcdf/variable)	0	1	Sınıf	Sınıf QeydNövü (B.2.3)

224. BaşqaMülkiyyət	MD_CoverageType -ə açıq şəkildə daxil edilməyən atributları müəyyən edən otherAttributeType instansiyası	O	1	Sınıf	Sınıf Qeyd (B.2.3)
225. DəyərbaşınaBit	Hər pikselin hər zolağında dəyər üçün sıxılmamış təmsildə maksimum əhəmiyyətli bitlərin sayı	O	1	Tam ədəd	rəqəm
226. MD_Band	Elektromaqnit spektrində dalğa uzunluqları diapazonu	İstinad olunan obyektədən istifadə şərti	İstinad olunan obyektədən istifadə	Müəyyən edilmiş Sınıf (MD_NümunəviÖlçü)	211-213, 215-225 və 227-231-ci sətirlər
227. Maksimumhüdüdü	Sensör tərəfindən təyin edilmiş bir zolaqda toplanmağa uyğun ən uzun dalğa uzunluğu	O	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
228. Minimumhüdüdü	Sensör tərəfindən təyin edilmiş bir zolaqda toplanmağa uyğun ən qısa dalğa uzunluğu	O	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
229. HüdüdüVahidi	Sensör dalğa uzunluqlarının ifadə edildiyi vahidlər	C / boundMax və ya boundMin təqdim olunubsa?	1	Sınıf	Sınıf UomLength (B.2.3)
230. Pikcavab	Cavabın ən yüksək olduğu dalğa uzunluğu	O	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
231. Tonqradasiya	Məlumatda diskret rəqəmsal dəyərlərin sayı	O	1	Tam ədəd	rəqəm

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 13-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.9.3 — Xüsusiyyət növü haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
--------------	-------	----------------	----------------------	-----------	-------

232. MD_XüsusiyyətNövühaqqındaMəlumat	Mövcud xüsusiyyət növü haqqında məlumatlar	İstinad olunan obyektənin istifadə şərti	İstinad olunan obyektənin istifadə	Cəmlənmiş Sinif (MD_XüsusiyyətKataloqununTəsviri)	233-234-cü sətirlər
233. XüsusiyyətNövününAdı	Xüsusiyyət növünün adı	M	1	Sinif	GenericName (B.2.7)
234. XüsusiyyətİnstansiyasınınSayı	Bu xüsusiyyət növü üçün xüsusiyyət halları sayı	O	1	Tam ədəd	>0

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 13-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.10 — Təsvir kataloq haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
235. MD_TəsviriKataloqİstinadı	İstifadə olunan təsvir kataloqunu müəyyən edən məlumat	İstinad olunan obyektənin istifadə şərti	İstinad olunan obyektənin istifadə	Cəmlənmiş Sinif (MD_Metadatalar)	236-cı sətir
236. TəsviriKataloqSitatı	Sitat gətirilən təsvir kataloquna bibliografik istinad	M	N	Sinif	Cl_Sitat (Cədvəl B.16)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 14-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.11 — Paylanma haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
237. MD_Paylanma	Resursun distribyutoru və onu əldə etmək üçün seçimlər haqqında məlumat	İstinad olunan obyektənin istifadə şərti	İstinad olunan obyektənin istifadə	Cəmlənmiş Sinif (MD_Metadatalar)	238-241-ci sətirlər
238. təsvir	Dağıtım seçimləri dəstinin qısa təsviri	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
239. Rol adı	Paylanacaq məlumatın formatını təsvir edir	O	N	Sinif	MD_Format (Cədvəl B.11.3)
240. Rol adı	Distribyutor haqqında məlumat verir	O	N	Sinif	Sinif MD_Distribyutor (Cədvəl B.11.2)
241. Rol adı	Resursun distribyutordan əldə edilməsi üçün texniki vasitələr və media haqqında məlumat verir	O	N	Sinif	Sinif MD_RəqəmsalTransferSeçimləri (Cədvəl B.11.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 15-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.11.1 — Rəqəmsal transfer seçimləri haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
--------------	-------	----------------	----------------------	-----------	-------

242. MD_RəqəmsalTransferSeçimləri	Resursun distribyutordan əldə edilməsi üçün texniki vasitələr və media	İstinad olunan obyektədən istifadə öhdəliyi / şərti (Bu sinif istifadə olunarsa ən azı bir atribut təmin edilməlidir)	İstinad olunan obyektədən maksimum görünüş istifadəsi	Toplanmış Sinif (MD_Paylanma və MD_Distribyutor)	Sətirlər 243-248
243. PaylanmaVahidləri	Faylların, təbəqələrin, coğrafi domenlərin və s. məlumatların mövcud olduğu yerlər Qeyd: "unitsOfDistribution" həm onlayn, həm də oflayn paylamalara aiddir	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
244. transferÖlçüsü	Müəyyən edilmiş transfer formatında vahidin təxmini ölçüsü, meqabaytlarla ifadə olunur Qeyd: Transfer ölçüsü > 0,0-dır	O	1	Real	> 0,0
245. Onlayn	Resursun əldə edilə biləcəyi onlayn mənbələr haqqında məlumat	O	N	Sinif	CI_OnlaynResurs (Cədvəl B.16.6)
246. Oflayn	Resursun əldə edilə biləcəyi oflayn media haqqında məlumat	O	N	Sinif	MD_Medium (Cədvəl B.11.4) <<Məlumat Növü>>
247. transferTezliyi	Yayılanın baş vermə tezliyi	O	1	Sinif	TM_PeriodMüddət (B.2.4)
248. paylanma formatı	Paylama formatı	O	N	Sinif	MD_Format (Cədvəl B.11.3)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 15-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.11.2 — Paylayıcı haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
249. MD_Paylayıcı	Paylayıcı haqqında məlumat	İstinad olunan obyektədən istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad olunan obyektədən maksimum görünüş istifadəsi	Toplanmış Sinif (MD_Paylanma və MD_Format)	Sətirlər 250-253
250. Paylayıcı ƏlaqəVasitəsi	Resursun əldə edilə biləcəyi tərəf. Bu siyahı tam olmaya bilər	M	1	Sinif	CI_Məsuliyyət (Cədvəl B.16.1)
251. Rol adı: paylama Sifariş Prosesi	Resursun necə əldə edilə biləcəyi, təlimatlar və xidmət haqları haqqında məlumat	O	N	Sinif	MD_StandardOrderProcess (Cədvəl B.11.5)

252. Rol adı: distribyutor Formatı	Paylayıcı tərəfindən istifadə olunan formatlar haqqında məlumat	O	N	Sınıf	MD_Format (Cədvəl B.11.3)
253. Rol adı: Paylayıcı Transfer Seçimləri	Paylayıcı tərəfindən istifadə edilən texniki vasitələr və media haqqında məlumat	O	N	Sınıf	MD_RəqəmsalTransferSeçimləri (Cədvəl B.11.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 15-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.11.3 — Format haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
254. MD_Format	Məlumat obyektlərinin qeyd, fayl və ya mesaj daxilində təsvirini müəyyən edən kompüter dili	İstinad olunan obyektə nə istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad olunan obyektə nə maksimum görünüş istifadəsi	Toplanmış Sınıf (MD_Paylanma, MD_İdentifikasiya, və MD_Distribyutor)	Sətirlər 255-259
255. format Spesifikasiya Sıfatı	Format üçün istinad/URL	M	1	Sınıf	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
256. düzəliş nömrəsi	Format versiyasının dəyişiklik nömrəsi	O	1	Sətir Simvolu	Sərbəst mətn
257. fayl Dekompressiya Texnikası	Kompressiya texnikalarının tətbiqi və ya genişləndirilməsi üçün alqoritmlər və ya proseslər haqqında tövsiyələr	O	1	Sətir Simvolu	Sərbəst mətn
258. orta	Formatda istifadə olunan media	O	N	Sınıf	MD_Medium (Cədvəl B.11.4)
259. Rol adı: Paylayıcı formatı	Formatın paylayıcısı haqqında məlumat	O	N	Sınıf	MD_Paylayıcı (Cədvəl B.11.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 15-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.11.4 — Orta səviyyə haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
260. MD_Orta	Resursun saxlanıldığı (reMənbəFormat) və ya paylanıldığı media haqqında məlumat	İstinad olunan obyektə nə istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad olunan obyektə nə maksimum görünüş istifadəsi	Sınıf <<DataNövü>	Sətirlər 261-267
261. ad	Resursun saxlanıldığı (reMənbəFormat) və ya paylanıldığı medianın adı	O	1	Sınıf	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
262. sıxlıq	Məlumatın yazıldığı sıxlıq	O	1	Real	> 0,0

263. sıxlıq vahidləri	Yazılma sıxlığı üçün ölçü vahidləri	O	1	Sətir Simvolu	Sərbəst mətn
264. cildlər	Müəyyən edilmiş mediada elementlərin sayı	O	1	Tam Ədəd	> 0
265. orta format	Medianı yazmaq üçün istifadə olunan üsul	O	N	Sınıf	MD_OrtaFormatKodu <<Kod Siyahısı>> (B.3.22)
266. orta Qeyd	Medianın istifadəsi üçün digər məhdudiyyətlər və ya tələblərin təsviri	O	1	Sətir Simvolu	Sərbəst mətn
267. identifikator	MD_Medium-un bir instansiyası üçün unikal identifikator	O	1	Sınıf	MD_identifikator (Cədvəl B.17.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 15-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.11.5 — Standart sifariş prosesi haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
268. MD_Standart Sifariş Prosesi	Resursun necə əldə edilə biləcəyi və xidmət haqları haqqında ümumi məlumat	İstinad olunan obyektənin istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad olunan obyektənin maksimum görünüş istifadəsi	Toplanmış Sınıf (MD_Distribyutor)	269-274-cü sətirlər
269. rüsumlar	Resursun əldə edilməsi üçün ödənişlər və şərtlər. Pul vahidləri daxil edilməlidir (ISO 4217 ilə göstərilmişdir)	O	1	Sətir Simvolu	Sərbəst mətn
270. planlaşdırılmanın Mövcud Tarix Vaxtı	Resursun mövcud olacağı tarix və saat	O	1	Sınıf	TarixSaat (B.2.2)
271. sifariş Təlimatları	Distribyutor tərəfindən təmin edilən ümumi təlimatlar, şərtlər və xidmətlər	O	1	Sətir Simvolu	Sərbəst mətn

272. dönüş	Sifarişin yerinə yetirilməsi üçün Növük vaxt intervalları	O	1	Sətir Simvolu	Sərbəst mətn
273. sifariş Seçimlər Növü	Sifariş variantlarının təsviri	O	1	Sınıf	Yazı Növü (B.2.3)
274. sifariş Seçimlər	Sifariş / satınalma variantları	O	1	Sınıf	Yazı (B.2.3)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 15-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.12 — Metadata genişlənməsi haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
275. MD_Metadata Genişləndirilməsi Məlumatı	Metadatanın genişləndirilmiş təsviri	İstinad olunan obyektədən istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad olunan obyektədən maksimum görünüş istifadəsi	Toplanmış Sınıf (MD_Metadata)	276-277-ci Sətirlər
276. Onlayn Resurs genişləndirilməsi	İcma profil adını, genişləndirilmiş metadata elementlərini və bütün yeni metadata elementləri ehtiva edən onlayn mənbələr haqqında məlumat	O	N	Sınıf	CI_OnlaynResurs (Cədvəl B.16.6)
277. Rol adı: genişləndirilmiş Element Məlumatı	ISO 19115-də olmayan yeni metadata elementi haqqında məlumat, resursun təsviri üçün tələb olunur	O	N	Sınıf	MD_GenişlənmişElementMəlumatı (Cədvəl B.12.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 16-da göstərilmişdir

Cədvəl B.12.1 — Genişlənmiş element haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
278. MD_Genişləndirilmiş Element Məlumatı	ISO 19115-də olmayan, coğrafi məlumatları təsvir etmək üçün tələb olunan yeni metadata elementi	İstinad obyektindən istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad obyektində n maksimum meydana gəlmə	Toplu sınıf (MD_Metadata ExtensionInformation)	279-291-ci Sətirlər
279. ad	Genişlənmiş metadata elementinin adı	C / DataNövü "kod siyahısı", "Sıralanma" və ya "kod siyahısı elementi" deyil?	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
280. tərif	Genişlənmiş elementin tərfi	M	1	SimvolSətiri	Pulsuz mətn
281. öhdəlik	Genişlənmiş elementin öhdəliyi	C / DataNövü "kod siyahısı", "Sıralanma" və ya "kod siyahısı elementi" deyil?	1	MD_ÖhdəlikKodu <<Sıralanma>> (B.3.23)	
282. şərt	Genişlənmiş elementin məcburi olduğu şərtlər	C / öhdəlik = "Şərti"?	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
283. dataNövü	Genişlənmiş elementdə təqdim olunan dəyərin	M	1	MD_DataNövüKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.16)	

	növünü müəyyən edən kod				
284. maksimumBaşvermə	Genişlənmiş elementin maksimum meydana gəlməsi	C / DataNövü "kod siyahısı", "Sıralanma" və ya "kod siyahısı elementi" deyil?	1	SimvolSətiri	N və ya hər hansı tam ədəd
285. domendəyəri	Genişlənmiş elementə təyin edilə bilən etibarlı dəyərlər	C / DataNövü "kod siyahısı", "Sıralanma" və ya "kod siyahısı elementi" deyil?	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
286. anaVarlıq	Genişlənmiş metadata elementinin hansı metadata obyektində görünə biləcəyinin adı	M	N	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
287. qayda	Genişlənmiş elementin digər mövcud elementlər və obyektlərlə əlaqəsini müəyyən edir	M	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
288. səbəb	Genişlənmiş elementin yaradılma səbəbi	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
289. mənbə	Genişlənmiş elementi yaradan şəxs və ya təşkilatın adı	M	N	Sınıf	CIMəsuliyyət (CədvəlB.16.1)
290. konsept adı	Elementin adı	C / DataNövü "kod siyahısı", "Sıralanma" və ya "kod siyahısı elementi"?	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
291. kod	Dilə aid olmayan identifikator	C / DataNövü "kod siyahısı", "Sıralanma" və ya "kod siyahısı elementi"?	1	SimvolSətiri	Dəqiqləşdirilməmiş domen

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 16-da göstərilmişdir

Cədvəl B.13 — Tətbiq sxemi haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
292. MD_TətbiqSxemMəlumatı	Resursun strukturunu müəyyən edən və aşkar edən tətbiqetmə sxeməsi	İstinad obyektində istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad obyektində maksimum meydana gəlmə	Toplu sinif (MD_Metadata)	Sətirlər 293-299
293. ad	İstifadə olunan tətbiqetmə sxemasının adı	M	1	Sınıf	CI_Sitat (CədvəlB.16)
294. sxem dili	İstifadə olunan sxema dilinin müəyyən edilməsi	M	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
295. məhdudiyyət dili	Tətbiqetmə sxemasında istifadə olunan formal dil	M	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn

296. sxem Ascii	Tətbiqetmə sxemasının ASCII faylı olaraq tam təqdim edilməsi	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
297. qrafik faylı	Tətbiqetmə sxemasının qrafik faylı olaraq tam təqdim edilməsi	O	1	sinif	CI_OnlaynResurs (CədvəlB.16.6)
298. Proqram təminatının inkişafı Faylı	Tətbiqetmə sxemasının proqram inkişaf faylı olaraq tam təqdim edilməsi	O	1	sinif	CI_OnlaynResurs (CədvəlB.16.6)
299. proqram təminatının inkişafı faylı formatı	Proqram təminatı asılı formatda istifadə edilən tətbiqetmə sxemasının faylı	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 17-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.14 — Xidmət metadatası haqqında məlumat — Xidmət İdentifikasiyası haqqında məlumatı

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
300. SV_Xidmət İdentifikasiyası	Xidmət təminatçısının interfeyslər dəsti vasitəsilə istifadəçiyə təqdim etdiyi imkanların identifikasiyası	İstinad obyektində istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad obyektində maksimum meydana gəlmə	Müəyyən edilmiş sinif (MD_identifikasiya)	Sətirlər 43-62 və 301-311
301. xidmət növü	Xidmət növü adı (nümunə: kəşfiyyat, baxış, yükləmə, çevirmə və ya çağırış)	M	1	GenericName (B.2.7)	
302. xidmət növü versiyası	Xidmətin versiyası, XidmətNövü əsasında axtarış aparmağa imkan verir	O	N	SimvolSətiri	Dəqiqləşdirilməmiş domen

303. Xüsusiyyətlərə daxil olun	Xidmətin əlçatanlığı haqqında məlumat (rüşumlar, planlaşdırılmış əlçatanlıq tarixi və vaxtı, sifariş təlimatları, dönüş vaxtı)	O		1	Sınıf	MD_StandartSıraProsesi(CədvəlB.11.5)
304. mufta növü	Xidmət və əlaqəli məlumatlar arasındakı əlaqənin növü (əgər mövcuddursa)	C / əlaqəli resurs mövcuddur ?		1	Sınıf	SV_Birləşənnöv <<Kodsiyahısı>> (B.3.32)
305. Birləşdirilmiş Resurs	Six əlaqəli xidmətlərdə məlumat əlaqəsi haqqında əlavə məlumatlar	C / əlaqəli resurs mövcuddur ?	N		Sınıf	SV_Birləşmişresurs (Cədvəl B.14.4)
306. idarə olunan Datadəsti	Xidmətin fəaliyyət göstərdiyi resursa istinad	O	N		Sınıf	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
307. profil	Xidmətin riayət etdiyi profil	O	N		Sınıf	CI_Sitat (CədvəlB.16)
308. xidmət Standartı	Xidmətin riayət etdiyi standart	O	N		Sınıf	CI_Sitat (CədvəlB.16)
309. Rol adı	Xidmətə daxil olan əməliyyatlar haqqında məlumatlar	O	N		Sınıf	SV_ƏməliyyatMetadata (CədvəlB.14.1)
310. Rol adı	Xidmətin fəaliyyət göstərdiyi resurs haqqında məlumat	O	N		Sınıf	MD_Dataİdentifikasiya (CədvəlB.3)
311. Rol adı	Xidmətin tətbiq etdiyi zəncir haqqında məlumat	O	N		Sınıf	SV_ƏməliyyatZənciriMetadata (CədvəlB.14.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 18-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.14.1 — Əməliyyat haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
--------------	-------	----------------	----------------------	-----------	-------

312. SV_Əməliyyat Metadatası	Xidmətin təqdim etdiyi yalnız bir metodun imzasını təsvir edir	İstinad obyektində n istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad obyektində n maksimum meydana gəlmə	Toplu sinif (MD_Xidmət identifikasiya)	Sətirlər 313-319
313. əməliyyat adı	Bu interfeys üçün unikal identifikator	M	1	SimvolSətri	Dəqiqləşdirilməmiş domen
314 dağıdılmış hesablaşma platforması	Əməliyyatın tətbiq olunduğu bölüşdürülmüş hesablaşma platformaları	M	N	Sinif	DCPlist <<Kod siyahısı>> (B.3.9)
315 əməliyyat təsviri	Əməliyyatın niyyəti və nəticələrinin sərbəst mətnlə təsviri	O	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn
316 çağırış adı	DCP kontekstində bu interfeysi çağırmaq üçün istifadə edilən ad. Ad bütün DCP-lər üçün eynidir.	O	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn
317 əlaqə nöqtəsi	Xidmət interfeysinə daxil olmaq üçün istifadə olunan ünvan	M	N	Sinif	CI_OnlaynResurs (Cədvəl B.16.6)
318 Rol adı: parametrlər	Bu interfeys üçün ardıcılıqla tələb olunan parametrlər	O	N	Assosiasiya	SV_Parametr (Cədvəl B.14.3)
319 Rol adı: asılıdır	Mövcud əməliyyatın başlamasında n dərhal əvvəl tamamlanmalı olan əməliyyatların siyahısı	O	N	Assosiasiya	SV_ƏməliyyatMetadatası (Cədvəl B.14.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 18-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.14.2 — Əməliyyat zənciri haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
320 SV_ƏməliyyatZənciriMetadatası	Əməliyyat zənciri haqqında məlumatlar	İstinad obyektində n istifadə öhdəliyi	İstinad obyektində n maksimum meydana gəlmə	Toplu sinif	(SV_Xidmətidentifikatoru)
321 ad	Xidmət tərəfindən bu zəncir üçün istifadə edilən ad	M	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn
322 təsvir		O	1		Sərbəst mətn

	Zəncirdə olan xidmətlərin və çıxan nəticənin izahlı təsviri			SimvolSət ri	
323 Rol adı: əməliyyat (sıralı)	Zəncir tərəfindən tətbiq olunan əməliyyatlar haqqında məlumatlar	M	N	Sınıf	SV_ƏməliyyatMetadatası (Cədvəl B.14.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 18-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.14.3 — Parametr haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
324 SV_Parameter	Parametr haqqında məlumatlar	İstinad obyektində n istifadə öhdəliyi	İstinad obyektində n maksimum meydana gəlmə	Toplu sınıf	(SV_Xidmətidentifikatoru)
325 ad	Xidmət tərəfindən bu parametr üçün istifadə edilən ad	M	1	Sınıf	ÜzvAdı (B.2.7)
326 istiqamət	Parametrin xidmət üçün giriş, çıxış və ya hər ikisinin olub olmadığını göstərir	M	1	Sınıf	SV_Parametrİstiqaməti <<Sıralanma>> (B.3.33)
327 təsvir	Parametrin rolu haqqında izahlı məlumatlar	O	1	SimvolSət ri	Sərbəst mətn
328 seçmə imkanlığı	Parametrin tələb olunub-olunmadığını göstərir	M	1	Boolean	0 = xeyr, 1 = bəli
329 təkrarlanma	Parametrin bir neçə dəyərinin təqdim edilib-edilmədiyini göstərir	M	1	Boolean	0 = xeyr, 1 = bəli

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 18-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.14.4 — Birləşdirilmiş resurs məlumatı

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
--------------	-------	----------------	----------------------	-----------	-------

330	SV_ƏməliyyatMetadata-nın məcburi atributu olan əməliyyat adını müəyyən edilmiş resursla əlaqələndirir	İstinad obyektində istifadə öhdəliyi	İstinad obyektində maksimum meydana gəlmə	Toplu sinif	(SV_Xidmət identifikasiya)
SV_BirləşmişReMənbə					
331	Xidmət instansiyasının kontekstində resursun məhdudlaşdırılmış identifikatoru	O	1	Sinif	Miqyasadı (B.2.7)
məhdudlaşdırılmış ad					
332	Xidmətin fəaliyyət göstərdiyi resurs istinad	O	N	Sinif	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
resurs istinadı					
333	Yaxın əlaqəli resurs	O	N	Sinif	MD_Dataidentifikasiya (Cədvəl B.3)
Rol adı: resurs					
334	Xidmət əməliyyatı	O	1	Sinif	SV_ƏməliyyatMetadata (Cədvəl B.14.1)
Rol adı: əməliyyat					

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 18-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.15 — Həcm haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
335. EX_Həcm	Resursun hüdudu	İstinad edən obyektədən istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad edən obyektədən	<<DataNövü>> Sinif	336-339-cu siniflər
336. təsvir	İstinad edən obyektədən hüdud	Coğrafi element və zamanla əlaqəli element və şaquli element sənədləşdirilməyib ?	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn
337. Rolun adı: coğrafi element	İstinad edən obyektədən hüdudun məkan komponentini təmin edir	Təsvir və zamanla əlaqəli element və şaquli element sənədləşdirilməyib ?	N	Assosiasiya	EX_Coğrafi Hüdud <<Mücərrəd>> (Cədvəl B.15.1)
338. Rolun adı: zamanla əlaqəli element	İstinad edən obyektədən hüdudun zamanla əlaqəli komponentini təmin edir	Təsvir və coğrafi element və şaquli element sənədləşdirilməyib ?	N	Assosiasiya	EX_zamanla əlaqəliHəcm (Cədvəl B.15.2)
339. Rolun adı: şaquli element	İstinad edən obyektədən hüdudun şaquli komponentini təmin edir	Təsvir və coğrafi element və zamanla əlaqəli element sənədləşdirilməyib ?	N	Assosiasiya	EX_ŞaquliHəcm (Cədvəl B.15.3)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 19-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.15.1 — Coğrafi həcm haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
340. EX_Coğrafi Hüdud	Resursun məkan domensi	İstinad edən obyektənin istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad edən obyektənin istifadə öhdəliyi / şərti	Cəmlənmiş Sınıf	EX_Həcm və EX_Spatialzamanla əlaqəli Həcm <<Mücərrəd>>
341. hüdudNöviKodu	Coğrafi elementin məlumatlarla əhatə olunan bir domenni əhatə edib-etmədiyini göstərir	Default = 1	1 Boolean	0 = xaric etmə, 1 = daxil etmə	
342. EX_HəddiPoliqon	Resursu yerləşdirən bağlı olan həndəsi obyekt, (x, y) koordinatları ilə ifadə olunur	İstinad edən obyektənin istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad edən obyektənin istifadə öhdəliyi / şərti	Təyin olunmuş Sınıf	EX_Coğrafi Hüdud
343. poliqon	Hüdudu təyin edən nöqtələr dəstləri və ya hər hansı GM_Obyekt həndəsəsi (nöqtə, xətt və ya poliqon)	M	N	Sınıf	GM_Obyekt (B.2.5)
344. EX_CoğrafiHəddiKutu	Resursun coğrafi mövqeyi	İstinad edən obyektənin istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad edən obyektənin istifadə öhdəliyi / şərti	Təyin olunmuş Sınıf	EX_Coğrafi Hüdud
345. qərbMəhdudEnlem	Resursun hüdudunun qərb koordinatı, uzunluq dərəcələrində desimal olaraq ifadə olunur	M	1	Onluq ədəd	180,0 <= Qərb Məhdud En Dəyəri <= 180,0
346. şərqMəhdudEnlem	Resursun hüdudunun şərq koordinatı, uzunluq dərəcələrində desimal olaraq ifadə olunur	M	1	Onluq ədəd	180,0 <= Şərq Məhdud En Dəyəri <= 180,0

347. cənubMəhdudEnlem	Resursun hüdudunun cənub koordinatı, enlik dərəcələrində desimal olaraq ifadə olunur	M	1	Onluq ədəd	90,0 <= Cənub Məhdud En Dəyəri <= 90,0
348. şimalMəhdudEnlem	Resursun hüdudunun şimal koordinatı, enlik dərəcələrində desimal olaraq ifadə olunur	M	1	Onluq ədəd	90,0 <= Şimal Məhdud En Dəyəri <= 90,0
349. EX_CoğrafiTəsvir	Coğrafi domennin təsviri	İstinad edən obyektin istifadə öhdəliyi / şərti	İstinad edən obyektin	Təyin olunmuş Sinif	EX_Coğrafi Hüdud
350. coğrafiGöstərici	Coğrafi domenni təmsil edən göstərici	M	1	Sinif	MD_identifikator (Cədvəl B.17.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 19-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.15.2 — zamanla əlaqəli həcm haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
351. EX_zamanla əlaqəli Həcm	Resursun məzmununun əhatə edən zaman dövrü	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtində istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsindən istifadə edin	Cəmlənmiş Sinif (EX_Həcm)	352-ci sətir
352. həcm	Resursun məzmunu üçün dövr	M	1	Sinif	TM_Primitiv (B.2.4)
353. EX_Məkanın zamanla əlaqəli Həcmi	Tarix/zaman və məkan sərhədləri ilə bağlı olan genişlik	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtində istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsindən istifadə edin	Müəyyən edilmiş Sinif (EX_zamanla əlaqəliHəcm)	-
354. şaquliHəcm	Şaquli genişlik komponenti	O	1	Sinif	EX_şaquliHəcm (B.15.3)
355. Rol adı	Birləşmiş məkan və zaman genişliyinin məkan komponenti	M	N	Sinif	Assosiasiya EX_GeoqrafikHəcm <<Mücərrəd>> (B.15.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 19-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.15.3 — Şaquli həcm haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
--------------	-------	----------------	----------------------	-----------	-------

356. EX_Şaquli Həcm	Resursun şaquli domeni	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtindən istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsindən istifadə edin	Cəmlənmiş Sınıf (EX_Həcm)	357-360-cı sətirlər
357. minimum dəyər	Resursda olan ən aşağı şaquli dəyər	M	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
358. maksimum dəyər	Resursda olan ən yüksək şaquli dəyər	M	1	Həqiqi ədəd	Həqiqi ədəd
359. Rol adı	Maksimum və minimum yüksəklik dəyərlərinin ölçüldüyü şaquli koordinat sistemi haqqında məlumat verir	C / şaquliCRSİd sənədləşdirilməyib ?	1	Sınıf	SC_ŞaquliCRS <<Mücərrəd>> (B.2.8)
360. şaquliCRSİd	Minimum və maksimum dəyərlər üçün istifadə olunan şaquli koordinat sistemini müəyyənləşdirir	C / şaquliCRS sənədləşdirilməyib ?	1	Sınıf	Sınıf MD_İstinadSistemi (B.8)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 19-da göstərilmişdir.

Cədvəl B.16 — Sifat və məsul şəxs haqqında məlumat — Sifat haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
361. CI_Sitat	Standartlaşdırılmış resurs istinadı	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtindən istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsindən istifadə edin	Sınıf	Sınıf (sətirlər 362-375)
362. başlıq	Sitat edilən resursun tanınan adı	M	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
363. alternativ Başlıq	Sitat edilən məlumatın tanınan qısa adı və ya digər dil adı	O	N	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
364. tarix	Sitat edilən resurs üçün istinad tarixi	O	N	Sınıf	Sınıf CI_Tarix (B.16.5)
365. nəşr	Sitat edilən resursun versiyası	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
366. nəşr Tarixi	Versiyanın tarixi	O	1	Sınıf	TarixZaman (B.2.2)
367. identifikator	Namespace daxilində obyektin unikal identifikatoru	O	N	Sınıf	MD_identifikator (B.17.2)
368. İstinad edilmiş Cavabdehətərf	Resurs üçün məsuliyyət daşıyan fərdin və ya təşkilatın rolu, adı, əlaqə və mövqeyinə dair məlumat	O	N	Sınıf	CI_Məsuliyyət (B.16.1)

369. təqdimat forması	Resursun təqdim olunduğu rejim	O	N	Sınıf	CI_Təqdimat formasının kodu <<Kod Siyahısı>> (B.3.4)
370. seriyalar	Resursun aid olduğu seriya və ya birləşdirilmiş resurs haqqında məlumat	O	1	Sınıf	CI_Seriyalar (B.16.7)
371. Sitatın digər təfərrüatları	Sitatı tamamlamaq üçün tələb olunan digər məlumatlar	O	N	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
372. ISBN	Beynəlxalq Standart Kitab Nömrəsi (ISBN)	O	1	SimvolSətiri	Domen təyin edilməyib
373. ISSN	Beynəlxalq Standart Serial Nömrəsi (ISSN)	O	1	SimvolSətiri	Domen təyin edilməyib
374. onlaynResurs	Sitat edilən resursa onlayn istinad	O	N	Sınıf	CI_onlaynResurs (B.16.6)
375. qrafik	Sitat edilən resurs üçün qrafik və ya loqo	O	N	Sınıf	MD_Axtarışqrafiki (B.17.3)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.16.1 — Məsul tərəf haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
376. CI_Məsuliyyət	Tərəf və onun rolu haqqında məlumat	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtindənin istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsindənin istifadə edin	Sınıf	(377-379-cu sətirlər)
377. rol	Məsul şəxsin yerinə yetirdiyi funksiya	M	1	Sınıf	CI_RolKodu <<Kod Siyahısı>> (B.3.5)
378. həcm	Rolun məkan və ya zaman genişliyi	O	N	Sınıf	EX_həcm (B.15)
379. Rol adı	Tərəf haqqında məlumat	M	N	Assosiasiya	CI_Tərəf <<Mücərrəd>> (B.16.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.16.2 — Tərəflər haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
380. CI_Tərəf	Tərəfin fərdi və ya təşkilatı haqqında məlumat	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtindən istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsində n istifadə edin	Sınıf	<<Mücərrəd>> (sətirlər 381-382)
381. adı	Tərəfin adı (fərdi və ya təşkilat)	C / loqo və mövqe adı sənədləşdirilməyib ?	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
382. Əlaqə məlumatı	Tərəfin əlaqə məlumatları	O	N	Sınıf	CI_Contact (B.16.4)
383. CI_Fərdi	Tərəf fərdi olduqda tərəf haqqında məlumat	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtindən istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsində n istifadə edin	Müəyyən edilmiş Sınıf (CI_Party)	381-382 və 384-cü sətirlər
384. mövqe adı	Fərdin təşkilatdakı mövqeyi	C / ad və loqo sənədləşdirilməyib ?	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
385. CI_Təşkilat	Tərəf təşkilat olduqda tərəf haqqında məlumat	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtindən istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsində n istifadə edin	Müəyyən edilmiş Sınıf (CI_Party)	(sətirlər 381-382 və 386-387)
386. loqo	Təşkilatı tanıdan qrafik	C / ad və mövqe adı sənədləşdirilməyib ?	N	Sınıf	Sınıf MD_BrowseGraphic (B.17.3)
387. Rol adı	Təşkilatda fərdi olaraq tanınan şəxs	O	N		Assosiasiya CI_Individual (B.16.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.16.3 — Ünvan haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
388. CI_Ünvan	Məsul şəxsin və ya təşkilatın yerləşdiyi yer	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtindən istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsində n istifadə edin	Sınıf	(389-394-cü sətirlər)
389. çatdırılma məntəqəsi	Yer üçün ünvan xətti	O	N	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
390. şəhər	Yer şəhəri	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
391. inzibati ərazi	Yer dövlət/ərazi vahidi	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
392. poçt indeksi	ZIP və ya digər poçt kodu	O	1	SimvolSətiri	Domen təyin edilməyib

393. ölkə	Ünvanın ölkəsi	O	1	SimvolSətri	Domen təyin edilməyib
394. elektron poçt ünvanı	Məsul şəxsin və ya təşkilatın elektron poçt ünvanı	O	N	SimvolSətri	Domen təyin edilməyib

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.16.4 — Əlaqə məlumatları

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
395. CI_əlaqə	Məsul şəxslə və ya təşkilatla əlaqə qurmaq üçün tələb olunan məlumatlar	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtində istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsində istifadə edin	Sinif	Sinif (sətirlər 396-401)
396. telefon	Şəxsin və ya təşkilatın əlaqə nömrələri	O	N	Sinif	CI_telefon (B.16.8)
397. ünvan	Şəxsin və ya təşkilatın fiziki və e-poçt ünvanı	O	N	Sinif	CI_ünvan (B.16.3)
398. onlaynresurs	Şəxslə və ya təşkilatla əlaqə saxlamaq üçün istifadə oluna biləcək onlayn məlumat	O	N	Sinif	CI_onlaynresurs (B.16.6)
399. Xidmət saati	Şəxslə və ya təşkilatla əlaqə saxlama müddəti (zaman zonası daxil olmaqla)	O	N	SimvolSətri	Sərbəst mətn
400. Əlaqə Təlimatları	Şəxslə və ya təşkilatla əlaqə qurmaq üçün əlavə təlimatlar	O	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn
401. əlaqə növü	Əlaqənin növü	O	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.16.5 — Tarix haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
402. CI_Tarix	İstinad tarixi və onunla bağlı hadisə haqqında məlumat	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtində istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsində istifadə edin	Sinif	<<DataNövü>> (sətirlər 403-404)
403. tarix	Sitat edilən resurs üçün istinad tarixi	M	1	Sinif	Sinif TarixZaman (B.2.2)
404. tarix növü	İstinad tarixi üçün istifadə olunan hadisə	M	1	Kod Siyahısı	CI_TarixTypeKod <<Kod Siyahısı>> (B.3.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.16.6 — Onlayn resurs məlumatı

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
405. CI_Onlayn Resurs	Resursun, spesifikasiyanın və ya icma profilinin adını və genişləndirilmiş metadataları əldə etmək üçün onlayn mənbələr haqqında məlumat	İstinad edən obyektin öhdəlik/şərtində n istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimal hadisəsində n istifadə edin	Sınıf	<<DataNövü>> (sətirlər 406-412)
406. əlaqə	Ünvan daxilində onlayn çıxış üçün yerləşmə (http://www.statkart.no/isotc211)	M	1	SimvolSətiri	URL-ə mətn məhduddur (IETF RFC 3986-ya baxın)
407. protokol	İstifadə olunacaq qoşulma protokolu	O	1	SimvolSətiri	Domen təyin edilməyib
408. proqram profili	Onlayn resurs üçün istifadə olunan tətbiqetmə profilinin adı	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
409. adı	Onlayn resursun adı	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
410. təsviri	Onlayn resursun nə olduğunu və nə etdiyini izah edən ətraflı məlumat	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
411. funksiyası	Onlayn resursun yerinə yetirdiyi funksiya üçün kod	O	1	Kod Siyahısı	CI_OnlaynFunksiyaKodu <<Kod Siyahısı>> (B.3.3)
412. protokol sorğusu	Resursu əldə etmək üçün istifadə olunan sorğu (əsasən POST sorğuları üçün)	O	1	SimvolSətiri	Domen təyin edilməyib

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.16.7 — Seriyalar haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
413. CI_seriya	Resursun aid olduğu seriya və ya toplu resurs haqqında məlumat	İstinad edən obyektin öhdəliyində n istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarından istifadə edin	Sınıf	Sətirlər 414-416
414. adı	Resursun bir hissəsi olduğu seriya və ya toplu resursun adı	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
415. buraxılış identifikasiyası	Seriyanın buraxılışını müəyyən edən məlumatlar	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
416. səhifə	Məqalənin çap edildiyi səhifə haqqında məlumat	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.16.8 — Telefon haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
417. CI_Telefon	Məsul şəxs və ya təşkilatla əlaqə saxlamaq üçün telefon nömrələri	İstinad edən obyektin öhdəliyində n istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarından istifadə edin	Sınıf <<DataNövü>>	Sətirlər 418-419
418. nömrə	Məsul şəxs və ya təşkilatla əlaqə saxlamaq üçün telefon nömrəsi	M	1	SimvolSətiri	Müəyyən edilməmiş domen

419. nömrəNövü	Telefon növü	O	1	Sınıf	Sınıf Cl_TelefonNövününKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.6)
----------------	--------------	---	---	-------	---

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 20 və 21-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.17 — Ümumi istifadə olunan sinif haqqında məlumat — Miqyas haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
420. <<DataNövü>> MD_Miqyas	Məlumatın qeyd edildiyi hədəf resurs və fiziki ölçü	İstinad edən obyektin öhdəliyində n istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarından istifadə edin	Sınıf	Sətirlər 421-423
421. səviyyə	Əhatə olunan hədəf resursu	M	1	Sınıf	Sınıf MD_MiqyasKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.28)
422. həddi	Resursun müəyyən edilmiş üfqi, şaquli və zaman ölçüləri haqqında məlumat	O	N	Sınıf	Sınıf EX_Həcm (Cədvəl B.15)
423. səviyyəTəsvir	Səviyyə ilə müəyyən edilmiş əşyaların ətraflı təsviri/siyahısı	O	N		Kodeks MD_MiqyasınTəsviri <<Birlik>> (Cədvəl B.17.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 22-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.17.1 — Miqyasın təsviri haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
424. MD_MiqyasınTəsviri	Məlumatla əhatə olunan məlumat sinifinin təsviri	İstinad edən obyektin öhdəliyində istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarından istifadə edin	Sınıf <<Birlik>>	Sətirlər 425-430
425. atributlar	Məlumatın aid olduğu atribut növlərinin nümunələri	C / xüsusiyyətlər, xüsusiyyət-nümunələr, atribut-nümunələr, dataset və digərləri sənədləşdirilməyib?	1	Set SimvolSətiri (B.2.6)	Müəyyən edilməmiş domen
426. xüsusiyyətləri	Məlumatın aid olduğu xüsusiyyət növlərinin nümunələri	C / atributlar, xüsusiyyət-nümunələr, atribut-nümunələr, dataset və digərləri sənədləşdirilməyib?	1	Set SimvolSətiri (B.2.6)	Müəyyən edilməmiş domen
427. xüsusiyyət nümunələri	Məlumatın aid olduğu xüsusiyyət nümunələri	C / atributlar, xüsusiyyətlər, atribut-nümunələr, dataset və digərləri sənədləşdirilməyib?	1	Set SimvolSətiri (B.2.6)	Müəyyən edilməmiş domen
428. atribut instansiyalar	Məlumatın aid olduğu atribut nümunələri	C / atributlar, xüsusiyyətlər, xüsusiyyət-nümunələr, dataset və digərləri sənədləşdirilməyib?	1	Set SimvolSətiri (B.2.6)	Müəyyən edilməmiş domen

429. datadəsti	Məlumatın aid olduğu datadəsti	C / atributlar, xüsusiyyətlər, xüsusiyyət-nümunələr, atribut-nümunələr və digərləri sənədləşdirilməyib?	1	SimvolSətri	Müəyyən edilməmiş domen
430. digər	Məlumatın aid olduğu digər sinif	C / atributlar, xüsusiyyətlər, xüsusiyyət-nümunələr, atribut-nümunələr və dataset sənədləşdirilməyib?	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn

Cədvəl B.17.2 — İdentifikator haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
431. <<DataNövü>> MD_İdentifikatoru	Bir məkanı daxilində obyektin unikal müəyyən edən dəyər	İstinad edən obyektin öhdəliyində istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarından istifadə edin	Sinif	432-436-cı Sətirlər
432. səlahiyyət	Bu məkanın saxlanılmasında məsul şəxs və ya tərəf	O	1	Sinif	CI_Sitat (Cədvəl B.16)
433. kod	Məkan daxilində bir instansı müəyyən edən alfanümerik dəyər	M	1	SimvolSətri	Müəyyən edilməmiş domen
434. kodSpace	Kodun keçərli olduğu məkan və ya identifikator	O	1	SimvolSətri	Müəyyən edilməmiş domen
435. versiya	Məkan üçün versiya identifikatoru	O	1	SimvolSətri	Müəyyən edilməmiş domen
436. təsviri	Kod dəyərinin mənasının təbii dil təsviri	O	1	SimvolSətri	Sərbəst mətn

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 22-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.17.3 — Axtarış qrafiki haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
437. MD_BrowseGraphıc	Resursun illüstrasiyasını təmin edən qrafik	İstinad edən obyektin öhdəliyində istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarından istifadə edin	Birləşdirilmiş Sinif (MD_İdentifikasiya)	438-442-ci Sətirlər
438. fayl adı	Resursun illüstrasiyasını təmin edən qrafikin fayl adı	M	1	SimvolSətri	Müəyyən edilməmiş domen

439. fayl təsviri	İllüstrasiyanın mətn təsviri	O	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
440. fayl növü	İllüstrasiyanın kodlaşdırıldığı format	O	1	SimvolSətiri	Müəyyən edilməmiş domen
441. Şəkil Məhdudiyətləri	Qrafikin istifadəsi və ya girişi məhdudiyətləri	O	N	Sınıf	MD_Məhdudiyətlər (Cədvəl B.4)
442. əlaqə	İllüstrasiya qrafikinə keçid	O	N	Sınıf	CI_OnlaynResurs (Cədvəl B.16.6)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 22-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.18 — Çoxdilli mətn məlumatı — Sərbəst mətn

443. PT_SərbəstMətn	çoxdilli pulsuz mətn məlumat növü QEYD Məlumat növü CharacterString və domen sərbəst mətn olan metadata elementi alternativ olaraq CharacterString-in PT_FreeText alt növündən istifadə etməklə ifadə edilə bilər. Pulsuz mətn nümunəsi normal simvol sətiri kimi çıxış edir, istisna olmaqla, simvol sətirinin dəyərinin müxtəlif dillərdə tamamlayıcı tərcümələrini idarə edir.	İstinad edən obyektin öhdəliyində n istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarında n istifadə edin	Təyin olunmuş sinif (SimvolSətiri)	Sətir 444
444. Rol adı	Verilmiş lüğətdə hər sərbəst mətn dəyərini ifadə edən lokalizə edilmiş simvolların siyahısını təmin edir	M	N	Assosiasiya	LokallaşdırılmışSimvolSətiri (Cədvəl B.18.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 23-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.18.1 — Lokallaşdırılmış simvol sətirləri haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
445. LokallaşdırılmışSimvolSətiri	Verilmiş lüğətdə sərbəst mətnin ifadəsi	İstinad edən obyektin öhdəliyində n istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarından istifadə edin	Təyin olunmuş sinif (SimvolSətiri)	Sətir 446
446. Rol adı	Lokalizə edilmiş simvolların qiymətinin ifadə olunduğu lüğəti müəyyən edir	M	1	Sınıf	PT_Lokal (Cədvəl B.18.2)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 23-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.18.2 — Lokal haqqında məlumat

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
--------------	-------	----------------	----------------------	-----------	-------

447. PT_Lokal	Lüğətin təsviri	İstinad edən obyektin öhdəliyində n istifadə edin	İstinad edən obyektin maksimum hallarından istifadə edin	Sınıf	Sətirlər 448-450
448. dil	Lüğətin dilini müəyyən edir	M	1	Sınıf	DilKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.11 – ISO 639-2, 3-alfa simvol kodu)
449. ölkə	Lüğət dilinin xüsusi ölkəsini müəyyən edir	O	1	Sınıf	ÖlkəKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.7 – ISO 3166-1, digər hissələr istifadə oluna bilər)
450. simvol kodlaşdırması	Lüğət mətninin simvol dəsti ilə kodlaşdırılması	M	1	Sınıf	MD_SimvolDəstininKodu <<KodSiyahısı>> (B.3.14 - IANA reyestrindən istifadə edin)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 23-də göstərilmişdir.

Cədvəl B.18.3 — Lokal konteyner

Ad / Rol adı	Tərif	Öhdəlik / Şərt	Maksimum təkrarlanma	Data növü	Domen
451. PT_Lokal Konteyner	Lokalizə edilmiş simvolların konteyneri	O	N	Sınıf	Sətirlər 452-456
452. təsviri	Lüğətin dilini müəyyən edir	M	1	SimvolSətiri	Sərbəst mətn
453. Lokal	Konteynerin lokalizə edilmiş simvollarının ifadə olunduğu lüğət	M	1	Sınıf	PT_Lokal (Cədvəl B.18.2)
454. tarix	Konteynerin yaradılma və ya yenilənmə tarixi	M	N	Sınıf	Cl_Tarix (Cədvəl B.16.5)
455. məsul şəxs	Konteynerin məsul şəxsləri	M	N	Sınıf	Cl_Məsuliyyət (Cədvəl B.16.1)
456. Rol adı	Verilmiş lüğətdə mətn məlumatlarının dilə uyğun tərcüməsini ifadə edən lokalizə edilmiş simvolların siyahısını təmin edir	M	N	Assosiasiya	LokallaşdırılmışSimvolSətiri (Cədvəl B.18.1)

QEYD: Bu cədvəl üçün UML modeli Şəkil 24-də göstərilmişdir.

B.2 Xarici istinad olunan siniflər

B.2.1 Giriş

ISO 19115-in bu hissəsində istinad olunan bir neçə sinif var ki, onlar digər xarici standartlar tərəfindən sənədləşdirilmişdir. Bu xarici istinad olunan obyektlər B.2.2-dən B.2.9-a qədər izah edilmişdir.

B.2.2 Tarix və TarixSaat məlumatları

Tarix: İli, ayı və günü göstərir. Tarixin simvol kodlaması ISO 8601 tərəfindən təyin edilmiş formatı izləyən sətirdir. Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

QEYD 1: Tarixin dəqiqliyi əsr üstəgəl il, ay və gün birləşməsi ilə müəyyən edilə bilər.

Məsələn: YY (əsr), YYYY (il), YYYY-MM (il-ay), YYYY-MM-DD və ya YYYYMMDD (il, ay və gün).

TarixSaat: Tarix və saat növünün birləşməsi (saat, dəqiqə və saniyə ilə göstərilir). TarixSaat simvol kodlaması ISO 8601-ə uyğun olmalıdır. Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

QEYD 2: TarixSaat tərifini daha dəqiq zaman ifadələrinə imkan versə də, daha az dəqiqliklə də istifadə oluna bilər. Məsələn, YY (əsr), YYYY (il), YYYY-MM (il, ay), YYYY-MM-DD və ya YYYYMMDD (il, ay, gün), YYYY-MM-DDThh (il, ay, gün, saat), YYYY-MM-DDThh

(il, ay, gün, saat, dəqiqə), YYYY-MM-DDThh:mm

.d və ya YYYYMMDDThhmmss.d (il, ay, gün, saat, dəqiqə, saniyə və saniyənin ondalıqları).

Vaxt zonası da əlavə edilməlidir, məsələn: YYYY-M-DDThh:mm

.d+hh

QEYD 3: TarixSaat həm Tarixdən, həm də Saatdan irs alır, bu o deməkdir ki:

— TarixSaat xassəsi həm Tarix, həm də TarixSaat kimi quraşdırıla bilər;

— Saat xassəsi həm Saat, həm də TarixSaat kimi quraşdırıla bilər.

B.2.3 Məsafə, bucaq, ölçü, rəqəm, qeyd, QeydNövü, miqyas və UomUzunluq məlumatları

Məsafə: Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

Bucaq: Bir xətt və ya müstəvinin başqa bir xətt və ya müstəvi ilə üst-üstə düşməsi üçün lazım olan fırlanma miqdarı, ümumiyyətlə radianda və ya dərəcədə ölçülür. Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

Ölçü: Hər hansı obyektin ölçüsünü, həcmi və ya miqdarını müəyyən etmək üçün həyata keçirilən prosesin nəticəsi. Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

Rəqəm: Müəyyən bir növ rəqəmin (həqiqi ədəd, tam ədəd, onluq, cüt, dalğalanma) alt növü olaraq təyin edilə bilən mücərrəd sinifdir. Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

Qeyd: Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

QeydNövü: Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

Miqyas: Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

Ölçü Vahidi (UnitOfMeasure): Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

UomUzunluq: Uzunluğu, iki obyekt arasındakı məsafəni ölçmək üçün istifadə olunan hər hansı ölçü sistemi. Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

B.2.4 DövrünMüddəti və zaman primitivləri haqqında məlumatlar

TM_PeriodMüddəti: ISO 8601 tərəfindən təyin edilmiş dövrün müddəti. Bu sinif ISO 19108-də tam sənədləşdirilmişdir.

TM_Müddət: ISO 8601 tərəfindən təyin edilmiş vaxt müddəti. Bu sinif ISO 19108-də tam sənədləşdirilmişdir.

TM_Primitiv: Həndəsənin və ya topologiyanın bölünməyən elementini təmsil edən mücərrəd sinifdir. Bu sinif ISO 19108-də tam sənədləşdirilmişdir.

B.2.5 Nöqtə və Obyekt məlumatları

GM_Nöqtə: Mövqeyi təmsil edən, lakin ölçüsü olmayan 0 ölçülü həndəsi primitivdir. Bu

sinif ISO 19107-də tam sənədləşdirilmişdir.

GM_Obyekt: Həndəsi obyektlərin kök sinfi olub, bütün coğrafi cəhətdən istinad olunan həndəsi obyektlər üçün ümumi interfeysləri dəstəkləyir. Bu sinif ISO 19107-də tam sənədləşdirilmişdir.

B.2.6 Dəst və Ardıcılıq məlumatları

Dəst: Hər obyektin yalnız bir dəfə olduğu məhdud obyekt kolleksiyası. Dəst təkrarlanan elementlərə malik olmamalıdır. Dəstin elementlərinin sırası göstərilir. Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

Ardıcılıq: Ardıcılıq onun elementləri arasında ardıcıl sıralamaya malik olan kolleksiya. Ardıcılıqlar təkrarlana bilər və siyahı və ya massiv kimi istifadə edilə bilər. Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

B.2.7 Növ adının məlumatları

AdtibatAdı: Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

YaradılmışAd: Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

ÜzvAdı: Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

MiqyaslıAd: Bu sinif ISO/TS 19103-də tam sənədləşdirilmişdir.

B.2.8 Şaquli koordinat istinad sistemi haqqında məlumatlar

SC_CRS: Cazibə ilə bağlı yüksəkliklərin Yer ilə əlaqəsini təsvir edən parametr dəsti. Bu sinif ISO 19111 və ISO 19111-2-də tam sənədləşdirilmişdir.

B.2.9 İnternet protokolu standartları

Vahid Formalı Resurs İdentifikatoru (URI): Ümumi sintaksis. Bu sinif IETF RFC 3986-da tam sənədləşdirilmişdir.

B.3 Kod Siyahıları və Sıralanmalar

B.3.1 Giriş

Bu ISO 19115 hissəsində istifadə olunan <<KodSiyahısı>> və <<Sıralanmalar >> stereotipli sinifləri “digər” dəyərləri ehtiva etmir, çünki <<Sıralanmalar >> bağlanmışdır (genişlənmə bilən deyil) və <<KodSiyahısı >> genişlənmə biləndir. <<KodSiyahısı >>nin necə genişləndiriləcəyi ilə bağlı məlumat üçün Əlavə C-ə müraciət edin. Konseptin adı elementin adıdır (bu standartın versiyasının dili ingilis dilidir və millətin və ya profil inkişaf etdirən qurumun dilinə tərcümə edilməlidir). Kod dilə neytral identifikatordur.

B.3.2 CI_DataNövününKodu < KodSiyahısı>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	CI_DataNövününKodu		identifikasiya müəyyən hadisənin nə vaxt baş verdiyini göstərir
1	yaradılma	yaradılma	yaradılma tarixi resursun nə vaxt mövcudluğa gətirildiyini göstərir
2	nəşr	nəşr	nəşr tarixi resursun nə vaxt buraxıldığını göstərir

3	yenidən baxış	yenidən baxış	yenidən baxış tarixi resursun nə vaxt təhlil edildiyini və ya təkmilləşdirildiyini göstərir
4	baş a çatma	baş a çatma	baş a çatma tarixi resursun nə vaxt müddətinin bitdiyini göstərir
5	son yeniləmə	son yeniləmə	son yeniləmə tarixi resursun sonuncu dəfə nə vaxt yeniləndiyini göstərir
6	son baxış	son baxış	son baxış tarixi resursun sonuncu dəfə nə vaxt nəzərdən keçirildiyini göstərir
7	növbəti yeniləmə	növbəti yeniləmə	növbəti yeniləmə tarixi resursun növbəti dəfə nə vaxt yenilənəcəyini göstərir
8	mövcud deyil	mövcud deyil	mövcud olmadığı tarixi resursun nə vaxt mövcud olmadığı və ya əldə edilmədiyini göstərir
9	qüvvədədir	qüvvədədir	qüvvədə olduğu tarix resursun nə vaxt qüvvəyə mindiyini göstərir
10	qəbul edildi	qəbul edildi	qəbul tarixi resursun nə vaxt qəbul edildiyini göstərir
11	ləğv edildi	ləğv edildi	ləğv tarixi resursun nə vaxt ləğv edildiyini göstərir
12	əvəz edildi	əvəz edildi	əvəz edilən tarix resursun nə vaxt əvəz edildiyini və ya digər resursla dəyişdirildiyini göstərir
13	etibarlılıq başlayır	etibarlılıq başlayır	məlumatların etibarlı sayıldığı vaxtı göstərir QEYD: Yaradılma və etibarlılıq başlanğıcı arasında gecikmə ola bilər
14	etibarlılıq müddəti bitir	etibarlılıq müddəti bitir	məlumatların artıq etibarlı sayılmadığı vaxtı göstərir
15	yayıma	yayıma	resursun ictimaiyyət üçün nə vaxt buraxılacağını göstərir
16	paylanma	paylanma	resursun nə vaxt paylandığını göstərir

B.3.3 CI_OnlaynFunksiyaKodu << KodSiyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
--	-----------------------	-----	-------

	CI_OnlaynFunksiyaKodu		Resurs tərəfindən yerinə yetirilən funksiya
1	endirmə	endirmə	məlumatların bir saxlama cihazından və ya sistemdən digərinə ötürülməsi üçün onlayn təlimat
2	informasiya	informasiya	resurs haqqında onlayn məlumat
3	oflayn giriş	oflayn giriş	təminatçıdan resursu əldə etmək üçün onlayn təlimat
4	sifariş	sifariş	resursu əldə etmək üçün onlayn sifariş prosesi
5	axtarış	axtarış	resurs haqqında məlumatı axtarmaq üçün onlayn axtarış interfeysi
6	tam metadata	tam metadata	tam meta məlumatlar təqdim edilmişdir
7	axtarışQrafiki	axtarışQrafiki	qrafik baxış təqdim edilmişdir
8	yükləmə	yükləmə	onlayn resurs yükləmə imkanı təqdim edilmişdir
9	e-poçt xidməti	e-poçt xidməti	onlayn email xidməti təqdim edilmişdir
10	axtarış	axtarış	onlayn baxış təqdim edilmişdir
11	fayla giriş	fayla giriş	onlayn fayla giriş təqdim edilmişdir

B.3.4 CI_TəqdimatFormasınınKodu << KodSiyahısı >>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	CI_TəqdimatFormasınınKodu		datanın təmsil olunduğu vəziyyət
1	rəqəmsal sənəd	rəqəmsal sənəd	əsasən mətn tipli elementin rəqəmsal təmsili (həmçinin illüstrasiyalar da daxil ola bilər)
2	kağız nüsxə	kağız nüsxə	əsasən mətn tipli elementin kağızda, foto materialda və ya digər mediada təmsili
3	rəqəmsal şəkil	rəqəmsal şəkil	təbii və ya insan istehsalı obyektlərin rəqəmsal formada təmsili

4	kağız formasında şəkil	kağız formasında şəkil	obyektlərin kağızda, foto materialda və ya digər mediada təmsili
5	rəqəmsal xəritə	rəqəmsal xəritə	xəritənin raster və ya vektor formada təmsili
6	kağız xəritə	kağız xəritə	xəritənin kağızda və ya digər mediada təmsili
7	rəqəmsal model	rəqəmsal model	çoxölçülü rəqəmsal obyektin təmsili
8	kağız formasında model	kağız formasında model	üçölçülü fiziki model
9	rəqəmsal profil	rəqəmsal profil	rəqəmsal formada təqdim edilmiş şaquli kəsik
10	kağız profil	kağız profil	kağızda təqdim edilmiş şaquli kəsik
11	rəqəmsal cədvəl	rəqəmsal cədvəl	rəqəmsal formada təqdim edilmiş cədvəl
12	kağız cədvəl	kağız cədvəl	kağızda və ya foto materialda çap edilmiş cədvəl
13	rəqəmsal video	rəqəmsal video	rəqəmsal video yazısı
14	video yazısı	video yazısı	filmdə video yazısı
15	rəqəmsal audio	rəqəmsal audio	rəqəmsal audio yazısı
16	audio yazısı	audio yazısı	maqnitofon lentində audio yazısı
17	rəqəmsal mulZamandia	rəqəmsal mulZamandia	müxtəlif rəqəmsal formatlarda eyni anda təmsil edilmiş məlumat
18	kağızmulZamandia	kağızmulZamandia	müxtəlif analoq formatlarda eyni anda təmsil edilmiş məlumat
19	fiziki obyekt	fiziki obyekt	fiziki obyekt (məsələn, daş nümunəsi, mikroskop slaydı)

20	rəqəmsal diaqram	rəqəmsal diaqram	rəqəmsal formada təmsil edilmiş diaqram və qrafik məlumatlar
21	kağız diaqram	kağız diaqram	kağızda çap edilmiş diaqram və qrafik məlumatlar

B.3.5 CI_RolKodu << KodSiyahısı >>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	CI_RolKodu		məsul tərəf tərəfindən yerinə yetirilən funksiya
1	resurs təminatçısı	resurs təminatçısı	resursu təmin edən tərəf
2	himayəçi	himayəçi	resursa cavabdehlik daşıyan və ona lazımi qayğı göstərən tərəf
3	sahib	sahib	resursun sahibi olan tərəf
4	istifadəçi	istifadəçi	resursdan istifadə edən tərəf
5	paylayıcı	paylayıcı	resursu paylayan tərəf
6	yaradan	yaradan	resursu yaradan tərəf
7	əlaqə nöqtəsi	əlaqə nöqtəsi	resurs haqqında məlumat almaq üçün əlaqə saxlanıla biləcək tərəf
8	əsas tədqiqatçı	əsas tədqiqatçı	məlumat toplanması və tədqiqat aparılmasına cavabdeh olan əsas tərəf
9	emal edən	emal edən	məlumatları emal edən tərəf
10	nəşr edən	nəşr edən	resursu nəşr edən tərəf
11	müəllif	müəllif	resursu yazan tərəf
12	sponsor	sponsor	resurs üçün təminat verən tərəf
13	həmmüəllif	həmmüəllif	resursu birgə yazan tərəf
14	əməkdaş	əməkdaş	resursun yaradılmasına kömək edən tərəf
15	redaktor	redaktor	resursu nəzərdən keçirib təkmilləşdirən tərəf
16	vasitəçi	vasitəçi	resursa giriş təmin edən tərəf

17	hüquq sahibi	hüquq sahibi	resursun hüquqlar
18	töhfə verən	töhfə verən	resursa töhfə verən məsul tərəf
19	maliyyələşdirən	maliyyələşdirən	resursu maliyyələşdirən tərəf
20	maraqlı tərəf	maraqlı tərəf	resursda və ya onun istifadəsində maraqlı olan tərəf

B.3.6 CI_TelefonNövününKodu << KodSiyahısı >>

Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
CI_TelefonNövününKodu		telefonun növü
səs	səs	telefon səs xidməti təmin edir
faks	faks	telefon faks xidməti təmin edir
sms	sms	telefon sms xidməti təmin edir

B.3.7 ÖlkəKodu << KodSiyahısı >>

ISO 3166-1-i və ya ekvivalentini istifadə edin.

<https://www.iso.org/obp/ui/#search>

B.3.8 DS_AssosiasiyaNövününKodu << KodSiyahısı >>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	DS_AssosiasiyaNövününKodu		iki resursun əlaqəsinin əsaslandırılması
1	istinad	istinad	bir resursdan digərinə istinad
2	əsas resurs istinadı	əsas resurs istinadı	bu resursun bir hissəsi olduğu əsas resursa istinad
3	vahid verilənlər bazasının hissəsi	vahid verilənlər bazasının hissəsi	kompüterdə saxlanılan strukturlaşdırılmış məlumatlar dəstinin bir hissəsi
4	stereoMate	stereoMate	birlikdə istifadə edildikdə üçölçülü görüntülər təmin edən görüntülər dəstinin bir hissəsi
5	ibarətdir	ibarətdir	bu resursun bir hissəsi olan resurslara istinad
6	kollektiv başlıq	kollektiv başlıq	resurslar kolleksiyası üçün ümumi başlıq QEYD başlıq seriya elementlərini kollektiv şəkildə müəyyən edir, mənbədə hansı cildlərin mövcudluğu haqqında məlumatla birləşdirilir.

7	seriyalar	seriyalar	ümumi məhsul spesifikasiyasına görə yaradılmış ortaqlar vasitəsilə əlaqələndirilir
8	asılılıq	asılılıq	asılılıq vasitəsilə əlaqələndirilir
9	təkrar redaktə	təkrar redaktə	əlaqədar resursun yenidən işlənmiş versiyası

B.3.9 DCPSiyahı <<KodSiyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	DCPSiyahı		istinad edən qurumun aid olduğu məlumat sinfi
1	XML	XML	Genişlənmə bilən Markup Dili
2	CORBA	CORBA	Ümumi Obyekt Sorğu Vasitəsi Arxitekturası
3	JAVA	JAVA	Obyektə yönəlmiş proqramlaşdırma dili
4	COM	COM	Komponent Obyekt Modeli
5	SQL	SQL	Strukturlu Sorğu Dili
6	SOAP	SOAP	Sadə Obyekt Yönümlü Protokol
7	Z3950	Z3950	ISO 23950
8	HTTP	HTTP	HiperMətn Transfer Protokolu
9	FTP	FTP	Fayl Transfer Protokolu
1 9	Veb Xidmətləri	Veb Xidmətləri	Veb xidməti

B.3.10 DS_ Təşəbbüsnövünün kodu << KodSiyahısı >>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	DS_ Təşəbbüsnövünün kodu		resursların əlaqəli olduğu cəmlənmə fəaliyyətinin növü
1	kampaniya	kampaniya	planlaşdırılmış fəaliyyətlərin ardıcılığı
2	kolleksiya	kolleksiya	xüsusi məqsədlə toplanmış resursların cəmi
3	təlim	təlim	funksiyaların və ya qrup funksiyalarının yerinə yetirilməsi
4	təcrübə	təcrübə	müəyyən bir şeyin effektivliyini və ya doğruluğunu yoxlamaq üçün aparılan proses
5	araşdırma	araşdırma	sistematik araşdırma
6	missiya	missiya	məlumat toplama sisteminin xüsusi fəaliyyəti
7	sensor	sensor	müəyyən edən və ya qeydə alan cihaz
8	əməliyyat	əməliyyat	hərəkətlər zəncirinin bir hissəsi olan fəaliyyət

9	platforma	platforma	sensoru daşıyan vasitə və ya digər dəstək bazası
10	proses	proses	bir neçə mərhələdən ibarət fəaliyyət metodu
11	proqram	proqram	xüsusi planlaşdırılmış fəaliyyət
12	layihə	layihə	təşkil olunmuş iş, tədqiqat və ya inkişaf
13	araşdırma	araşdırma	tədqiqat və ya araşdırma
14	tapşırıq	tapşırıq	iş hissəsi
15	sınaq	sınaq	bir şeyin effektivliyini göstərmək və ya yoxlamaq üçün sınaq prosesi

B.3.11 Dil Kodu <<Kod Siyahısı>>

ISO 639-2 istifadə edin. ISO 639-2 dil adlarının təmsil olunması üçün Kodlardakı alfa-3 kodudur.

B.3.12 MD_ HüceyrəHəndəsəsininKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	HüceyrəHəndəsəsininKodu		şəbəkə hüceyrə dəyərini göstərən geometriya kodu
1	nöqtə	nöqtə	hər hüceyrə bir nöqtəni göstərir
2	sahə	sahə	hər hüceyrə bir sahəni göstərir
3	veksell	veksell	üç ölçülü müntəzəm şəbəkədə həcmi ölçən hər hüceyrə
4	qat	qat	tək nöqtə üçün hündürlük intervalı olan şaquli profil

B.3.13 MD_ Təsnifat Kodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_ TəsnifatKodu		resursun məxfilik səviyyəsi
1	təsnifatsız	təsnifatsız	ümumi yayım üçün əlçatandır
2	məhdud	məhdud	ümumi yayım üçün deyil
3	məxfi	məxfi	müəyyən şəxslərə etibar edilən məlumatlar
4	gizli	gizli	yalnız seçilmiş bir qrup tərəfindən bilinməli və gizli saxlanmalıdır
5	çox gizli	çox gizli	ən yüksək gizlilik
6	SBU	SBU	təsnifatsız olmasına baxmayaraq yayımı məhduddur

7	rəsmi istifadə üçün	rəsmi istifadə üçün	yalnız rəsmi məqsədlər üçün nəzərdə tutulmuş təsnifatlı məlumat
8	qorunan	qorunan	məlumatın itirilməsi zərərə səbəb ola bilər
9	məhdud yayım	məhdud yayım	yayımları məhdudlaşdıran qurum tərəfindən nəzarət edilir

B.3.14 MD_SimvolDəstininKodu <<Kod Siyahısı>>

IANA Simvol Dəsti reyestrindən istifadə edin: <http://www.iana.org/assignments/character-sets>. Bunlar İnternetdə istifadə oluna bilən və İnternet sənədlərində istinad edilə bilən simvol dəstlərinin rəsmi adlarıdır. Bu adlar adətən US-ASCII və ya sadəcə ASCII adlanan ANSI_X3.4-1968-də ifadə edilir.

B.3.15 MD_ÖrtükMəzmunuNövününKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_ÖrtükMəzmunuNövününKodu		hüceyrədə təmsil olunan xüsusi məlumat növü
1	şəkil	şəkil	fiziki parametrlin mənalı rəqəmsal nümayişi
2	tematik təsnifat	tematik təsnifat	fiziki ölçümi təmsil edən mənasız kod dəyəri
3	fiziki ölçüm	fiziki ölçüm	ölçülən miqdarın fiziki vahidlərlə qiyməti
4	əlavə məlumat	əlavə məlumat	əsas fiziki ölçüm məlumatlarının hesablanmasına dəstək verən məlumatlar
5	keyfiyyət məlumatları	keyfiyyət məlumatları	fiziki ölçüm məlumatlarının keyfiyyətini xarakterizə edən məlumatlar
6	istinad məlumatı	istinad məlumatı	fiziki ölçüm məlumatlarının hesablanmasına və ya istifadəsinə dəstək verən məlumat
7	model nəticəsi	model nəticəsi	müşahidə ilə deyil, modeldən əldə olunan məlumatlar
8	koordinat	koordinat	koordinat oxu dəyərlərini təmin edən məlumatlar

B.3.16 MD_DataNövününKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_DataNövününKodu		element və ya obyektin məlumat növü
1	sinif	sinif	eyni atributlara, metodlara malik obyektlərin təsviri
2	kod siyahısı	kod siyahısı	uzadıla bilən çoxluq nümayişi üçün elastik siyahı

3	sıralanma	sıralanma	genişləndirilə bilməyən, yalnız adlandırılmış dəyər siyahısı
4	kod siyahısının elementi	kod siyahısının elementi	kod siyahısında və ya enum-da təsnif edilə bilən dəyər
5	mücərrəd sinif	mücərrəd sinif	birbaşa yaradıla bilməyən sinif
6	cəmlənmiş sinif	cəmlənmiş sinif	əlaqə ilə bağlı siniflərdən təşkil olunmuş sinif
7	müəyyənləşdirilmiş sinif	müəyyənləşdirilmiş sinif	öz bazası ilə əvəz oluna bilən alt sinif
8	data növünün sinfi	data növünün sinfi	obyektin vəziyyətini ötürmə, saxlanma və ya kodlamaq üçün istifadə olunan sinif
9	interfeys sinfi	interfeys sinfi	elementin davranışını xarakterizə edən əməliyyatlar dəsti
10	birləşmə sinfi	birləşmə sinfi	müəyyən edilmiş tiplərdən birinin seçimini təsvir edən sinif
11	meta sinif	meta sinif	siniflərin instansiyaları olan sinif
12	növ sinfi	növ sinfi	instansiyaların domenini təyin edən və tətbiq olunan əməliyyatlar dəsti ilə sinif
13	simvol sətri	simvol sətri	mətn məlumatları
14	tam ədəd	tam ədəd	rəqəmsal sahə
15	assosiasiya	assosiasiya	obyektlərin instansiyaları arasında əlaqələr yaratmaq üçün siniflər arasında semantik əlaqə

B.3.17 MD_ÖlçüadıNövününKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
9	MD_ÖlçüadıNövününKodu		ölçünün adı
1	sıra	sıra	ordinat (y) oxu
2	sütun	sütun	absis (x) oxu
3	şaquli	şaquli	şaquli (z) oxu
4	yol	yol	skan nöqtəsinin hərəkət istiqaməti boyunca
5	çarpazYol	çarpazYol	skan nöqtəsinin hərəkət istiqamətinə perpendikulyar
6	xətt	xətt	sensorun skan xətti
7	nümunə	nümunə	skan xətti boyunca element
8	zaman	zaman	müddət

B.3.18 MD_ HəndəsiObyektNövününKodu <<KodSiyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_HəndəsiObyektNövününKodu		verilənlər bazasında sıfır, bir, iki və ya üç ölçülü məkan yerlərini tapmaq üçün istifadə olunan nöqtə və ya vektor obyektlərinin adı
1	kompleks	kompleks	həndəsi primitivlərin dəsti, sərhədləri digər primitivlərin birləşməsi kimi təmsil edilə bilər
2	kompozit	kompozit	birləşmiş əyri, bərk və ya səthlər dəsti
3	əyri	əyri	sərhədli, bir ölçülü həndəsi primitiv, xəttin davamlı təsviri
4	nöqtə	nöqtə	sıfır ölçülü həndəsi primitiv, mövqe təmsil edir, ölçüsü yoxdur
5	bərk	bərk	sərhədli, birləşmiş üç ölçülü həndəsi primitiv, məkanın davamlı təsviri
6	səth	səth	sərhədli, birləşmiş iki ölçülü həndəsi primitiv, təyyarənin davamlı təsviri

B.3.19 MD_ TəsvirŞərtlərininKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_TəsvirŞərtlərininKodu		təsvirə təsir edə biləcək şərtləri göstərən kod
1	bulanıq şəkil	bulanıq şəkil	şəkilin bir hissəsi bulanıqdır
2	bulud	bulud	şəkilin bir hissəsi bulud örtüyü ilə qismən örtülmüşdür
3	pisləşən əyilmə	pisləşən əyilmə	ekliptik təyyarə ilə səmavi ekvator təyyarəsi arasında iti bucaq
4	duman	duman	şəkilin bir hissəsi dumanla qismən örtülmüşdür
5	ağır tüstü və ya toz	ağır tüstü və ya toz	şəkilin bir hissəsi ağır tüstü və ya tozla örtülmüşdür
6	gecə	gecə	şəkil gecə çəkilmişdir
7	yağış	yağış	şəkil yağış zamanı çəkilmişdir
8	yarı qaranlıq	yarı qaranlıq	şəkil yarı qaranlıq şəraitdə çəkilmişdir (alaqaranlıq)
9	kölgə	kölgə	şəkilin bir hissəsi kölgə ilə örtülmüşdür
10	qar	qar	şəkilin bir hissəsi qarla örtülmüşdür
11	relyef maskalanması	relyef maskalanması	toplama yolunu maneə törədən relyef xüsusiyyətləri səbəbindən müəyyən bir nöqtə və ya sahənin məlumatlarının olmaması

B.3.20 MD_AçarSözNövününKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_AçarSözNövünün Kodu		oxşar açar sözləri qruplaşdırmaq üçün istifadə olunan üsullar
1	fən	fən	açar sözü təlim və ya ixtisaslaşmış təlim sahəsini təmsil edir
2	yer	yer	açar sözü müəyyən yeri təmsil edir
3	qat	qat	açar sözü hər hansı yığılmış maddənin qatını və ya ardıcıl sistemdəki səviyyeni təmsil edir
4	zamanla əlaqəli	zamanla əlaqəli	açar sözü resursla əlaqəli zaman dövrünü təmsil edir
5	mövzu	mövzu	açar sözü müəyyən mövzu və ya mövzunu təmsil edir
6	data mərkəzi	data mərkəzi	açar sözü məlumatları idarə edən və yayımlayan arxiv və ya anbarı təmsil edir
7	xüsusiyyət növü	xüsusiyyət növü	açar sözü ortaq xüsusiyyətləri olan bir çox xüsusiyyətin kolleksiyasını təmsil edir
8	alət	alət	açar sözü fiziki xüsusiyyətləri ölçmək və ya müqayisə etmək üçün istifadə olunan cihazı təmsil edir
9	platforma	platforma	açar sözü alətin qurulduğu strukturu təmsil edir
10	proses	proses	açar sözü ardıcıl fəaliyyət və ya təbii hadisələri təmsil edir
11	layihə	layihə	açar sözü məhsul və ya xidməti yaratmaq və ya dəyişdirmək məqsədilə həyata keçirilən təşəbbüsü təmsil edir
12	xidmət	xidmət	açar sözü bir tərəfin digər tərəfə fayda verməsi üçün həyata keçirdiyi fəaliyyəti təmsil edir
13	məhsul	məhsul	açar sözü məhsul növünü təmsil edir
14	altmövzu kateqoriyası	altmövzu kateqoriyası	coğrafi məlumatların təsnifatı məqsədilə mövzu kateqoriyasının təkmilləşdirilməsi
15	takson	takson	resursun taksonomiyasını təmsil edir
16	MD_TexnikiXidmətinTezlikKodu	dəqiqlik yenilənmə tezliyi	məlumatların ilk yaradıldıqdan sonra yenilənməsi və ya silinməsi üçün istifadə olunan üsul

B.3.21 MD_TexnikiXidmətinTezlikKodu<<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
--	-----------------------	-----	-------

	MD_ TexnikiXidmətinTezlikKodu		Məlumatın ilk dəfə istehsal edildikdən sonra yeniləmələrin və silmələrin tezliyi
1	davamlı	davamlı	Resurs təkrar və tez-tez yenilənir
2	gündəlik	gündəlik	Resurs hər gün yenilənir
3	həftəlik	həftəlik	Resurs həftəlik olaraq yenilənir
4	iki həftədə bir	iki həftədə bir	Resurs iki həftədən bir yenilənir
5	aylıq	aylıq	Resurs hər ay yenilənir
6	rüblük	rüblük	Resurs hər üç ayda bir yenilənir
7	iki ildə bir	iki ildə bir	Resurs ildə iki dəfə yenilənir
8	illik	illik	Resurs hər il yenilənir
9	lazım olduqda	lazım olduqda	Resurs zəruri hesab edildikdə yenilənir
10	nizamsız	nizamsız	Resurs qeyri-bərabər aralıqlarla yenilənir
11	planlaşdırılmamış	planlaşdırılmamış	Resursu yeniləmək üçün plan yoxdur
12	naməlum	naməlum	Məlumatın yenilənmə tezliyi məlum deyil
13	dövri	dövri	Resurs müəyyən fasilələrlə yenilənir
14	yarım aylıq	yarım aylıq	Resurs ayda iki dəfə yenilənir
15	iki ildən bir	iki ildən bir	Resurs hər 2 ildə bir dəfə yenilənir

B.3.22 MD_ OrtaSəviyyəliFormatKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_ OrtaSəviyyəliFormatKodu		Mediada yazmaq üçün istifadə edilən üsul
1	cpio	cpio	UNIX fayl formatı və əmr
2	tar	tar	Lenta Arxivi
3	highSierra	highSierra	High Sierra fayl sistemi
4	iso9660	iso9660	CD-ROM həcm və fayl strukturu
5	iso9660RockRidge	iso9660RockRidge	UNIX üçün Rock Ridge protokolu
6	iso9660AppleHFS	iso9660AppleHFS	Macintosh üçün Hiyerarşik Fayl Sistemi
7	udf	udf	Universal Disk Formatı

B.3.23 MD_ ÖhdəlikKodu <<Sıralanma>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_ ÖhdəlikKodu		Elementin və ya varlığın öhdəliyi
1	məcburi	məcburi	Element həmişə tələb olunur

2	isteyə bağlı olaraq	isteyə bağlı olaraq	Element tələb olunmur
3	şərti	şərti	Element müəyyən bir şərt yerinə yetirildikdə tələb olunur

B.3.24 MD_ PikselinOriyentasiyaKodu << Sıralanma >>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
1	MD_ PikselinOriyentasiyaKodu		Pikselin Yer səthi ilə əlaqəli nöqtəsi
2	mərkəz	mərkəz	Pikselin ortasında, aşağı sol və yuxarı sağ arasındakı nöqtə
3	aşağıSol	aşağıSol	Koordinat sisteminin başlanğıcına ən yaxın pikselin küncü
4	aşağı sağ	aşağı sağ	Aşağı soldan əks istiqamətdə növbəti künc
5	yuxarı sağ	yuxarı sağ	Aşağı sağdan əks istiqamətdə növbəti künc
6	yuxarıSol	yuxarıSol	Yuxarı sağdan əks istiqamətdə növbəti künc

B.3.25 MD_İnkişafKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_İnkişafKodu		Resursun statusu
1	tamamlanmış	tamamlanmış	Tamamlanmış
2	tarixiArxiv	tarixiArxiv	Offline arxivdə saxlanılır
3	köhnəlmiş	köhnəlmiş	Artıq aktual deyil
4	davam edən	davam edən	Davamlı olaraq yenilənir
5	planlaşdırılmış	planlaşdırılmış	Resursun yaradılacağı və ya yenilənəcəyi tarix müəyyən olunub
6	tələb olunan	tələb olunan	Yenidən yaradılması və ya yenilənməsi lazımdır
7	inkişafda olan	inkişafda olan	Hal-hazırda hazırlanma prosesindədir
8	final	final	İrəliləyiş yekunlaşmış və heç bir dəyişiklik qəbul edilmir
9	gözləyən	gözləyən	Əhəmiyyətlidir, lakin hələ də müzakirə edilmir
10	sıradan çıxmış	sıradan çıxmış	Artıq tövsiyə olunmur
11	əvəz edilmiş	əvəz edilmiş	Yeni ilə əvəzlənib
12	şərti	şərti	Yekunlaşmadan əvvəl ehtimal edilən dəyişikliklər

13	etibarlıdır	etibarlıdır	Xüsusi şərtlər altında qəbul edilə bilər
14	qəbul edilmiş	qəbul edilmiş	Sponsor tərəfindən razılaşdırılıb
15	qəbul edilməmiş	qəbul edilməmiş	Sponsor tərəfindən rədd edilib
16	geri çəkilməmiş	geri çəkilməmiş	İstifadədən çıxarılıb
17	təklif edilmiş	təklif edilmiş	İnkişafın həyata keçirilməli olduğu təklif edilir
18	köhnəlməmiş	köhnəlməmiş	Arxaikdir, yalnız tarixi məqsədlər üçün istifadə olunur

B.3.26 MD_ReferansSistemiNövününKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_ReferansSistemiNövününKodu		Referans sisteminin növünü müəyyən edir
1	Mürəkkəb mühəndislik Parametrik	Mürəkkəb mühəndislik Parametrik	Mühəndislik koordinat referans sistemi və parametrik referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: [yerli] x, y, təzyiq
2	Mürəkkəb mühəndislik Parametrik-zamanla əlaqəli	Mürəkkəb mühəndislik Parametrik-zamanla əlaqəli	Mühəndislik, parametrik və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: [yerli] x, y, təzyiq, vaxt
3	Mürəkkəb mühəndislik zamanla əlaqəli	Mürəkkəb mühəndislik zamanla əlaqəli	Mühəndislik və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: [yerli] x, y, vaxt
4	Mürəkkəb mühəndislik Şaquli	Mürəkkəb mühəndislik Şaquli	Üfüqi mühəndislik koordinat referans sistemi və Şaquli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb məkan referans sistemi. NÜMUNƏ: [yerli] x, y, hündürlük
5	Mürəkkəb mühəndislik Şaquli-zamanla əlaqəli	Mürəkkəb mühəndislik Şaquli-zamanla əlaqəli	Mühəndislik, Şaquli və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb məkan-zamanla əlaqəli koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: [yerli] x, y, hündürlük, vaxt
6	Mürəkkəb coğrafi 2D Parametrik	Mürəkkəb coğrafi 2D Parametrik	İki ölçülü coğrafi üfüqi koordinat referans sistemi və parametrik referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: En, uzunluq, təzyiq

7	Mürəkkəb coğrafi 2D Parametrik-zamanla əlaqəli	Mürəkkəb coğrafi 2D Parametrik-zamanla əlaqəli	İki ölçülü coğrafi üfüqi, parametrik və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: En, uzunluq, təzyiq, vaxt
8	Mürəkkəb coğrafi 2D zamanla əlaqəli	Mürəkkəb coğrafi 2D zamanla əlaqəli	İki ölçülü coğrafi üfüqi koordinat referans sistemi və zamanla əlaqəli referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: En, uzunluq, vaxt
9	Mürəkkəb coğrafi 2D Şaquli	Mürəkkəb coğrafi 2D Şaquli	Bir koordinat referans sistemi üfüqi geodezi koordinat referans sistemi və biri Şaquli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: En, uzunluq, [yer cazibəsi ilə bağlı] hündürlük və ya dərinlik
10	Mürəkkəb coğrafi 2D Şaquli-zamanla əlaqəli	Mürəkkəb coğrafi 2D Şaquli-zamanla əlaqəli	İki ölçülü coğrafi üfüqi, Şaquli və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: En, uzunluq, hündürlük, vaxt
11	Mürəkkəb coğrafi 3D zamanla əlaqəli	Mürəkkəb coğrafi 3D zamanla əlaqəli	Üç ölçülü coğrafi və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: En, uzunluq, elipsoid hündürlüyü, vaxt
12	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş 2D Parametrik	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş 2D Parametrik	Proyeksiya edilmiş üfüqi koordinat referans sistemi və parametrik referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: Şərq, şimal, sıxlıq
13	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş 2D Parametrik-zamanla əlaqəli	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş 2D Parametrik-zamanla əlaqəli	Proyeksiya edilmiş üfüqi, parametrik və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: Şərq, şimal, sıxlıq, vaxt
14	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş zamanla əlaqəli	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş zamanla əlaqəli	Proyeksiya edilmiş üfüqi və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: Şərq, şimal, vaxt
15	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş Şaquli	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş Şaquli	Üfüqi proyeksiya edilmiş koordinat referans sistemi və Şaquli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb məkan referans sistemi. NÜMUNƏ: Şərq, şimal, [yer cazibəsi ilə bağlı] hündürlük və ya dərinlik
16	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş Şaquli-zamanla əlaqəli	Mürəkkəb proyeksiya edilmiş Şaquli-zamanla əlaqəli	Proyeksiya edilmiş üfüqi, Şaquli və zamanla əlaqəli koordinat referans sistemindən ibarət mürəkkəb məkan-zamanla əlaqəli koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: Şərq, şimal, hündürlük, vaxt
17	mühəndislik	mühəndislik	Mühəndislik verilənlərinin lokasiya referans sistemində əsaslanan koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: [yerli] x, y
18	mühəndislik Dizayn	mühəndislik Dizayn	Hərəkət edən obyektin baza təsviri müəyyən edilmiş mühəndislik koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: [yerli] x, y

19	mühəndislikŞəkil	mühəndislikŞəkil	Şəkil referansına əsaslanan koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: sıra, sütun
20	geodeziGeosentrik	geodeziGeosentrik	Kartesiyan 3D koordinat sisteminə malik geodezi CRS. NÜMUNƏ: [geosentrik] X, Y, Z
21	geodeziCoğrafi2D	geodeziCoğrafi2D	Ellipsoidal 2D koordinat sisteminə malik geodezi CRS. NÜMUNƏ: En, uzunluq
22	geodeziCoğrafi3D	geodeziCoğrafi3D	Ellipsoidal 3D koordinat sisteminə malik geodezi CRS. NÜMUNƏ: En, uzunluq, elipsoid hündürlüyü
23	coğrafiİdentifikator	coğrafiİdentifikator	Bir məkanı tanıyan etiket və ya kod şəklində olan məkan referansı. NÜMUNƏ: poçt kodu
24	xətti	xətti	Xətti coğrafi xüsusiyyətin bir seqmentinə və həmin seqment boyunca müəyyən bir nöqtədən olan məsafəyə istinad edərək lokasiyanı təyin edən referans sistemi. NÜMUNƏ: yol boyunca x km
25	parametrik	parametrik	Parametrik datuma əsaslanan koordinat referans sistemi (bir obyektə parametrik koordinat sisteminin münasibətini təsvir edən datum). NÜMUNƏ: təzyiq
26	proyeksiya edilmiş	proyeksiya edilmiş	İki ölçülü geodezi koordinat referans sistemindən xəritə proyeksiyası tətbiq edərək əldə edilən koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: şərq, şimal
27	zamanla əlaqəli	zamanla əlaqəli	Vaxtın ölçüldüyü referans sistemi. NÜMUNƏ: vaxt
28	şaquli	şaquli	Dikey datuma əsaslanan bir ölçülü koordinat referans sistemi (yer cazibəsi ilə bağlı hündürlüklərin və ya dərinliklərin yerə münasibətini təsvir edən datum). NÜMUNƏ: [yer cazibəsi ilə bağlı] hündürlük və ya dərinlik

B.3.27 MD_ MəhdudiyətKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_ MəhdudiyətKodu		məlumatların əldə edilməsinə və ya istifadəsinə qoyulan məhdudiyət(lər).
1	copyright	müəllif hüququ	Hüquq mühafizə ilə qorunan bir ədəbi, musiqi və ya bədii işin nəşri və ya satışı hüququ.
2	patent	patent	İxtiranın və ya kəşfin hüquqi qorunması və ya satışı üçün verilən eksklüziv hüquq.
3	patentPending	patentGözləmə	Patentin gözləndiyi məlumat.
4	trademark	ticarət nişanı	Məhsulu tanıyan və yalnız sahibin istifadəsi üçün hüquqi olaraq məhdudlaşdırılan simvol və ya nişan.
5	licence	lisenziya	Rəsmi icazə verilməsi.

6	intellectualPropertyRights	əqliMülkiyyətHüquqları	Yaradıcılıq nəticəsində yaranan qeyri-maddi əmlakdan maliyyə qazancı və onun yayılması üzərində nəzarət hüquqları.
7	restricted	məhdudlaşdırılmış	Ümumi dövriyyədən və ya açıqlamadan saxlanılır.
8	otherRestrictions	digərMəhdudiyyətlər	Siyahıda olmayan məhdudiyyət.
9	unrestricted	məhdudiyyətsiz	Heç bir məhdudiyyət yoxdur.
10	licenceUnrestricted	Məhdudiyyətsizlisenziya	Resursun istifadəsi üçün rəsmi icazə tələb edilmir.
11	licenceEndUser	Sonistifadəçilisenziyası	Resursdan istifadə etmək üçün fərqli şəxslər və ya təşkilatlara rəsmi icazə tələb olunur.
12	licenceDistributor	Distribütorli senziyası	Resursu kommersiyalaşdırmaq və ya yaymaq üçün rəsmi icazə tələb olunur.
13	private	özəl	Şəxsi və ya təşkilatların müşahidəsindən, müdaxiləsindən və ya diqqətindən qorunur.
14	statutory	qanuni	Qanunla müəyyən edilmişdir.
15	confidential	məxfi	İctimaiyyət üçün açıq deyil. Qeyd: Bu məlumat kommersiya, sənaye və ya milli maraqlara zərər yetirə bilər.
16	sensitiveButUnclassified	məxfiAmma TəsnifEdilməmiş	Təsnif edilməyib, lakin yayılması üzərində ciddi nəzarət tələb edir.
17	in-confidence	inamla	Güvən əsasında.
18	mühəndislikDizayn	mühəndislik Dizaynı	Hərəkət edən obyektin baza təsviri müəyyən edilmiş mühəndislik koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: [yerli] x, y
19	mühəndislikŞəkil	mühəndislik Şəkli	Şəkil referansına əsaslanan koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: sıra, sütun
20	geodeziGeosentrik	geodeziGeosentrik	Kartesiyan 3D koordinat sisteminə malik geodezi CRS. NÜMUNƏ: [geosentrik] X, Y, Z
21	geodeziCoğrafi2D	geodeziCoğrafi2D	Ellipsoidal 2D koordinat sisteminə malik geodezi CRS. NÜMUNƏ: enlem, boylam
22	geodeziCoğrafi3D	geodeziCoğrafi3D	Ellipsoidal 3D koordinat sisteminə malik geodezi CRS. NÜMUNƏ: enlem, boylam, elipsoid hündürlüyü
23	coğrafiidentifikator	coğrafiidentifikator	Bir lokasiyanı tanıyan etiket və ya kod şəklində olan məkan referansı. NÜMUNƏ: poçt kodu

2 4	xətti	xətti	Xətti coğrafi xüsusiyyətin bir seqmentinə və həmin seqment boyunca müəyyən bir nöqtədən olan məsafəyə istinad edərək lokasiyanı təyin edən referans sistemi. NÜMUNƏ: yol boyunca x km
2 5	parametrik	parametrik	Parametrik datuma əsaslanan koordinat referans sistemi (bir obyektə parametrik koordinat sisteminin münasibətini təsvir edən datum). NÜMUNƏ: təzyiq
2 6	proyeksiya edilmiş	proyeksiya edilmiş	İki ölçülü geodezi koordinat referans sistemindən xəritə proyeksiyası tətbiq edərək əldə edilən koordinat referans sistemi. NÜMUNƏ: şərq, şimal
2 7	zamanla əlaqəli	zamanla əlaqəli	Vaxtın ölçüldüyü referans sistemi. NÜMUNƏ: vaxt
2 8	şaquli	şaquli	Dikey datuma əsaslanan bir ölçülü koordinat referans sistemi (yer cazibəsi ilə bağlı hündürlüklərin və ya dərinliklərin yerə münasibətini təsvir edən datum). NÜMUNƏ: [yer cazibəsi ilə bağlı] hündürlük və ya dərinlik

B.3.28 MD_ MiqyasKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_MiqyasKodu		İstinad olunan quruma aid olan məlumat sinfi
1	atribut	atribut	Məlumat atribut dəyərində aiddir
2	atributNövü	atributNövü	Məlumat bir xüsusiyyətin xarakterinə aiddir
3	toplamaAvadanlıqları	toplamaAvadanlıqları	Məlumat toplama avadanlığı sinfinə aiddir
4	toplamaSessiyası	toplamaSessiyası	Məlumat toplama seansına aiddir
5	məlumat dəsti	məlumat dəsti	Məlumat məlumat dəstinə aiddir
6	seriya	seriya	Məlumat seriyaya aiddir
7	coğrafiOlmayanDataDəsti	coğrafiOlmayanDataDəsti	Məlumat coğrafi olmayan məlumatlara aiddir
8	ölçüQrupu	ölçüQrupu	Məlumat ölçü qrupuna aiddir
9	xüsusiyyət	xüsusiyyət	Məlumat bir xüsusiyyətə aiddir
10	xüsusiyyətNövü	xüsusiyyətNövü	Məlumat bir xüsusiyyət tipinə aiddir
11	mülkiyyətNövü	mülkiyyətNövü	Məlumat bir mülkiyyət tipinə aiddir
12	sahəSeansı	sahəSeansı	Məlumat sahə seansına aiddir

13	proqram təminatı (software)	proqram təminatı (software)	Məlumat kompüter proqramına və ya rutinə aiddir
14	xidmət	xidmət	Məlumat bir xidmət təminatçısı tərəfindən xidmət istifadəçisinə təklif olunan qabiliyyətə aiddir
15	model	model	Məlumat mövcud və ya hipotetik bir obyektin nüsxəsinə və ya imitasiyasına aiddir
16	kafel	kafel	Məlumat coğrafi məlumatların məkan alt hissəsi olan kafelə aiddir
17	metadata	metadata	Məlumat metaverilənlərə aiddir
18	təşəbbüs	təşəbbüs	Məlumat bir təşəbbüsə aiddir
19	nümunə	nümunə	Məlumat nümunəyə aiddir
20	sənəd	sənəd	Məlumat sənədə aiddir
21	anbar	anbar	Məlumat anbara aiddir
22	cəmlənmə	cəmlənmə	Məlumat bir aqrekat resursa aiddir
23	məhsul	məhsul	ISO 19131 məlumat məhsulu spesifikasiyasını təsvir edən metaverilənlər
24	kolleksiya	kolleksiya	Məlumat struktursuz bir toplusuna aiddir
25	örtük	örtük	Məlumat bir əhatəyə aiddir
26	tətbiq	tətbiq	Məlumat konkret avadanlıqda yerləşən və şəbəkə üzərindən əlçatan olan bir resursa aiddir

B.3.29 MD_MəkanTəmsiliNövününKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_MəkanTəmsiliNövününKodu		Resursdakı coğrafi informasiyanı təmsil etmək üçün istifadə olunan üsul
1	vektor	vektor	Coğrafi məlumatları təmsil etmək üçün vektor məlumatları istifadə olunur
2	şəbəkə (grid)	şəbəkə (grid)	Coğrafi məlumatları təmsil etmək üçün şəbəkə məlumatları istifadə olunur

3	mətnCədvəli	mətnCədvəl i	Coğrafi məlumatları təmsil etmək üçün mətn və ya cədvəl məlumatları istifadə olunur
4	TIN	TIN	Üçbucaqlaşdırılmış qeyri-mütəmadi şəbəkə
5	stereoModel	stereoMode l	Üçölçülü görüntü, üst-üstə düşən şəkillərin homologiya şüalarının kəsişməsi ilə yaranır
6	video	video	Video qeydindən bir səhnə

B.3.30 MD_MövzuKateqoriyaKodu << Sıralanma >>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_MövzuKateqoriyaKodu		Coğrafi informasiya dəstlərini qruplaşdırmağa və axtarmağa kömək edən yüksək səviyyəli mövzu kateqoriyası
1	kənd təsərrüfatı	kənd təsərrüfatı	Heyvanların bəslənməsi və/və ya bitkilərin becərilməsi
2	biota	biota	Təbii mühitdə flora və/və ya fauna
3	sərhədlər	sərhədlər	Hüquqi torpaq təsvirləri, dəniz sərhədləri
4	iqlimşünaslıqMeteorologiyaAtmosfer	iqlimşünaslıqMeteorologiyaAtmosfer	Atmosferin prosesləri və fenomenləri
5	iqtisadiyyat	iqtisadiyyat	İqtisadi fəaliyyətlər, şərait və məşğulluq
6	yüksəklik	yüksəklik	Vertikal datuma görə hündürlük
7	mühit	mühit	Ətraf mühit resursları, qoruma və mühafizə
8	geoelmiMəlumat	geoelmiMəlumat	Yer elmlərinə aid məlumatlar
9	sağlamlıq	sağlamlıq	Sağlamlıq, sağlamlıq xidmətləri, insan ekologiyası və təhlükəsizlik
10	görüntüBazaXəritələriYerÖrtüyü	görüntüBazaXəritələriYerÖrtüyü	Baza xəritələri
11	hərbiKəşfiyyat	hərbiKəşfiyyat	Hərbi bazalar, strukturlar və fəaliyyətlər
12	daxiliSular	daxiliSular	Daxili su xüsusiyyətləri, drenaj sistemləri və onların xarakteristikası
13	yer	yer	Mövqe məlumatları və xidmətləri
14	okeanlar	okeanlar	Duzlu su bədənlərinin xüsusiyyətləri və xarakteristikaları
15	planlaşdırmaKadastrı	planlaşdırmaKadastrı	Torpağın gələcək istifadəsi üçün uyğun fəaliyyətlərə aid məlumat
16	İcma	İcma	İcma və mədəniyyətlərin xüsusiyyətləri
17	struktur	struktur	İnsan tərəfindən tikilmiş obyektlər
18	nəqliyyat	nəqliyyat	İnsan və/və ya malların daşınması üçün vasitələr
19	kommunalXidmətlər	kommunalXidmətlər	Enerji, su, tullantı sistemləri və rabitə infrastruktur və xidmətləri

20	yer xarici	yer xarici	Yer səthindən 100 km-dən yüksək olan bölgə
21	fəlakət	fəlakət	Fəlakətlərlə bağlı məlumatlar

B.3.31 MD_TopologiyaSəviyyəsisininKodu <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	MD_TopologiyaSəviyyəsisininKodu		Məkan münasibətlərinin mürəkkəblilik dərəcəsi
1	yalnızGeometriya	yalnızGeometriya	Topologiyanı təsvir edən əlavə struktura malik olmayan geometriya obyektləri
2	topologiya1D	topologiya1D	1-ölçülü topoloji kompleks - ümumiyyətlə "zəncir-qovşaq" topologiyası adlanır
3	planarqrafikiika	planarqrafikiika	1-ölçülü planar olan topoloji kompleks QEYD Planar qrafikiika – iki kənarın yalnız qovşaqda kəşişə biləcəyi şəkildə bir müstəviyə çəkilə bilən qrafikidir.
5	tamPlanarqrafiki	tamPlanarqrafiki	2-ölçülü planar olan topoloji kompleks QEYD: 2-ölçülü topoloji kompleks kartoqrafikiik 2D mühitində ümumiyyətlə "tam topologiya" adlanır.
7	səthqrafiki	səthqrafiki	Səthin alt çoxluğuna izomorfik olan 1-ölçülü topoloji kompleks QEYD Əgər elementləri bir-birinə qarşılıq gələn, ölçü və sərhəd qoruyan əlaqədə olarsa, həndəsi kompleks topoloji kompleksə izomorfikdir.
9	tamSəthqrafiki	tamSəthqrafiki	Səthin alt çoxluğuna izomorfik olan 2-ölçülü topoloji kompleks
10	topologiya3D	topologiya3D	3-ölçülü topoloji kompleks QEYD Topoloji kompleks, sərhəd əməliyyatlarında qapalı olan topoloji primitivlər toplusudur.
12	tamTopologiya3D	tamTopologiya3D	3D Evklid koordinat sisteminin tam əhatə dairəsi
13	mücərrəd	mücərrəd	Həndəsi realizasiya olmayan topoloji kompleks
14	okeanlar	okeanlar	Duzlu su bədənlərinin xüsusiyyətləri və xarakteristikaları
15	planlaşdırmaKadastırı	planlaşdırmaKadastırı	Torpağın gələcək istifadəsi üçün uyğun fəaliyyətlərə aid məlumat
16	İcma	İcma	İcma və mədəniyyətlərin xüsusiyyətləri
17	struktur	struktur	İnsan tərəfindən tikilmiş obyektlər

18	nəqliyyat	nəqliyyat	İnsan və/və ya malların daşınması üçün vasitələr
19	kommunalXidmətlər	kommunalXidmətlər	Enerji, su, tullantı sistemləri və rabitə infrastruktur və xidmətləri
20	yer xarici	yer xarici	Yer səthindən 100 km-dən yüksək olan bölgə
21	fəlakət	fəlakət	Fəlakətlərlə bağlı məlumatlar

B.3.32 SV_ Birləşmə növü <<Kod Siyahısı>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	SV_BirləşməNövü	əlaqələnməNövü	Referans verilən quruma aid olan məlumat sinfi
1	boş	boş	Xidmət nümunəsi məlumat nümunəsi ilə boş əlaqəlidir, yəni heç bir MD_Dataidentifikasiya sinfi təsvir edilməlidir
2	qarışıq	qarışıq	Xidmət nümunəsi məlumat nümunəsi ilə qarışıq əlaqəlidir, yəni MD_Dataidentifikasiya əlaqəli məlumat nümunəsini təsvir edir və əlavə olaraq, xidmət nümunəsi digər xarici məlumat nümunələri ilə işləyə bilər
3	sıx	sıx	Xidmət nümunəsi məlumat nümunəsi ilə sıx əlaqəlidir, yəni MD_Dataidentifikasiya sinfi mütləq təsvir edilməlidir

B.3.33 SV_Parameterİstiqaməti <<Sıralanma>>

	Konsept adı (İngilis)	Kod	Tərif
	SV_Parameterİstiqaməti	parametrYönü	Referans verilən quruma aid olan məlumat sinfi
1	daxilolma	daxilolma	Parametr xidmət nümunəsi üçün giriş parametridir
2	çıxış	çıxış	Parametr xidmət nümunəsi üçün çıxış parametridir
3	daxilolma/çıxış	daxilolma/çıxış	Parametr həm xidmət nümunəsinə giriş, həm də çıxış parametridir

Əlavə C (normative) Metadata genişlənmələri və profilləri

C.1 Kontekst

ISO 19115-in bu hissəsinin 6-cı maddəsi və Əlavə B, müxtəlif resurslara xidmət edəcək standart metadata və əlaqəli bir quruluş təmin edir. Təriflər və domen dəyərləri müxtəlif fənlərin metadata ehtiyaclarını ödəmək üçün kifayət qədər ümumi olmalıdır. Ancaq datanın müxtəlifliyi o deməkdir ki, ümumi metadata bütün tətbiqləri qarşılıya bilməz. ISO 19106:2004 xüsusi istifadəçi ehtiyaclarını daha yaxşı ödəmək üçün əlavə metadata müəyyənləşdirmək və tətbiq etmək üçün ətraflı qaydalar (profillər) təqdim edir. Bu qaydalar burada istifadə olunur.

C.2 Genişlənmənin növləri

Aşağıdakı genişlənmə növlərinə icazə verilir:

- 1) yeni metadata paketinin əlavə edilməsi;
- 2) "sərbəst mətn" kimi siyahıya alınan mövcud metadata elementinin domenini əvəz etmək üçün yeni metadata kod siyahısının yaradılması;
- 3) yeni metadata kod siyahısı elementlərinin yaradılması (kod siyahısının genişləndirilməsi);
- 4) yeni metadata elementinin əlavə edilməsi;
- 5) yeni metadata sinfinin əlavə edilməsi;
- 6) mövcud metadata elementinə daha sərt öhdəliyin tətbiqi;
- 7) mövcud metadata elementinə daha məhdud domen tətbiqi.

C.3 Genişlənmənin yaradılması

Genişlənmiş metadata yaratmadan əvvəl, ISO 19115-in bu hissəsindəki mövcud metadata üçün diqqətlə nəzərdən keçirilməsi həyata keçirilməlidir ki, uyğun metadata artıq mövcud olmasın. Hər bir genişlənmiş metadata paketi, sinfi və ya elementi üçün ad, tərif, öhdəlik, şərt, maksimum baş vermə, data növü və domen dəyərləri müəyyən edilməlidir. Struktur və sxemin müəyyən edilməsi üçün 6-cı maddədə göstərilən əlaqələr də müəyyən edilməlidir.

C.4 Genişlənmə yaratma qaydaları

Genişlənmiş metadata elementlərindən mövcud elementin adını, tərifini və ya data növünü dəyişdirmək üçün istifadə edilməməlidir.

Genişlənmiş metadata siniflər kimi müəyyən edilə bilər və komponentlər kimi genişləndirilmiş və mövcud metadata elementlərini daxil edə bilər.

Genişlənməyə, mövcud metadata elementlərinə standartın tələb etdiyindən daha sərt öhdəliklər tətbiq etməyə icazə verilir. (Standartda opsional olan metadata elementləri genişləndirmədə məcburi ola bilər.)

Genişlənməyə, standartdan daha məhdud domenə malik metadata elementlərini daxil etməyə icazə verilir. (Standartda sərbəst mətn sahəsinə malik olan metadata elementləri profilində məhdud dəyərlər siyahısına malik ola bilər.)

Genişlənməyə standartın icazə verdiyi sahə dəyərlərinin istifadəsini məhdudlaşdırmağa icazə verilir. (Standartda mövcud metadata elementinin domenində beş ədəd dəyər varsa, genişlənmə domeni üç dəyərdən ibarət olaraq göstərə bilər. Genişlənmə istifadəçidən üç dəyərdən birini seçməyi tələb etməlidir.)

Genişlənməyə kod siyahısında dəyərlərin sayını artırmağa icazə verilir. Bu hissə, ISO 19115, lüğətləri idarə etmək üçün kod siyahılarından istifadə edir. Kod siyahılarının genişlənməsi, hətta profillərdə belə, tövsiyə edilmir. Onlar genişlənməli olduqda, əlavə girişlərin sayını minimuma endirməyə diqqət yetirilməlidir. Həmçinin, genişləndirilmiş kod siyahısı dərc edilməli və ya başqa şəkildə əlçatan edilməlidir.

Genişlənmə, standart tərəfindən icazə verilməyən heç nəyə icazə verməməlidir.

C.5 İcma profili

Əlavə ediləcək məlumat çox geniş olduqda, metadata sinfində bir çox metadata elementlərinin yaradılmasını tələb etdikdə, istifadəçi qrupları vasitəsilə təklif olunan genişlənmənin koordinasiyası və icma profili yaradılması tövsiyə olunur. ISO 19115-in bu hissəsi 400-dən çox metadata elementini müəyyən edir, əksəriyyəti "opsional" olaraq siyahıya alınır. Onlar istifadəçilərə nəyi təsvir etdiklərini dəqiq anlamağa kömək etmək üçün dəqiq şəkildə müəyyən edilir. Fərdlər, icmalar, millətlər və ya təşkilatlar ISO 19115-in bu hissəsinin "icma profilini" inkişaf etdirə bilər. Onlar seçilmiş metadata elementlərinin məcburi olmasını təmin edəcəklər. Müəyyən bir metadata elementi (məsələn, data dəstinin "dəyəri") həmişə həmin metadata elementinin qeyd edilməsini tələb edəcək müəyyən bir icma üçün "məcburi" olaraq müəyyən edilə bilər. İstifadəçilər icmanı ISO 19115-in bu hissəsində olmayan əlavə metadata elementlərini yaratmaq istəyə bilər. Məsələn, bir icma öz sistemində resursların vəziyyətinə dair metadata elementləri hazırlamaq istəyir ki, istehsalı idarə etməkdə kömək etsin. Ancaq, bu əlavə elementlər icma xaricində dərc edilmədikcə tanınmayacaq. İcma profili bütün metadata elementləri üçün sahə ölçülərini və sahələri müəyyən etməlidir. Əgər bir icmadakı bir sistem data dəstinin başlığı üçün otuz iki (32) simvol istifadə edirsə və digər sistem səkkiz (8) simvol emal edirsə, uyğunluq təmin edilməyəcəkdir. İcma daxilində seçilmiş sahələrin standartlaşdırılması daha səmərəli axtarışlar və daha yaxşı sistem idarəetməsi üçün vacibdir. İcma profilləri haqqında daha ətraflı məlumat üçün ISO 19106-ya baxın.

Şəkil C.1, minimum məcburi metadata komponentləri, ISO 19115-in bu hissəsində müəyyən edilmiş tam metadata dəsti və milli, regional, xüsusi sahə və ya təşkilati "icma" profilləri arasındakı əlaqəni təsvir edir.

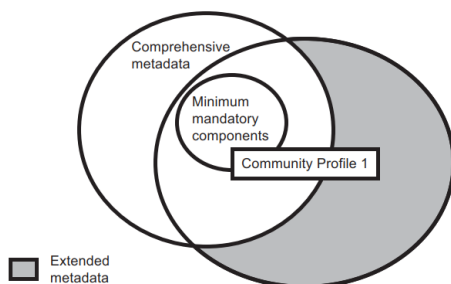

Figure C.1 — Metadata community profile

Comprehensive metadata – Hərtərəfli metadata

Minimum mandatory components – Minimum məcburi komponentlər

Community Profile 1 – İcma profili 1

Extended metadata – Genişlənmiş metadata

Şəkil C.1 – Metadata icma profili

Daxili dairə tələb olunan metadata komponentlərinin minimum dəstini ehtiva edir. Hərtərəfli metadata minimum məcburi komponentlərdən və ISO 19115-in bu hissəsində müəyyən edilmiş komponentlərin tam dəstindən ibarətdir. İcma profili minimum məcburi metadata komponentlərini ehtiva edəcək, lakin bütün digər metadata komponentlərini ehtiva etməyə bilər. Bundan əlavə, metadata genişlənmələri (kölgələnmiş bölgə) də daxil edilə bilər və bu genişlənmələr bu əlavədəki metadata genişlənmə qaydalarına uyğun olaraq müəyyən edilməlidir.

C.6 Profil yaratma qaydaları

- 1) İstifadəçi, profil yaratmadan əvvəl qeydiyyatda alınmış profilləri yoxlamalıdır.
- 2) Profil, genişlənmə qaydalarına riayət etməlidir.
- 3) Profil metadata elementinin adını, tərifini və ya data növünü dəyişdirməməlidir.
- 4) Profil aşağıdakılardan ibarət olmalıdır:
  - bütün məcburi bölmələrdəki bütün məcburi metadata elementləri;
  - resurs, metadata elementi tərəfindən tələb olunan şərti yerinə yetirirsə, bütün məcburi bölmələrdəki bütün şərti metadata elementləri;
  - resurs metadata elementi tərəfindən tələb olunan şərti yerinə yetirirsə, bütün şərti bölmələrdəki bütün məcburi metadata elementləri;
  - resurs metadata elementi və bölməsi tərəfindən tələb olunan şərti yerinə yetirirsə, bütün şərti bölmələrdəki bütün şərti metadata elementləri.
- 5) 6.2-dən 6.6-ya qədər modellərdə təmin edilən əlaqələr UML-də və ya struktur və sxem təyin edilə bilməsi üçün digər modelləşdirmə dillərində təqdim edilməlidir.
- 6) Genişlənmələr və ya profil üçün metadata yaradılmalıdır.
- 7) Profil həmin profilə uyğun yaradılan metadata alan hər kəs üçün əlçatan olmalıdır.

Əlavə D (məlumat xarakterli) Tətbiqetmə nümunələri

D.1 Metadata nümunələri

Dörd nümunə təqdim edilir. Birinci nümunə "Minerallar üçün Kəşfiyyat Lisenziyalarının Sərhədləri" adlı data dəstinə aiddir. İkinci nümunə, iyerarxik metadatanın zamanla necə dəyişə biləcəyini göstərir. Üçüncü nümunə, metadata standartının genişlənməsini izah edir. Dördüncü nümunə isə, bir metadata elementində birdən çox dilin istifadəsini nümayiş etdirir. Nümunələr ingilis dilində təqdim olunur. Lakin ölkələr və istifadəçilər ISO 19115-in bu hissəsinin tətbiqində öz ana dillərini istifadə edə bilərlər.

D.2 Nümunə 1 — Minerallar üçün Kəşfiyyat Lisenziyalarının Sərhədləri

Bu nümunə, element dəyərləri altından xətt çəkilmiş halda siyahı formatında verilir. Bu nümunə ISO 19115-1 metadatanın iyerarxik strukturunu göstərir və metadata instansiyası sənədində elementlərin ardıcılığını tənzimləyən bir tətbiqi sxem əsasında hazırlanmışdır.

(MD_Metadata)

metadataIdentifier: (MD_Identifier)

code: ANZSA1000001233

characterSet: (MD_CharacterSetCode) utf8

contact: (CI_Responsibility)

role: (CI_RoleCode) author

party: (CI_Organisation)

name: Department of Primary Industries and Resources SA

dateInfo: (CI_Date)

date:

DateTime: 20000803

dateType: (CI_DateTypeCode) creation

metadataStandard: (CI_Citation)

title: ISO 19115-1

version: Draft International Standard

referenceSystemInfo: (MD_ReferenceSystem)

referenceSystemIdentifier: (RS_Identifier)

code: GDA 94

codeSpace: DIPR

131

© ISO 2014 – All rights reserved

ISO 19115-1:2014(E)

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan bütövlükdə və ya hissə-hissə çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz.

identificationInfo: (MD_DataIdentification)

citation: (CI_Citation)

title: Exploration Licences for Minerals

date: (CI_Date)

date: 1930-01

dateType: (CI_DateTypeCode) creation

onlineResource: (CI_OnlineResource)

linkage: (URL) https://info.pir.sa.gov.au/geometa/migs/MIGS_Down_cat.jsp

abstract: Location of all current mineral Exploration Licences issued under the Mining Act, 1971.

Exploration Licences provide exclusive tenure rights to explore for mineral resources for up to a maxi

imum of 5 years. Comment is sought on applications for Exploration Licences from numerous sources

before granting. Exploration programs are subject to strict environmental and heritage conditions.

Exploitation of identified resources must be made under separate mineral production leases.

purpose: The dataset was developed to record information necessary for the administration of the

Mining Act.

status: (MD_ProgressCode) onGoing

132

© ISO 2014 – All rights reserved

ISO 19115-1:2014(E)

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan bütövlükdə və ya hissə-hissə çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz.

pointOfContact: (CI_Responsibility)

role: (CI_RoleCode) originator

party: (CI_Organisation)

name: Department of Primary Industries and Resources SA

individual: (CI_Individual)

positionName: GIS Coordinator

contactInfo: (CI_Contact)

phone: (CI_Telephone)

voice: 61 8 8463 3306

facsimile: 61 8 8463 3268

address: (CI_Address)

deliveryPoint: GPO Box 167

city: Adelaide

administrativeArea: South Australia

postalCode: 5001

country: Australia

electronicMailAddress: pirs.spatial@sa.gov.au

onlineResource: (CI_OnlineResource)

linkage: (URL) <http://www.pir.sa.gov.au>

resourceMaintenance: (MD_MaintenanceInformation)

maintenanceAndUpdateFrequency: (MD_MaintenanceFrequencyCode) daily

resourceFormat: (MD_Format)

name: ArcInfo Export 8.0.2

version: 8.0.2

resourceFormat: (MD_Format)

name: MapInfo

version: 6

resourceFormat: (MD_Format)

name: DXF

version: 14

133

© ISO 2014 – All rights reserved

ISO 19115-1:2014(E)

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan bütövlükdə və ya hissə-hissə çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz.

descriptiveKeywords: (MD_Keywords)

keyword: BOUNDARIES Administrative

keyword: INDUSTRY Mining Exploration
keyword: MINERALS Exploration
thesaurusName: (CI_Citation)
title: ANZLIC Search Words
date: (CI_Date)
date: 1996-07
dateType: (CI_DateTypeCode) publication
resourceSpecificUsage: (MD_Usage)
specificUsage: Used to supply government, industry and the general public with an up-to-date
status and extent of mineral exploration activities throughout the State.
userContactInfo: (CI_Responsibility) 1
role: (CI_RoleCode) originator
party:
individual: (CI_Individual)
positionName: GIS Coordinator
resourceConstraints: (MD_Constraints)
useLimitation: The data should not be used at a scale larger than 1:50 000.
spatialRepresentationType: (MD_SpatialRepresentationTypeCode) grid
spatialResolution: (MD_Resolution)
equivalentScale: (MD_RepresentativeFraction)
denominator: 50000
language: eng
characterSet: (MD_CharacterSetCode) ucs2
topicCategory: (MD_TopicCategoryCode) boundaries
topicCategory: (MD_TopicCategoryCode) geoscientificInformation
extent: (EX_Extent)
description: South Australia
geographicElement: (EX_GeographicBoundingBox)
westBoundLongitude: (Decimal) 129,0
eastBoundLongitude: (Decimal) 141,0
southBoundLatitude: (Decimal) -38,5

northBoundLatitude: (Decimal) -26,0

resourceLineage: (LI_Lineage)

scope: (DQ_Scope)

level: (MD_ScopeCode) dataset

statement: Source Data History: Kəşfiyyat Lisenziyalarının sərhədləri rəsmi Mədən Reyestri sənədlərindən alınmışdır. Lisenziya sərhədləri en və uzunluq xətləri üzrə hüquqi cəhətdən təyin olunur. Reyestr 1930-cu ildən mövcuddur.

Emal Adımları: Koordinatlar lisenziya sənədlərindən klaviatura vasitəsilə daxil edilmişdir. Cizgilər təkrarlanan qövslərin təmizlənməsi ilə düzəldilmişdir. Data, dəqiq dövlət sərhədi və sahil xəttinə uyğunlaşdırılmışdır. Müvafiq hallarda, lisenziya poliqlonlarından kadastr sahələri çıxarılmışdır. Data, lisenziya sənədlərində olan əlaqəli atribut dataları ilə birlikdə qeyd olunmuşdur.

D.3 Nümunə 2 — Metadata səviyyələri

İlk baxışda çoxsaylı metadata səviyyələrinin saxlanması lazımlı görünə bilər. Lakin, əksər hallarda, yalnız istisna olan metadata müəyyən edilir və aşağı səviyyələrdə göstərilir. Metadata dəyərləri dəyişmədiyi halda, metadata yuxarı səviyyədə toplanır. Gözlənilir ki, bu vəziyyət ən ümumi hal olacaq, əlavə metadata səviyyələri yalnız ilkin datanın zamanla dəstəklənməsi zamanı təyin olunacaq.

Metadata iyerarxiyasının aşağı səviyyələri dolduqda, yalnız dəyişdirilmiş Metadata dəyərləri qeyd olunur. Beləliklə, əgər məlumatın paylayıcısı dəyişməz qalarsa, bu, struktura daxil edilməli deyil.

Bu konsepti aydınlaşdırmaq üçün aşağıdakı misal coğrafi informasiya dəsti üçün həyat dövrünü izləyir.

1. Üç inzibati bölgə (A, B və C) üçün vektor xəritələşdirmə məlumatları yaradan coğrafi data təminatçısını nəzərdən keçirin. Əvvəlcə vektor xəritəsi ümumi bir sıra kağız xəritələrdən istifadə olunaraq yaradıldı, hansı ki, eyni şəkildə vektor formatına çevrildi. Bu ilkin məlumatlar üçün metadataların böyük hissəsi tək səviyyədə (Data Dəsti seriyası) daşına bilərdi. Bu Metadata üç inzibati bölgə üçün datanın keyfiyyətini, istinadını, mənbəsini və emalını təsvir edərdi. Beləliklə, Metadata yalnız Data Dəsti seriyası səviyyəsində saxlanıla bilərdi.

Data Dəsti seriyası – İnzibati bölgələr A, B və C

Metadatalar üzrə Metadata (miqyas = seriya)

- İdentifikasiya
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Həcm
- Məhdudiyyətlər
- Datanın keyfiyyəti
- Texniki Xidmət
- Məkan təsviri
- İstinad sistemi
- Məzmun
- Təsvir kataloqu

- Paylama
  - Metadata genişlənməsi
  - Tətbiqi sxem
2. Bir müddət sonra İnzibati sahə A-nın alternativ vektor xəritələşdirməsi əlçatan olur. Metadatalar İnzibati sahə A üçün genişləndiriləcək, yeni data dəyərlərini təsvir edəcək. Bu dəyərlər Data Dəsti seriyası üçün verilənləri üstələyəcək, lakin yalnız İnzibati sahə A üçün. B və C üçün Metadatalar dəyişməz qalacaq. Bu yeni Metadatalar Data Dəsti səviyyəsində qeyd ediləcək. Beləliklə, İnzibati sahə A datanı təsvir etmək üçün Data Dəsti səviyyəsində əlavə Metadata tələb olunur. Bu dəyişikliyi əks etdirmək üçün tələb olunan minimal Metadata səviyyəsi:
- Data Dəsti seriyası – İnzibati bölgələr A, B və C**

Metadatalar üzrə Metadata (miqyas = seriya)

- İdentifikasiya
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Həcm

Metadatalar üzrə Metadata (miqyas = data dəsti – İnzibati sahə A)

- Data dəstinin identifikasiyası
  - İstinad və istinad olunan məsul şəxs
3. Həcm Nəticədə, İnzibati sahə A üçün yol şəbəkəsinin tam yenidən araşdırılması üçün yeni məlumatlar əlçatan olur. Bu, yenə də təsirlənən xüsusiyyət növləri üçün yeni Metadataları nəzərdə tutur. Bu metadatalar İnzibati sahə A üçün Xüsusiyyət növü səviyyəsində saxlanacaq. Digər xüsusiyyət növləri ilə əlaqəli bütün digər metadatalar dəyişməz qalır. Yalnız İnzibati sahə A üçün yollarla bağlı metadatalar dəyişdirilir. Bu yol metadataları Xüsusiyyət növünün səviyyəsində qeyd edilir. Beləliklə, yeni İnzibati sahə A yol məlumatlarını təsvir etmək üçün Xüsusiyyət növü səviyyəsində əlavə metadata tələb olunur. Bu dəyişikliyi əks etdirmək üçün tələb olunan minimal metadata səviyyəsi:
- Data Dəstinin seriyası – İnzibati bölgələr A, B və C**

Metadatalar üzrə metadata (miqyas = seriya)

- İdentifikasiya
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Həcm

Metadatalar üzrə metadata (miqyas = məlumat dəsti – İnzibati sahə A)

- Data dəstinin identifikasiyası
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Həcm

Metadatalar üzrə metadata (miqyas = xüsusiyyət tipi – İnzibati sahə A – Yol şəbəkəsi)

- Data dəstinin identifikasiyası
  - İstinad və istinad olunan məsul şəxs
4. Yol tədqiqatında, İnzibati sahə A üçün bütün Yuxarı boşluqların ən yaxın metrliklə araşdırıldığı aşkar edilir. Bunlar yenidən ən yaxın desimetriklə araşdırılır. Bu yenidən araşdırma təsir göstərilmiş atribut növü "Yuxarı Boşluq" (Overhead Clearance) üçün yeni metadatalar nəzərdə tutur. İnzibati sahə A üçün digər bütün metadatalar dəyişməz qalır. Bu "Yuxarı Boşluq" metadatası Atribut Növü səviyyəsində qeyd olunur. Beləliklə, yeni İnzibati sahə A "Yuxarı Boşluq" məlumatlarını təsvir etmək üçün Atribut tipi səviyyəsində əlavə metadata tələb olunur. Bu dəyişikliyi əks etdirmək üçün tələb olunan minimal metadata səviyyəsi:
- Data Dəsti seriyası – İnzibati bölgələr A, B və C**

Metadatalar üzrə metadata (miqyas = seriya)

- İdentifikasiya
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Həcm

Metadatalar üzrə metadata (miqyas = data dəsti – İnzibati sahə A)

- Data dəstinin identifikasiyası
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Həcm

Metadatalar üzrə metadata (miqyas = xüsusiyyət növü – İnzibati sahə A – Yol şəbəkəsi)

- Data dəstinin identifikasiyası
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs

Metadatalar üzrə metadata (miqyas = atribut növü – İnzibati sahə A – Yuxarı Boşluq)

- Data dəstinin identifikasiyası
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Datanın keyfiyyəti

5. İnzibati sahə A-da yeni körpü tikilir. Bu yeni məlumatlar, İnzibati sahə A üçün coğrafi informasiyada əks olunur və bu yeni xüsusiyyəti qeyd etmək üçün yeni metadata tələb olunur. İnzibati sahə A üçün digər bütün metadata dəyişməz qalır. Bu yeni xüsusiyyət metadatası Xüsusiyyət instansiya səviyyəsində qeyd olunur. Beləliklə, yeni Körpünü təsvir etmək üçün Xüsusiyyət instansiyası səviyyəsində əlavə metadata tələb olunur. Bu dəyişikliyi əks etdirmək üçün tələb olunan minimal metadata səviyyəsi:

Data Dəsti seriyası – İnzibati bölgələr A, B və C

- Metadatalar üzrə metadata (miqyas = seriya)
- İdentifikasiya
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Həcm
- Məhdudiyyətlər
- Datanın keyfiyyəti
- Texniki xidmət
- Məkanın təsviri
- İstinad sistemi
- Məzmun
- Təsvir kataloqu
- Paylama
- Metadata genişlənməsi
- Tətbiqi sxem

Metadata üzrə metadata (miqyas = data dəsti – İnzibati sahə A)

- Data dəstinin identifikasiyası
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Ərazi

Metadata üzrə metadata (miqyas = xüsusiyyət növü – İnzibati sahə A – Yol şəbəkəsi)

- Data dəstinin identifikasiyası
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs

Metadata üzrə metadata (miqyas = atribut növü – İnzibati sahə A – Yuxarı Boşluq)

- Data dəstinin identifikasiyası
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Datanın keyfiyyəti

Metadata üzrə metadata (miqyas = xüsusiyyət instansiyası – İnzibati sahə A – Yeni körpü)

- Data dəstinin identifikasiyası
- İstinad və istinad olunan məsul şəxs
- Ərazi

6. Yeni körpünün "yuxarı Boşluq" atributu yanlış qeyd edilib və dəyişdirilib. Bu yeni atributun dəyişiklik barədə izah edən yeni metadata tələb olunur. Digər bütün metadata "İnzibati sahə A" üçün dəyişməz qalır. Bu yeni atribut metadatası "Atribut

instansiyası" səviyyəsində qeyd edilir. Buna görə də, yeni yuxarı boşluğu izah etmək üçün "Atribut instansiyası" səviyyəsində əlavə metadata tələb olunur. Bu dəyişikliyi əks etdirmək üçün tələb olunan minimum metadata səviyyəsi aşağıdakı kimidir:

Data dəstinin seriyası – İnzibati sahələr A, B və C

Metadata haqqında metadata (miqyas = seriya)

- İdentifikasiya
- Sitat və cavabdeh tərəf
- Həcm
- Məhdudiyyətlər
- Datanın keyfiyyəti
- Texniki xidmət
- Məkan təsviri
- İstinad sistemi
- Məzmun
- Təsviri kataloq
- Paylanma
- Metadata genişlənməsi
- Tətbiqi sxem

Metadata haqqında metadata (miqyas = Data dəsti – İnzibati sahə A)

- Data dəstinin identifikasiyası
- Sitat və cavabdeh tərəf
- Həcm

Metadata haqqında metadata (miqyas = xüsusiyyətNövü – İnzibati sahə A – Yol şəbəkəsi)

- Data dəstinin identifikasiyası
- Sitat və cavabdeh tərəf

Metadata haqqında metadata (miqyas = atributNövü – İnzibati sahə A – Açılış hündürlüyü)

- Data dəstinin identifikasiyası
- Sitat və cavabdeh tərəf
- Datanın keyfiyyəti

Metadata haqqında metadata (miqyas = xüsusiyyətİnstansiyası – İnzibati sahə A – Yeni körpü)

- Data dəstinin identifikasiyası
- Sitat və cavabdeh tərəf
- Həcm

Metadata haqqında metadata (miqyas = atributİnstansiyası – İnzibati sahə A – Yeni körpü – Açılış hündürlüyü)

- Data dəstinin identifikasiyası

- Sitat və cavabdeh tərəf
- Datanın keyfiyyəti

D.4 Nümunə 3 — Genişləndirilmiş metadata nümunəsi

Bu nümunə yeni metadata vahidlərinin əlavə edilməsini və iyerarxik təsnifat əsaslı taksonomiyanı sənədləşdirmək üçün istifadə edilə bilən genişləndirilmiş kod siyahısını izah edir. Şəkil D.1 genişləndirilmiş məlumatın UML modelini təqdim edir; Cədvəl D.1 isə genişləndirilmiş vahidlər və elementlər üçün data lüğəti qeydlərini təqdim edir.

Şəkil D.1 — Genişlənmiş metadata nümunələri

Cədvəl D.1 — Genişlənmiş elementlər üçün data lüğəti

Ad	Tərif	Öhdəlik/Şərt	Data növü	Domen dəyəri	Maksimum Təkrarlanma	Üst Qurum	Qayda	Əsaslandırma	Mənbə
Rol adı: TaksonomiyaSistemi	Məlumat dəstinə daxil edilmiş taksonlar (1 və ya daha çox), açar sözlər, taksonomik sistem və əhatə məlumatları, taksonomik təsnifat sistemi haqqında məlumat	O	Assosiasiya		1	MD_Identifikasiya	Yeni Metadata paketi	Taksonomik məlumatların sənədləşdirilməsini təmin etmək üçün	Milli Bioloji İnfrastuktur (NBII)
TaksonomiyaSistemi	Taksonomik mənbələr, prosedurlar və müalicələrin sənədləşdirilməsi	O	Sınıf		1	MD_Identifikasiya	Yeni Metadata paketi sinif olaraq MD_Identifikasiya -a əlavə olunur	Bu sinif elementinə daxil olan məlumat elementləri taksonomik mənbələrin, prosedurların və müalicələrin daha yaxşı sənədləşdirilməsinə cəhd göstərir	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastuktur (NBII)
təsnifatSistemi Səlahiyyət	İstifadə olunan təsnifat sistemi və ya səlahiyyət haqqında məlumat	M	Sınıf	CI_Sitat	N	TaksonomiyaSistemi	Yeni Metadata sinifi	Təsnifat sistemi və edilən hər hansı dəyişikliklər sənədləşdirilən məlumatlarla bağlı əhəmiyyətli bir məlumat parçasını təşkil edir	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastuktur (NBII)
təsnifatSistemi Modifikasiyalar	Təsnifat sistemi və ya istifadə olunan səlahiyyətlərdə edilən hər hansı dəyişikliklər və istisnalar haqqında təsvir	C / taksonomik təsnifat sistemi dəyişdirilib?	SimvolSətiri	Sərbəst mətn	1	təsnifatSistemiSəlahiyyət	Yeni Metadata atributu	Çox vaxt standart bir sistem istifadə olunur, lakin xüsusi takson və ya qruplara istisnalar tətbiq edilir; bu element istisnalarn və ya dəyişikliklərin təsvir edilməsinə imkan yaradır	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastuktur (NBII)
ümumiTaksonomikMiqyas	Məlumat dəstində və ya kolleksiyada əhatə olunan taksonların diapazonu haqqında təsvir. MİSAL: "Bütün damar bitkiləri fəsilə və ya növlərə qədər müəyyən edilmişdir, mamırlar və likenlər mamır və ya liken kimi müəyyən edilmişdir."	O	SimvolSətiri	Sərbəst mətn	1	TaksonomiyaSistemi	Yeni Metadata atributu	Məlumat dəstində və ya kolleksiyada əhatə olunan taksonları sənədləşdirmək üçün imkan yaratmaq. Bu, xüsusilə çoxsaylı taksonomik səviyyəyə malik məlumat dəstləri və ya kolleksiyalar üçün əhəmiyyətlidir	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastuktur (NBII)
identifikasiyaİstinad	Səlahiyyətli olmayan materiallar (məsələn, sahə təlimatları) haqqında məlumat, faydalı ola biləcək prosesin yenidən qurulması	M	Sınıf	CI_Sitat	N	TaksonomiyaSistemi	Yeni Metadata sinifi	Bu məlumatlar məlumat dəstindən istifadə etmək və bəlkə də oxşar prosedurları izləyərək onu genişləndirmək istəyənlər üçün faydalı ola bilər	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastuktur (NBII)
müşahidəçi	Nümunələrin və ya müşahidələrin müəyyən edilməsində məsul olan şəxslər haqqında məlumat	O	Sınıf	CI_Məsuliyyət	N	TaksonomiyaSistemi	Yeni Metadata sinifi	Nümunələrin və ya sahə müşahidələrinin müəyyənləşdirilməsində hər hansı suallar varsa, bu, məlumat yaradıcısı haqqında məlumat verə bilər	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastuktur (NBII)
identifikasiya Taksonomik Prosedurlar	Taksonomik müəyyənləşdirmə üçün istifadə olunan metodların təsviri. Müqayisə üçün muzey materialları, açarlar və əsas xarakterlər, kimyəvi və ya genetik analizlər daxil ola bilər	M	SimvolSətiri	Sərbəst mətn	1	TaksonomiyaSistemi	Yeni Metadata atributu		Milli Bioloji İnformasiya İnfrastuktur (NBII)

eyniləşdirmə Taksonomik Tamliq	Məlum olmayan materialların nisbətləri və işlənməsi haqqında məlumat; hələ müəyyən edilməyən materialların mütəxəssislərə göndərilməsi, səhv müəyyən edilənlər və ya qeyri-müəyyən təyinatlar haqqında qiymətləndirmələr	O	SimvolSətri	Sərbəst mətn	1	TaksonomiyaSistemi	Yeni Metadata atributu		Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)
Rol adı: Vauçerlər	Çeklər haqqında məlumat	M	Assosiasiya		1	Vauçerlər	Yeni Metadata sinifi		Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)
nümunə	Toplanmış nümunənin növünü təsvir edən söz və ya ifadə	M	SimvolSətri	Sərbəst mətn	1	Vauçerlər	Yeni Metadata atributu		Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)
saxlanma yeri	Nümunələrə cavabdeh olan şəxs və ya qurum haqqında məlumat	M	Sinif	Cl_Məsuliyyət	1	Vauçerlər	Yeni Metadata sinifi	Hər hansı bir səbəbdən nümunələrə müraciət edilməli olarsa, onların harada saxlandığı və kim tərəfindən cavabdeh olduğu barədə məlumat sənədləşdirilməlidir	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)
Taksonomik təsnifat	Məlumat dəstində və ya kolleksiyada əhatə olunan taksonlar haqqında məlumat	M	Sinif		1	Taksonomik Təsnifat	Yeni Metadata sinifi	Məlumat dəstində və ya kolleksiyada əhatə olunan taksonları daqiq təsvir etmək üçün imkan yaratmaq	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)
ümumiAd	Uyğun olan ümumi adların spesifikasiyası	O	SimvolSətri	Sərbəst mətn	N	Taksonomik Təsnifat	Yeni Metadata atributu	Məlumat dəstində və ya kolleksiyada əhatə olunan taksonları daqiq təsvir etmək üçün imkan yaratmaq	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)
taksonReytingAdı	Taksonomik dərəcə üçün ad, Takson_Reyting_Dəyər i üçün təmin edilir. MİSAL: "Krallıq" "Bölmə" "Fəsilə" "Subfəsilə" "SuperSinif" "Sinif" "Subsinif" "İnfrasinif" "Superqurum" "Qurum" "üstqurum" "İnfracurum" "Superailə" "Ailə" "Subailə" "Qəbilə" "SubQəbilə" "Cins" "Növ"	M	SimvolSətri	Sərbəst mətn	1	Taksonomik Təsnifat	Yeni Metadata atributu	Məlumat dəstində və ya kolleksiyada əhatə olunan taksonları daqiq təsvir etmək üçün imkan yaratmaq	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)
taksonReytingDəyəri	Təsvir edilən taksonun taksonomik dərəcəsini təmsil edən ad. Qeyd: Taksonomik Təsnifatın tərifində göstərilən mäsala baxın.	M	SimvolSətri	Sərbəst mətn	1	Taksonomik Təsnifat	Yeni Metadata atributu	Məlumat dəstində və ya kolleksiyada əhatə olunan taksonları daqiq təsvir etmək üçün imkan yaratmaq	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)
iyerarxikSinif	Taksonomik təsnifat sistemlərinin təkrarlanan dəstlərinin sayı	O	Sinif	Taksonomik Təsnifat	N	Taksonomik Təsnifat	Yeni Metadata atributu	Təkrarlanan taksonomik təsnifat sistemlərinin sayını bəyan etmək üçün imkan yaratmaq	Milli Bioloji İnformasiya İnfrastruktur u (NBII)

D.5 Metadata elementində 4-cü misal çoxdillli sərbəst mətn

Cədvəl D.2-də "Sərbəst mətn" metadata elementi "istifadənin məhdudlaşdırılması" nümunəsi və onun dörd dildə və üç müxtəlif simvol dəstində necə təqdim oluna biləcəyi göstərilir (Cədvəl D.3). Nümunədə istifadə olunan "useLimitation" metadata elementi ISO 19115-in bu hissəsinin B.2.4-də tapıla bilər.

Cədvəl D.2 — Metadata element nümunəsi

Ad/Rol adı	Tərif	Öhdəlik/Şərt	Maksimum Təkrarlanma	Data növü	Domen
istifadənin məhdudlaşdırılması	resursun və ya metadatan istifadəyə uyğunluğa təsir edən məhdudiyyət NÜMUNƏ "Naviqasiya üçün istifadə edilməməlidir."	O	N	SimvolSətri	Sərbəst mətn

Cədvəl D.3 — Çoxdillilik nümunəsi

Sərbəst mətn metadata elementində "istifadənin məhdudlaşdırılması" adlı çoxdillilik təkrarlanmalarına nümunə			
Dil kodu (Opsional)	Ölkə kodu (Opsional)	Simvol dəstinin kodu (Opsional)	Sadə mətn (məcburi)
ing (İngilis dili) (Qeyd baxın)	UK (Birləşmiş Krallıq) (Qeyd baxın)	017 (ISO/IEC 8859-15) (Qeyd baxın)	"Körpülərdə çəki məhdudluğu: Ümumi çəkisi beş metrik tondan çox olan yük maşınlarının körpülərdə olmasına icazə verilmir"
fre (Fransız dili)	Fr	017 (ISO/IEC 8859-15)	Limitation de poids sur les ponts: Les camions dont le poids total excède 5 tonnes métriques ne sont pas autorisés à circuler sur les ponts.
ara (ərəb dili)		011 (ISO/IEC 8859-6)	محدود التقل على الجسور ممنوع على الحافلات بمقدار أكثر من ٥٠٠٠ كيلوغرام مثري العبور على الجسور
zho (Çin dili)		029 (GB 18030)	桥梁承重限制: 卡车毛重超过五公吨不得上桥

QEYD Əgər "İngilis dili", "Birləşmiş Krallıq" və "ISO/IEC 8859-15" bütün metadata faylı üçün defolt dəyərlər kimi göstərilisəydi, bu təkrarlanma zamanı onları qeyd etmək lazım olmazdı.

Əlavə E (məlumat xarakterli) Metadata tətbiqi

E.1 Kontekst

ISO 19115-in bu hissəsi bütün resurs növlərini təsvir etmək üçün tələb olunan metadata subyektlərini və elementlərini müəyyənləşdirir. Elementlər üçün data növlərini və UML modelindəki subyektlər arasındakı asılılıqları təyin edir. Metadata modeli məzmunu müəyyən edir, lakin tətbiq və ya kodlaşdırma formasını müəyyən etmir.

Metadatanın idarə edilməsində əsas məqsəd resursların effektiv aşkarlanmasını, qiymətləndirilməsini və onlara çıxışı təşviq etmək, resursların təkrar istifadəsi və qorunmasını təmin etmək üçün tam və dəqiq sənədləşmə təmin etməkdir. Metadatanın əməliyyatdan istifadəsi metadata mübadiləsinə təmin edən, müxtəlif formalarda və dillərdə metadatanın təqdim edilməsi üçün proqram təminatı reallaşdırılmasına, və yayımlanan metadatanın uyğunluğunun qiymətləndirilməsinə imkan yaradan standartlaşdırılmış kodlaşdırma üsullarına əsaslanır.

ISO 19115 metadata ilkin olaraq data dəstinin tək bir MD_Metadatanı subyekti ilə təsvir etmək nəzərdə tutulmuşdu. Nəticədə, "data dəsti" MD_Metadatanı subyektləri üçün əsas əhatə sahəsidir. Lakin məlum olub ki, real dünyada data dəsti sadədən mürəkkəbə qədər bir spektr boyunca mövcud olur. Daha mürəkkəb data dəstinin sənədləşdirilməsi dəqiq təsvir üçün bir neçə MD_Metadatanı konteyneri tələb edə bilər.

Bu əlavədə müxtəlif mürəkkəblilik dərəcələrinə malik resursları təsvir etmək üçün metadata subyektlərinin toplanması üsulları müzakirə olunur. Çünki bu spesifikasiya məzmun

modelidir, tətbiqetmə spesifikasiyası deyil, bu müzakirə metadata subyektləri və elementləri ilə bağlıdır, XML elementləri və atributları və ya modelin tətbiq edilməsi üçün istifadə oluna biləcək verilənlər bazası cədvəlləri və sahələri ilə deyil.

Əlavə E dörd bənddən ibarətdir; E.2 sadə resurslarla, E.3 daha mürəkkəb resurslarla, E.4 isə data çıxışı, datanın quruluşu və məzmunu birləşdirən mürəkkəb resurslarla bağlıdır. E.5 isə metadatanın cəmlənmələr, seriyalar və digər resurs növlərini təsvir etmək üçün MD_Miqyasdan istifadəsini izah edir.

E.2 Sadə resurslar

Sadə resurslar çox vaxt bir MD_Metadata subyekti ilə təsvir edilə bilər, bu zaman yalnız əsas subyektlərin tək hallarını tələb edir. Ən sadə hallar aydındır, məsələn, tək bir operator tərəfindən bir sessiyada eyni prosedurla aparılan ölçmələr cədvəli və ya tək müəllif tərəfindən yaradılmış geoloji xəritə, süxur nazik kəsiyinin tək mikroskopik elektron səpələnmə görüntüsü və ya tək peyk görüntüsü faylı. Bunlar, adətən tək bir MD_Metadata subyekti tərəfindən yaxşı təsvir edilən və digər metadata resurslarına asılılığı olmayan ən xüsusi resurslardır. Əlavə D-də D.2 belə bir resursun metadatasına bir nümunədir.

E.3 Mürəkkəb resurslar

“Data dəsti”nin nə olduğu anlayışı mənşə təşkilatlarının institusional və proqram mühitlərini, həmçinin dataya çıxışı və istifadə rejimlərini əks etdirir. Əlaqəli resursları bir kəşf edilə bilən aqreqat kimi təsvir etmək fikri daha mürəkkəb data kolleksiyalarının metadata təsvirləri üçün faydalıdır.

Ümumi metadata əlaqəli elementlər dəstinə tətbiq oluna bilər. Bir çox cəmlənmiş resursları hissələrin kolleksiyası kimi təmsil oluna bilər, məsələn, bir verilənlər bazası müxtəlif data dəstinin cədvəllərdən, hər bir cədvəldə isə sahələrdən ibarət olduğu hallar. Metadata bu cür cəmlənmiş resursları təsvir edərək, hissələr arasındakı əlaqələri və iyerarxiyada onların sırasını göstərən təsnifatları əks etdirir, bu isə istifadəçilərin suallarını tələb olunan detallara yönəltmək üçün faydalı ola bilər. Cəmlənmiş resurslarının ümumi məzmunu, hədəf xüsusiyyətləri və ya ərazi, resurs əlaqəsi, keyfiyyət və ya paylama məlumatları ilə əlaqəli olduğu hallarda, cəmlənmiş metadata qeydi təkrarlanan metadataları ehtiva edə bilər.

Belə təkrarlanan metadata kataloqlaşdırma sistemlərində istifadə olunarsa, məlumatların daxil edilməsi, yenilənməsi və hesabatların hazırlanması sadələşdirilə bilər. Nəticədə, ümumi metadata xüsusi metadata ilə tamamlanaraq sorğu zamanı ümumi resurs təsvirini üstələyə və ya tamamlayaraq, genişləndirilə bilər. Belə normallaşdırma prosedurları verilənlər bazası sistemlərində metadata təkrarını azaltmaq üçün standart təcrübədir, lakin istifadəçilərə metadata sənədində daxili istinadlar istifadə edərək, XML kodlaşdırılmasını genişləndirmək mümkündür.

MD_Metadata	MD_Metadata
metadataScope = dataset	metadataMiqyası = datadəsti
2D spatialRepresentation	2D məkanTəmsili
3D spatialRepresentation	3D məkanTəmsili
contentInformation	məzmunMəlumatı
MD_Metadata	MD_Metadata
metadataScope = dataset	metadataMiqyası = datadəsti
2D spatialRepresentation	2D məkanTəmsili
3D spatialRepresentation	3D məkanTəmsili

2D contentInformation	2D məzmunMəlumatı
3D contentInformation	3D məzmunMəlumatı
Case 1	Keys 1
Case 2	Keys 2
Case 3	Keys 3
MD_Metadate	MD_Metadate
scope = dimensionGroup	miqyas = ölçüQrupu
2D spatialRepresentation	2D məkanTəmsili
2D contentInformation	2D məzmunMəlumatı
MD_Metadate	MD_Metadate
scope = dimensionGroup	miqyas = ölçüQrupu
3D spatialRepresentation	3D məkanTəmsili
3D contentInformation	3D məzmunMəlumatı
DS_Aggregate	DS_Cəmlənmə
DS_Dataset	DS_DataDəsti
MD_Metadate	MD_Metadate
scope=series	miqyas=seriya

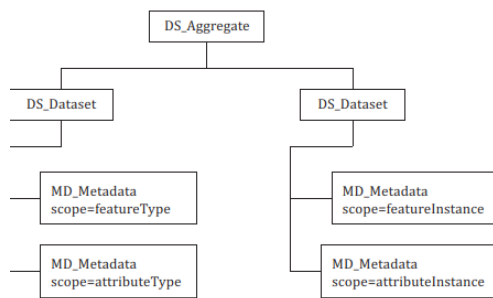
Şəkil E.1 — Metadate miqyası

MD_Metadate	MD_Metadate
metadateScope = dataset	metadateMiqyası = datadəsti
2D spatialRepresentation	2D məkanTəmsilatı
2D contentInformation	2D məzmunMəlumatı
MD_DataIdentification	MD_MəlumatTanıma
MD_AssociatedResource	MD_ƏlaqəliResurs
individualMeasurements	fərdiÖlçmələr
MD_Metadate	MD_Metadate
metadateScope = dataset	metadateMiqyası = datadəsti
3D spatialRepresentation	3D məkanTəmsili
3D contentInformation	3D məzmunMəlumatı
MD_DataIdentification	MD_Dataidentifikasiya
MD_AssociatedResource	MD_ƏlaqəliResurs
verticalAverage	şaquliOrtalama

QEYD assosiasiyaNövününKodu elementi əlaqənin xarakterini göstərmək üçün istifadə edilə bilər.

Yuxarıda təsvir edilən cür əlaqələrdə, tək sinif bir neçə təkrarlanan atributları daxil etdikdə, qeyri-müəyyənliklər yaranır. Bu hallar ISO 19115-in bu hissəsində həll edilir. Məsələn, orijinal standartda, MD_Metadate obyektləri bir neçə isyerarxiyaSəviyyələri və bir neçə isyerarxiyaSəviyyəAdları daxil edə bilərdi, lakin müəyyən bir səviyyənin bir adla əlaqələndirilməsi üçün mexanizm yox idi. Bu, müəyyən bir adın müəyyən bir resursMiqyası

ilə əlaqələndirildiyi MD_Miqyas obyektini ilə həll edildi. Digər qeyri-müəyyənliklər ana sinfin bir neçə instansiyası ilə həll olunmalıdır. Başqa bir mümkün metadata iyerarxiyası Şəkil E.3-də göstərilmişdir. Bu halda məkan verilənlər bazası xüsusiyyət və atribut növlərinin kolleksiyası kimi, həmçinin xüsusiyyət və atribut instansiyalarının kolleksiyası kimi təsvir olunur. Yenə də bütün metadata birləşməsi bütün kolleksiyaları təsvir etmək üçün tələb olunur. Bu yanaşma verilənlər bazasının sənədləşdirilməsi üçün istifadə oluna bilər, bu halda DS_DataDəsti obyektləri fərdi cədvəlləri təsvir edə bilər (məsələn, məkan = verilənlər bazası və ya xüsusiyyət növü), cədvəllərdəki atributların (sütunların) tərifləri və fərdi atribut instansiyaları. Əməldə, xüsusiyyət instansiyaları səviyyəsində sənədləşmə adətən verilənlər bazasındakı bir neçə xüsusiyyət instansiyasına (və ya cədvəl satırlarına) tətbiq olunur, bu halda assosiasiya adətən fərdi xüsusiyyətlərdən müvafiq MD_Metadata obyektinə xarici açarlar (linklər) ilə həyata keçirilir.

DS_Aggregate	DS_Cəmlənmə
DS_Dataset	DS_DataDəsti
MD_Metadata	MD_Metadata
scope=featureType	miqyas=xüsusiyyətNövü
scope=featureInstance	miqyas=xüsusiyyətİnstansiyası
scope=attributeInstance	miqyas=atributİnstansiyası
scope=attributeType	miqyas=atributNövü

Şəkil E.3 — Mürəkkəb data dəstini təsvir etmək üçün metadata-nın cəmlənməsi

E.4 Birləşmiş data və xidmətlər: Bir neçə MD_İdentifikasiya Obyektini

Vasitələrdən istifadə artdıqca mənbələrin təsviri daha mürəkkəb olur. Bu əlavədə, data dəsti ilə bu verilənlərə çıxış təmin edən xidmətlər arasında əlaqəni həll etmək üçün müxtəlif yanaşmalar təklif olunur. Bu yanaşmaların tətbiqi müəyyən bir cəmiyyətin tələblərindən asılıdır və tətbiq olunan mühəndis qərarları həmin cəmiyyətdəki metadata-nın uyğunluğunu təmin etmək üçün profillərdə sənədləşdirilməlidir.

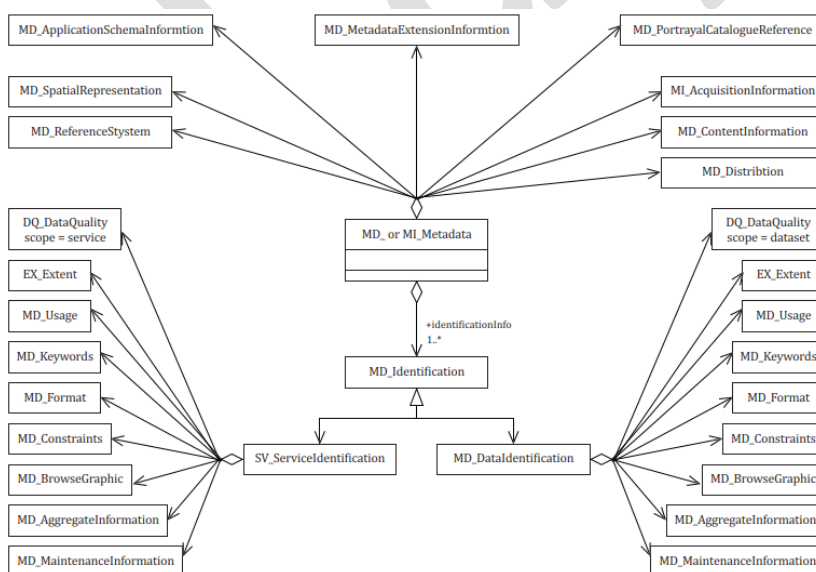
Bir yanaşma, MD_Paylanma/MD_RəqəmsalTransferSeçimləri içindəki CI_OnlaynResurs məzmun elementlərini istifadə edərək əsas bağlantı məlumatlarını təmin etməkdir. Bu yanaşma daha çox Şəbəkə Xidmətlərinin Təsviri Dili (WSDL, Web Services Description Language), Şəbəkə Tətbiqinin Təsviri Dili (WADL, Web Application Description Language) kimi xidmətlərin özünü təsvir sənədlərinə və digər xidmət protokollarına bağlantılar verməyə əsaslanır. Bu yanaşma məkan məlumat xidmətlərini təsvir etmək üçün istifadə olunur, lakin daha mürəkkəb xidmətləri təsvir etmək üçün yetərsizdir.

İkinci yanaşma MD_ƏlaqəsiResurs istifadə edərək MD_Dataİdentifikasiya ilə xidmət metadata-sını əlaqələndirməkdir, lakin əvvəlki versiyalarda bu mümkün deyildi.

Üçüncü yanaşma isə ISO 19119-un xidmət identifikasiya elementlərini ISO 19115 ilə birləşdirərək xidmətləri və onları təmin edən məlumatları təsvir edir. Bir MD_Metadata

obyekti birdən çox MD_DataIdentifikasiya və SV_xidmətİdentifikasiya obyektlərini ehtiva edə bilər.

Üçüncüsü, ISO 19119-un xidmət identifikasiya elementləri, xidmətləri və onların təmin etdiyi məlumatları təsvir etmək üçün ISO 19115 ilə birləşdirilə bilər. ISO 19115, tək bir MD_Metadata subyekti istənilən sayda MD_DataIdentifikasiya və SV_ServiceIdentification obyektlərinin daxil edilməsini dəstəkləyir. Bu xüsusiyyət 1) resurs daxil olmaq üçün bir və ya daha çox kompleks xidmətlə sıx əlaqəli olan resursu təsvir edən metadata və 2) bir neçə resursa xidmət göstərən xidməti təsvir edən metadata üçün faydalıdır. Bu sıx əlaqəli hallarda, tək bir MD_Metadata subyekti 1) çoxsaylı SV_Xidmətİdentifikasiya obyektləri ilə tək bir MD_DataIdentifikasiya obyektini və ya 2) çoxsaylı MD_DataIdentifikasiya obyektləri ilə tək bir SV_Xidmətİdentifikasiya obyektini daxil edəcəkdir. Hər iki halda MD_Metadata həm datadəsti, həm də xidmət üçün MD_Miqyas obyektlərini daxil edəcəkdir və MD_Metadata subyektinin məqsədi datadəsti və xidmətin tək bölünməz resurs kimi qəbul edildiyini göstərmək olacaqdır. Bu yanaşma hazırda ABŞ-ın Kolorado ştatının Boulder şəhərində yerləşən Atmosfer Araşdırmaları üzrə Universitet Korporasiyası (UCAR) tərəfindən təmin edilən THREDDS (Tematik Real Zamanlı Mühit üzrə Paylanmış Data Xidmətləri - Thematic Realtime Environmental Distributed Data Services) vasitəsilə əldə edilən datasetlər üçün istifadə olunur. Bir neçə MD_DataIdentifikasiya obyektini daxil edən qeydlər, qeyddəki müxtəlif obyektlərlə əlaqəli olan hansı metadatanın nə olduğunu anlamaq çətinliyinə səbəb ola bilər. Şəkil E.4 bu qeyri-müəyyənliyi data və xidmət identifikasiyası obyektləri ilə əlaqəli halda araşdırır. Şəkil E.4-dəki hər iki tərəfdəki DQ_DataKeyfiyyətindən aşağıdakı bütün obyektlər ayrı-ayrılıqda MD_DataIdentifikasiya və SV_Xidmətİdentifikasiya obyektləri ilə birbaşa əlaqələndirilə bilər. DQ_DataKeyfiyyətindən yuxarıdakı obyektlər MD_Metadata obyektinə əlaqələndirilir, buna görə də qeyddəki bütün MD_İdentifikasiya obyektlərinə aid olduğu düşünüləcəkdir. Sağ tərəfdəki obyektlər məlumatların məzmununu, onların necə toplandığını və insanlara necə çatdırıldığını təsvir edir. Bunlar data dəsti ilə xidmətdən daha çox əlaqəlidir. Bir neçə xidmətin eyni data dəsti üçün mövcud olduğu hallarda bu, məntiqli görünür (yuxarıdakı hal 1). Çoxsaylı data dəstlərinə xidmət göstərən tək bir xidmət halında, bu yalnız bütün data dəstinin məzmunu, əldə etmə və paylama məlumatlarını paylaşdığı halda işləyəcəkdir.

MD_ApplicationSchemaInformation	MD_TətbiqiSxemMəlumatı
MD_MetadataExtensionInformation	MD_MetadataGenişlənməMəlumatı
MD_PortrayalCatalogueReference	MD_TəsviriKataloqİstinadı
MD_SpatialRepresentation	MD_MəkanTəmsili
MD_ReferenceSystem	MD_İstinadSistemi
MI_AcquisitionInformation	MI_ƏldətməMəlumatı
MD_ContentInformation	MD_MəzmunMəlumatı
MD_Distribution	MD_Paylanma
DQ_DataQuality scope = service	DQ_DataKeyfiyyəti miqyas = xidmət
EX_Extent	EX_Həcm
MD_Usage	MD_İstifadə
MD_Keywords	MD_AçarSözlər
MD_Format	MD_Format
MD_Constraints	MD_Məhdudiyyətlər
MD_BrowseGraphic	MD_AxtarışQrafiki
MD_AggregateInformation	MD_CəmlənməMəlumatı
MD_MaintenanceInformation	MD_TexnikixidmətMəlumatı
MD_or_MI_Metadata	MD_və ya_MI_Metadata
MD_Identification	MD_İdentifikasiya
SV_ServiceIdentification	SV_Xidmətİdentifikasiya
MD_DataIdentification	MD_Dataİdentifikasiya

Şəkil E.4 — Çoxsaylı MD_İdentifikasiya obyektləri olan qeydlərdəki assosiasiyalar

Bir neçə MD_Dataİdentifikasiya obyektini, lakin heç bir SV_Xidmətİdentifikasiya obyektini, ya da bir neçə SV_Xidmətİdentifikasiya obyektini, lakin heç bir MD_Dataİdentifikasiya obyektini, və ya hər ikisinin çoxsaylı hallarını ehtiva edən vəziyyətlər burada araşdırılmayacaq. Bu vəziyyətlərə yuxarıda müzakirə edildiyi kimi, bir neçə MD_Metadata obyektini ilə DS_Cəmlənmə siniflərinin istifadə edilməsi yanaşılmalıdır.

E.5 Metadatanın Həcmi

E.5.1 Giriş

MD_Miqyas, metadata qeydlərini və ya sinfi təsvir edən mənbələrin miqyasını və ya növünü müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunur. O, qısa göstərici kimi MD_MiqyasKodu və ətraflı məlumat üçün MD_MiqyasTəsvirini ehtiva edir.

E.5.2 Cəmlənmə və Seriya metadatası (opsional)

Bir cəmlənmə, əlaqəli mənbələrin kolleksiyası üçün ümumi bir konteynerdir. Cəmlənmə və seriya metadatası datanın daha ümumi təsviri və axtarışı üçün yaradılan yuxarı səviyyəli məlumatları təmin edir.

Hər seriya bir cəmlənmədir, lakin hər biri cəmlənmə seriyası deyil. Aşağıdakılar isə cəmlənmə kodlarının bir neçə növüdür:

- **seriya** – eyni mövzu, mənbə tarixi, icra metodları ilə bağlı data kolleksiyası;
- **istehsalSeriya** – eyni proseslərlə istehsal olunan data kolleksiyası;
- **platformaSeriya** – eyni platformadan müşahidə olunan data kolleksiyası;
- **sensorSeriya** – eyni sensorla müşahidə olunan data kolleksiyası;
- **transferCəmlənmə** – transfer üçün cəmlənmiş data.

— **başqaCəmlənmə** – digər miqyas kodları ilə əhatə olunmayan səbəblərə görə əlaqəli resurslar toplusu

E.5.3 DataDəsti metadata (defolt)

Bu ISO 19115 hissəsinin məqsədlərinə uyğun olaraq, data dəsti data paylayıcısı tərəfindən yaradılmış və ya əlçatan edilmiş ardıcıl data məhsulu instansiyası olmalıdır. DataDəsti E.5.2-də müəyyən edilmiş ardıcılığın üzvü ola bilər. DataDəsti müəyyən edilmiş xüsusiyyət növləri və instansiyalarından, eləcə də atribut növləri və instansiyalarından ibarət ola bilər, bu da Şəkil E.3-də göstərilmişdir.

Ardıcıl və data dəsti məlumatları istifadəçiyə data dəsti səviyyəsində abstraksiyanı təqdim etmək üçün birləşdirilə bilər. Hər hansı bir miqyas (əhatə dairəsi) olmayan metadata avtomatik olaraq “data dəsti” metadata kimi qəbul edilir.

E.5.4 Coğrafi Xüsusiyyət və Atribut metadata (opsional)

Çoxlu coğrafi data dəsti ortaq atributlara malik olan xüsusiyyətlərin kolleksiyalarından ibarətdir. Bu ISO 19115 hissəsi xüsusiyyət və atribut növlərinin, eləcə də spesifik xüsusiyyət və atribut instansiyalarının təsvirini təmin edir. Aşağıdakı MiqyasKodu və MiqyasTəsviri anlayışları bu ümumilikləri təsvir etmək üçün istifadə oluna bilər.

— xüsusiyyətNövü – ortaq xüsusiyyətlərə malik olan xüsusiyyətlər qruplaşdırılır. Məkan data xidmətləri mövcud olduqda xüsusiyyət növü metadata-sını dəstəkləməyi və belə metadata-nı sorğu və ya alınmaq üçün əlçatan etməyi seçə bilər. Xüsusiyyət növü metadata-sı, xüsusiyyət instansiyası-, atribut növü- və atribut instansiyası -səviyyə metadata-ları ilə birlikdə data dəstlərində qruplaşdırılacaq, E.5.3-də müəyyən edildiyi kimi. Xüsusiyyət növü metadata-sı qeydlərinin nümunələrinə bütün körpülər və ya bir data dəstindəki bütün müşahidə stansiyaları daxildir.

— xüsusiyyətİnstansiyası – xüsusiyyət instansiyaları real dünya obyektinə birbaşa uyğun gələn məkan konstruksiyalarıdır (xüsusiyyətlərdir). Məkan data xidmətləri mövcud olduqda xüsusiyyət instansiya metadata-sını dəstəkləməyi və belə metadata-nı sorğu və ya alınmaq üçün əlçatan etməyi seçə bilər. Xüsusiyyət instansiya metadata-sı, E.5.3-də müəyyən edildiyi kimi, xüsusiyyət növü-, atribut növü- və atribut instansiyası ilə birlikdə data dəstlərində qruplaşdırılacaq. Lakin adətən xüsusiyyət instansiya metadata-sı bir xüsusiyyət ilə birbaşa əlaqələndirilir, məsələn, bir verilənlər bazasında bir xüsusiyyət atributu kimi və mütləq tam uyğunluq sxeminə riayət edən ayrıca metadata dəstində saxlanılmır. Xüsusiyyət instansiyası metadata qeydlərinin nümunələrinə Sidney limanı və Qızıl Qapı körpüləri və ya spesifik müşahidə platforması daxildir.

— atributNövü / mülkiyyətNövü – atribut növü qruplaşdırılmış məkan primitivlərinin (0-, 1-, 2- və 3-ölçülü həndəsi obyektlərin) ortaq cəhətini təsvir edən rəqəmsal parametrlərdir. Məkan data xidmətləri mövcud olduqda atribut növü metadata-sını dəstəkləməyi və belə metadata-nı sorğu və ya alınmaq üçün əlçatan etməyi seçə bilər. Atribut növü metadata-sı, E.5.3-də müəyyən edildiyi kimi, xüsusiyyət növü -, xüsusiyyət instansiyası - və atribut instansiyası metadata-ları ilə birlikdə data dəstlərində qruplaşdırılacaq. Atribut növü metadata qeydlərinin nümunələrinə körpülərlə əlaqəli yer səviyyəsi və ya müşahidə platformasındakı sensor tərəfindən ölçülən ekoloji parametrlər daxildir.

— atributİnstansiyası – atribut instansiyaları xüsusiyyət instansiyasının bir aspektini təsvir edən rəqəmsal parametrlərdir. Məkan məlumat xidmətləri mövcud olduqda atribut instansiya metadata-sını dəstəkləməyi və belə metadata-nı sorğu və ya alınmaq üçün əlçatan etməyi seçə bilər. Atribut instansiya metadata-sı, E.5.3-də müəyyən edildiyi kimi, xüsusiyyət növü-, xüsusiyyət instansiyası- və atribut növü metadata-ları ilə birlikdə data dəstlərində qruplaşdırılacaq. Bununla belə, adətən, xüsusiyyət atribut instansiya metadata-sı bir xüsusiyyət atributu ilə birbaşa əlaqələndirilir, məsələn, bir verilənlər bazasında bir xüsusiyyət

atributunun atributu kimi və mütləq tam uyğunluq sxeminə riayət edən ayrıca metadata dəstində saxlanılmır. atribut instansiya metadata qeydlərinin nümunələrinə bir yola qovuşan körpü ilə əlaqəli yer səviyyəsi və ya müəyyən vaxtda sensor tərəfindən ölçülən ekoloji parametrlər daxildir.

E.5.5 Kolleksiya/Sahə sessiyası metadataı (opsional)

Çoxsaylı kolleksiya/field sessiyaları daxil olan resursları təsvir etmək üçün bir sıra mümkün yanaşmalar mövcuddur. Hər hansı bir sessiyaya aid xüsusi metadata tələb olunmadıqda, EX_SpatialTemporalExtents kolleksiyaların harada və nə vaxt baş verdiyini təsvir etmək üçün istifadə edilə bilər. Sessiyaların heterogen olduğu hallarda, hər sessiya üçün spesifik metadata tələb olunur. Bu halda, bütün kolleksiya üçün ümumi metadata aggregate səviyyəsində təsvir edilə bilər və spesifik metadata MD_Metadata obyektlərində aşağıdakı scope-lardan biri ilə daxil edilə bilər:

— collectionSession/fieldSession – laboratoriyada və ya sahədə keçirilən spesifik məlumat toplanması hadisəsini təsvir edən metadata.

— sample – spesifik fiziki nümunə ilə əlaqəli metadata.

— kolleksiyaHardware – məlumatların toplanmasında istifadə edilən alətlər və platformaları təsvir etmək üçün ISO 19115-2 elementlərindən istifadə edilə bilər. Bundan əlavə, kolleksiya hardware üçün metadata hardwaredən istifadə edilən məkan/zamanla əlaqəli həcm və hardware ilə birbaşa əlaqəli keyfiyyət məlumatlarını təsvir etməlidir.

E.5.6 Ölçü qruplarının metadataı (opsional)

Ölçü qruplarının metadataı fərqli ölçülü alt qrupları daxil edən kolleksiyalarda istifadə edilməlidir. Məsələn, çoxölçülü atmosfer örtüyü bir neçə yüksəklikdə ölçmələr və ya model nəticələrini, 3-ölçülü data dəsti, eləcə də parametrlərin bütün yüksəkliklər üzrə ortalamasını, 2-ölçülü data dəsti daxil edə bilər. Bu hallarda hər bir ölçüQrupu DS_Datadəstində (Şəkil E.1, keys 3-ə baxın) ayrıca MD_Metadata obyektini kimi təsvir edilə bilər.

E.5.7 Model metadataı (opsional)

Model nəticələri getdikcə mühit məlumatlarının mənzərəsinin vacib hissəsinə çevrilir. Bu nəticələri əldə etmək üçün istifadə olunan müşahidə data mənbələri və emal alqoritmləri və versiyaları haqqında məlumat çox vacibdir. ISO 19115-2 bu hissənin soy-kökü imkanlarını əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirir və bu hallarda istifadə üçün nəzərə alınmalıdır. Model nəticələrini təsvir edən metadata miqyas = model olur.

E.5.8 Xidmət metadataı (opsional)

Xidmətləri təsvir etmək üçün beynəlxalq standart olan ISO 19119 orijinal ISO 19115:2003 nəşrindən sonra inkişaf etdirilmiş və dərc edilmişdir. Bu ISO 19115 hissəsi xidmətləri və əlaqəli əməliyyatları təsvir etmək üçün elementlər daxil edən SV_Xidmətİdentifikasiya obyektini təsvir edir. SV_Xidmətİdentifikasiya obyektlərini daxil edən MD_Metadata obyektləri miqyas = xidmət daxil etməlidir.

E.5.9 Proqram təminatı (software) metadataı (opsional)

Müşahidələr dəstindən məhsul yaratmaq üçün istifadə olunan proqram təminatını və emalı təsvir etmək üçün ISO 19115-2:2009-a elementlər əlavə edilmişdir. Bu elementlər proqram təminatı təsvirlərinə CI_Statlar daxil edir. Bu sitatlar, proqram təminatını təsvir etmək üçün istifadə olunmalıdır, MD_Metadata ilə miqyas = proqram təminatı deyil.

E.5.10 Fayl metadataı (opsional)

Çoxsaylı böyük uzaqdan hiss olunan data dəstlərinə çıxışı və məlumatın köçürülməsini

asanlaşdırmaq üçün onlar çoxlu fayllara bölünür. Bu fayllar üçün metadata miqyas = kafel olmalıdır.

E.5.11 Metadata metadatası (opsional)

Digər metadatanı təsvir edən metadata miqyas = metadata olmalıdır.

E.5.12 Təşəbbüs metadatası (opsional)

DS_TəşəbbüsNövüKodu siyahısı çoxlu data və müşahidə toplanması və idarəetmə təşəbbüslərini təsvir etmək üçün dəyərləri ehtiva edir. Bu kod siyahısı cəmlənmələri təsvir etmək üçün istifadə olunur, beləliklə cəmlənməDataDəstiİdentifikatoru bu təşəbbüs növlərindən hər hansı birini təsvir edən metadata qeydi müəyyən edə bilər. Miqyas = təşəbbüs bütün bu təşəbbüslər üçün ümumi bir növ təqdim edir. O, digər resursları istehsal edə bilən layihə və ya proqramı təsvir etmək üçün istifadə edilə bilər. MD_ƏlaqəliResursu təsvir etmək üçün DS_TəşəbbüsNövü istifadəsinə də diqqət yetirin.

E.5.13 Sənəd metadatası (opsional)

CI_sitat sənədə istinad etmək üçün aydın bir mexanizm təmin edir, lakin sənədin digər aspektlərini daha ətraflı təsvir etmək faydalı ola biləcək bir çox vəziyyət var. Miqyas = sənəd olan metadata bu işi görmək üçün bir mexanizm təmin edir.

E.5.14 Saxlanma yeri metadatası (opsional)

Saxlanma yeri üçün metadata əlaqə məlumatlarını və saxlanma yerində saxlanılan data növlərinin geniş təsvirlərini ehtiva edə bilər. O, həmçinin saxlanma yerinin müxtəlif standartlara və təcrübələrə uyğunluğu haqqında keyfiyyət dadasını da daxil edə bilər. Miqyas = saxlanma yeri olan metadata saxlanma yerinin bu aspektlərini təsvir etmək üçün bir mexanizm təmin edir.

Əlavə F

(normative)

Coğrafi resurslar üçün kəşfiyyət metadatası

F.1 Resurs axtarışı üçün metadata

Cədvəl F.1 və F.2-də sadalanan metadata elementləri məhsul və ya xidmət metadata kataloqlarını idarə etmək üçün istifadə olunmalıdır; axtarışı asanlaşdırmaq üçün açıq şəkildə göstərilməli olan metadatalar. Bütün metadat elementləri məcburi deyil, öhdəliklər ISO 19115-in bu hissəsində müəyyən edilənlərə uyğun olaraq təyin edilir.

F.2 Xidmət olmayan coğrafi resursların axtarışı üçün metadata

Xidmətlərdən başqa resursların axtarışı üçün istifadə olunacaq metadata elementləri Cədvəl F.1-də müəyyən edilmişdir.

Cədvəl F.1 — Coğrafi data dəstləri və seriyalar üçün axtarış metadatası

Metadata elementi	Öhdəlik/maksimum təkrarlanma	Şərh
Metadata istinad məlumatı: MD_Metadata.metadataIdentifier	O/1	Metadata üçün unikal identifikator.

Resurs başlığı: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.citation > CI_Citation.title)	M/1	Resursun tanındığı başlıq.
Resurs istinad tarixi: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.citation > CI_Citation.date)	O/N	Resursu müəyyən etməyə kömək edən tarix.
Resurs identifikatoru: (MD_Metadata.identificationInfo>MD_DataIdentificati on.citation > CI_Citation.identifier>MD_Identifier)	O/N	Resurs üçün unikal identifikator.
Resurs əlaqə nöqtəsi: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.pointOf-Contact > CI_Responsibility)	O/N	Resurs üçün məsul olan şəxs, mövqe və ya təşkilat adı.
Coğrafi məkan: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.extent > EX_Extent.geographicElement > EX_GeographicExtent > EX_Geo-graphicBoundingBox-or- EX_GeographicDescription)	C/N	Resursun yerini təsvir edən coğrafi təsvir və ya koordinatlar.
Resurs dili: (MD_Metadata.identificationInfo> MD_DataIdentification.defaultLo-cale > PT_Locale)	C/N	Resursda istifadə olunan dil və simvol dəsti (əgər istifadə olunubsa).
Resurs mövzu kateqoriyası: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.topicCategory > MD_TopicCategoryCode)	C/N	Resursun mövzusunun təsvir edən MD_TopicCategory elementlərindən seçmə.
Məkan çözümlülüyü: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_Identifier.spatialResolution > MD_Resolution.equivalentScale MD_Resolution.distance, MD_Resolution.vertical, or MD_Resolution.angularDistance, or MD_Resolution.levelOfDetail)	O/N	Resursun nominal miqyası və/və ya məkan qətnaməsi.
Resurs növü: (MD_Metadata.metadataScope >MD_Scope.resourceScope)	C/1	Metadata ilə təsvir edilən resurs növünü müəyyən edən kod.
Resurs xülasəsi: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.abstract)	M/1	Resursun məzmununun qısa təsviri.
Data dəsti üçün həcm məlumatı (əlavə): (MD_Metadata.identificationInfo > MD_Identifier.extent > EX_Extent > EX_TemporalExtent or EX_VerticalExtent)	O/N	Resursun zamanla əlaqəli və ya şaquli genişliyi.
Resursun mənşəyi: (MD_Metadata >resourceLineage> LI_Lineage)	O/N	Resursun mənbə(ləri) və istehsal prosesi(ləri) haqqında təsvir.
resursun onlayn bağlantısı: (MD_Metadata.identificationInfo >MD_DataIdentification.	O/N	Resursa URL linki.

citation>CI_Citation.onlineResource>CI_OnlineResource)		
Açar sözlər: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification > descriptiveKeywords > MD_Keywords)	O/N	Resursu təsvir edən və axtarışa imkan verən sözlər və ya ifadələr.
Resurslara giriş və istifadə üzrə məhdudiyyətlər: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification > MD_Constraints.useLimitations and/or MD_LegalConstraints and/or MD_SecurityConstraints)	O/N	Resursun girişi və istifadəsi üzrə məhdudiyyətlər.
Metadata tarix möhürü: (MD_Metadata.dateInfo)	M/N	Metadata üçün tarix, xüsusilə yaradılma tarixi.
Metadata əlaqə nöqtəsi: (MD_Metadata.contact > CI_Responsibility)	M/N	Metadata üçün məsul tərəf.

F.3 Xidmətlərin aşkarlanması üçün metadata

Xidmət resurslarının aşkarlanması üçün istifadə ediləcək metadata elementləri Cədvəl F.2-də müəyyən edilmişdir.

Cədvəl F.2 — Xidmət resurslarının aşkarlanması üçün tələb olunan metadata

Metadata elementi	Öhdəlik/maksimum təkrarlanma	Şərh
Metadata istinad məlumatı: MD_Metadata.metadataIdentifier	O/1	Metadata üçün unikal identifikator.
Resurs başlığı: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.citation > CI_Citation.title)	M/1	Resursun tanındığı başlıq.
Resurs istinad tarixi: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.citation > CI_Citation.date)	O/N	Resursu müəyyən etməyə kömək edən tarix.
Resurs identifikatoru: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.citation > CI_Citation.identifier > MD_Identifier)	O/N	Resurs üçün unikal identifikator.
Resurs əlaqə nöqtəsi: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.pointOf-Contact > CI_Responsibility)	O/N	Resurs üçün məsul olan şəxs, mövqe və ya təşkilat adı.
Coğrafi məkan: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.extent > EX_Extent.geographicElement > EX_GeographicExtent > EX_Geo-graphicBoundingBox-or-EX_GeographicDescription)	C/N	Resursun yerini təsvir edən coğrafi təsvir və ya koordinatlar.

Resurs dili: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.defaultLocale > PT_Locale)	C/N	Resursda istifadə olunan dil və simvol dəsti (əgər istifadə olunubsa).
Resurs mövzu kateqoriyası: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.topicCategory > MD_TopicCategoryCode)	C/N	Resursun mövzusunun təsvir edən MD_TopicCategory elementlərindən seçmə.
Məkan çözümlülüyü: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_Identification.spatialResolution > MD_Resolution.equivalentScale MD_Resolution.distance, MD_Resolution.vertical, or MD_Resolution.angularDistance, or MD_Resolution.levelOfDetail)	O/N	Resursun nominal miqyası və/və ya məkan qətnaməsi.
Resurs növü: (MD_Metadata.metadataScope > MD_Scope.resourceScope)	C/1	Metadata ilə təsvir edilən resurs növünü müəyyən edən kod.
Resurs xülasəsi: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.abstract)	M/1	Resursun məzmununun qısa təsviri.
Data dəsti üçün həcm məlumatı (əlavə): (MD_Metadata.identificationInfo > MD_Identification.extent > EX_Extent > EX_TemporalExtent or EX_VerticalExtent)	O/N	Resursun zamanla əlaqəli və ya şaquli genişliyi.
Resursun mənşəyi: (MD_Metadata > resourceLineage > LI_Lineage)	O/N	Resursun mənbə(ləri) və istehsal prosesi(ləri) haqqında təsvir.
resursun onlayn bağlantısı: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification.citation > CI_Citation.onlineResource > CI_OnlineResource)	O/N	Resursa URL linki.
Açar sözlər: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification > descriptiveKeywords > MD_Keywords)	O/N	Resursu təsvir edən və axtarışa imkan verən sözlər və ya ifadələr.
Resurslara giriş və istifadə üzrə məhdudiyyətlər: (MD_Metadata.identificationInfo > MD_DataIdentification > MD_Constraints.useLimitations and/or MD_LegalConstraints and/or MD_SecurityConstraints)	O/N	Resursun girişi və istifadəsi üzrə məhdudiyyətlər.
Metadata tarix möhürü: (MD_Metadata.dateInfo)	M/N	Metadata üçün tarix, xüsusilə yaradılma tarixi.
Metadata əlaqə nöqtəsi: (MD_Metadata.contact > CI_Responsibility)	M/N	Metadata üçün məsul tərəf.
Metadata istinad məlumatı: MD_Metadata.metadataIdentifier	O/1	Metadata üçün unikal identifikator

Xidmət başlığı: (MD_Metadata .identificationInfo > SV_ServiceIdentification.citation > CI_Citation.title)	M/1	Xidmətin tanındığı başlıq.
İstinad tarixi: (MD_Metadata.identificationInfo > SV_ServiceIdentification.citation > CI_Citation.date)	O/1	Xidməti müəyyən etmək üçün istifadə edilən tarix.
Resurs identifikatoru: (MD_Metadata.identificationInfo>SV_ServiceIdentification.citation > CI_Citation.identifier>MD_Identifier)	O/N	Xidmət üçün identifikator.
Məsul tərəf: (MD_Metadata.identificationInfo > SV_ServiceIdentification.pointOfContact > CI_Responsibility)	O/N	Xidmət üçün məsul olan şəxs, mövqe və ya təşkilat adı.
Coğrafi məkan: (MD_Metadata.identificationInfo > SV_ServiceIdentification.extent > EX_Extent.geographicElement > EX_GeographicExtent > EX_GeographicBoundingBox –or- EX_GeographicDescription)	M/1	Xidmətin coğrafi yerini təsvir edən koordinatlar və ya coğrafi təsvir.
Xidmət mövzu kateqoriyası: (MD_Metadata.identificationInfo > SV_ServiceIdentification.topic-Category > MD_TopicCategoryCode)	O/N	Xidmətin mövzusunı təsvir edən MD_TopicCategory elementlərindən seçmə.
Resurs xülasəsi: (MD_Metadata.identificationInfo >SV_ServiceIdentification.abstract)	M/1	Xidmətin məzmununun qısa təsviri.
Onlayn Link: (MD_Metadata.identificationInfo >SV_ServiceIdentification.citation>CI_Citation.onlineResource>CI_OnlineResource)	O/N	Xidmət üçün URL linki.
Açar sözlər: MD_Metadata.identificationInfo >SV_ServiceIdentification>MD_Keywords)	O/N	Xidməti təsvir edən və axtarışa imkan verən sözlər və ya ifadələr.
Giriş və istifadə məhdudiyyətləri: MD_Metadata>SV_ServiceIdentification>MD_Constraints.useLimitations and/or MD_LegalConstraints and or MD_SecurityConstraints	O/N	Xidmətin girişi və istifadəsi üzrə məhdudiyyətlər.
Metadata tarix möhürü: (MD_Metadata.dateInfo)	M/N	Metadata üçün yaradılma tarixi.
Metadata əlaqə nöqtəsi: (MD_Metadata.contact >CI_Responsibility)	M/N	Metadata üçün məsul tərəf.
Resurs növü: (MD_Metadata.metadataScope> MD_Scope.resourceScope)	M/1	Metadata ilə təsvir edilən resurs növünü müəyyən edən kod.
Birləşdirilmiş Resurs: (MD_Metadata>SV_ServiceIdentification.coupledResource>SV-CoupledResource)	C/N	Xidmətlə əlaqəli data dəstinin adı və identifikatoru.
Birləşdirilmiş resurs növü: (MD_Metadata>SV_ServiceIdentification.couplingType>SV-CouplingType)	C/1	Xidmətin əlaqəli resursa bağlılığını təsvir edir.

G.1 Dəyişikliklərin xülasəsi

Paket üzrə dəyişikliklər:

1. Datanın keyfiyyəti üzrə məlumat paketi ISO 19157-ə köçürüldü. “dataQualityInfo” assosiasiyası datanın keyfiyyəti metadatasını daxil etməyi dəstəkləmək üçün qalır.
2. Metadata üzrə metadata
  - Keçmişdəki yanlış istifadəyə/qarışıqlığa toxunmaq üçün metadata və ana metadata üçün identifikatorlar daha dəqiq bir CI_Sitat vasitəsilə edildi ki, indi onlayn resursu da ehtiva edir;
  - İyerarxiyaSəviyyə atributları metadatanın miqyasını daha yaxşı təsvir etmək üçün MD_Miqyas sinfi ilə əvəz olundu;
  - Yaradılma tarixindən əlavə digər metadat tarix məlumatlarını qeyd etməyə imkan vermək üçün tarixMöhürü darixInfo ilə əvəz olundu;
  - Dil defoltMəkan ilə əvəz olundu ki, bu da simvol dəstini, dili və istəyə bağlı olaraq dilin ölkəsini təsvir etməyə imkan verir.
3. İdentifikasiya məlumatı
  - MD_Dataİdentifikasiya və SV_Xidmətİdentifikasiya tərəfindən tələb olunan atributlar təkrarı aradan qaldırmaq və funksionallığı yaxşılaşdırmaq üçün MD_İdentifikasiyaya köçürüldü;
  - MD_AçarSözSinfi açar sözlərin təsnifatını yaratmaq üçün əlavə edildi;
  - Funksionallığı yaxşılaşdırmaq üçün atributlar əlavə edildi.
4. Məhdudiyyətlər haqqında məlumat
  - Məhdudiyyətlərin təsvirini yaxşılaşdırmaq üçün yeni atributlar əlavə edildi.
5. Söy-kökü haqqında məlumat
  - LI_Mənbə və LI_ProsesAddımının təsvirini yaxşılaşdırmaq üçün yeni atributlar əlavə edildi.
6. Texniki xidmət məlumatı
  - Texniki xidmət tarixlərini və miqyasını daha çevik və dəqiq təsvir etmək üçün atributlar dəyişdirildi.
7. Məkanın təmsili
  - Torlu məkan təmsilinin ölçüsünü təsvir etməyi yaxşılaşdırmaq üçün yeni atributlar əlavə edildi.
8. İstinad sistemi haqqında məlumat
  - İstifadə olunan istinad sisteminin növünü müəyyən etmək üçün yeni atribut və kod siyahısı əlavə edildi.
9. Məzmun məlumatı
  - “məzmunNövü” atributunu MD_ÖrtükTəsvirindən köçürən və məzmun növlərinin atributlar qruplarının bir hissəsi olmasına imkan verən yeni MD_AtributQrupu sinfi əlavə edildi;
  - Yeni bir sinif, MD_NümunəviÖlçü əlavə edildi və örtüklərin təsvirini yaxşılaşdırmaq üçün model yenidən quruldu;
  - Xüsusiyyət kataloquna istinad etmək və ya onu daxil etmək imkanı əlavə edildi.
10. Paylanma məlumatı
  - Funksionallığı yaxşılaşdırmaq üçün atributlar əlavə edildi.
11. İstinad və məsul tərəf məlumatı
  - CI_Sitata funksionallığı yaxşılaşdırmaq üçün atributlar əlavə edildi;
  - MD_MəsulTərəf onun istifadəsində/yenidən istifadəsində elastiklik təmin etmək üçün yenidən hazırlandı.
12. Çoxdilli mətn məlumatı
  - Bu paket ISO/TS 19139-dan dəyişdirilmədən əlavə olundu.

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
2	MD_Metad中国家/fileIdentifier	MD_Metad中国家/metad中国家Identifier: MD_Identifier	MD_Identifier artıq identifikatorla əlaqəli namespaces təyin etmək üçün codespace atributunu özündə cəmləşdirir. Bu, əvvəlki CharacterString tipinə nisbətən təkmilləşdirmədir.
3	MD_Metad中国家/language	MD_Metad中国家/defaultLocale: PT_Locale	Lokal dil və simvol dəstini təyin etmək üçün yeni əlavə edilmiş Dil və simvol dəsti lokallaşdırma paketindən istifadə edin.
5	MD_Metad中国家/parentIdentifier	MD_Metad中国家/parentMetad中国家: CI_Citation	CI_Citation bu elementi daha standartlaşdırmaq üçün simvol sətri əvəzinə istifadə olunur.
6	MD_Metad中国家/hierarchyLevel	MD_Metad中国家/metad中国家Scope/MD_Metad中国家Scope/resourceScope	Bu iki element bir qeydə birdən çox sahə kodu və adlar bağlı olduqda qeyri-müəyyənliyi aradan qaldırmaq üçün yeni MD_Metad中国家Scope sinfinə keçirildi. İyerarxiya sözlü adlardan çıxarıldı, çünki sahələr qeyri-iyerarxik strukturlarda istifadə edilə bilər.
7	MD_Metad中国家/hierarchyLevel Name	MD_Metad中国家/metad中国家Scope: MD_Metad中国家Scope/name	
8	MD_Metad中国家/contact	MD_Metad中国家/contact	Məsul tərəf məlumatlarını təsvir edən yeni sinfə yeniləndi.
9	MD_Metad中国家/dateStamp	MD_Metad中国家/dateInfo: CI_Date	Bu elementin tipi və kardinallığı dəyişdirildi ki, metad中国家 qeydində birdən çox tarix tipini əlaqələndirmək mümkün olsun.
10	MD_Metad中国家/metad中国家StandardName	MD_Metad中国家/metad中国家Standard: CI_Citation	Standart Ad və StandartVersiya CI_Citation ilə birləşdirildi ki, istifadə olunan xüsusi standarta daha dəqiq istinadlar edilsin. MD_Metad中国家StandardName CI_Citation.title ilə əvəz olundu və MD_Metad中国家StandardVersion CI_Citation.edition ilə əvəz olundu. Metad中国家nın uyğun olduğu profillərə istinad etməyə imkan verir.
11	MD_Metad中国家/metad中国家StandardVersion	MD_Metad中国家/metad中国家Standard: CI_Citation	
		MD_Metad中国家/metad中国家Profile: CI_Citation	
11.1	MD_Metad中国家/dataSetURI	MD_Metad中国家/identificationInfo: MD_Identification/citation: CI_Citation/onlineResource: CI_OnlineResource	Bu, linkin resursa aid olduğunu izah edir və CI_OnlineResource-dən istifadə edərək bağlantının rolunu aydınlaşdırır.
11.2	MD_Metad中国家/locale	MD_Metad中国家/otherLocale	"defaultLocale" vasitəsilə təqdim olunan lokal simvol sətrləri haqqında məlumat verir.
		MD_Metad中国家/metad中国家Linkage: CI_OnlineResource	Bu yeni element metad中国家nın onlayn mövcud olduğu yeri birmənalı olaraq təyin etməyə imkan verir.
17	MD_Metad中国家/Info: [0..1]	MD_Metad中国家/distributionInfo: [0..*]	Bu elementin kardinallığı artırıldı ki, paylaşma məlumatlarını daha çevik şəkildə təyin etmək mümkün olsun.
		MD_Metad中国家/alternative Metad中国家Reference	Bir çox resurs üçün bir neçə standartda metad中国家 mövcuddur. Bu yeni element eyni resurs üçün digər metad中国家 mənbələrinə istinad mexanizmi təqdim edir.
		MD_Metad中国家/resourceLineage: LI_Lineage	LI_Lineage Data Quality məlumatları olmadan metad中国家 daxil edilməlidir. Data Quality modeli bu reviziyada ISO 19157-yə çıxarıldı.
		MD_Metad中国家Scope	Bir qeydə birdən çox sahə kodu və adlar bağlı olduqda qeyri-müəyyənliklərin qarşısını almaq üçün bu yeni sinif əlavə edildi.

Cədvəl G.2 – İdentifikasiya məlumatı

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		MD_Identification/additional Documentation: CI_Citation	Əhəmiyyətli sənədlər elmi məqalələrdə, istifadəçi təlimatlarında və ya məlumat lüğətlərində mövcud ola bilər. Bu yeni element həmin sənədlərin metadatalardan istinad edilməsinə imkan verir.
		MD_Identification/processing Level: MD_Identifier	Məlumat resursunun emal səviyyəsi, çox vaxt resursun tanınması və ya müəyyən resurs növlərinin axtarışı üçün vacib olur. Yeni processingLevel atributu emal səviyyəsini və müəyyən etmə mənbəyini təyin etməyə imkan verir.
		MD_Identification/temporal Resolution: TM_Duration	Bu yeni element zaman qərarlılığının təyin olunmasına imkan verir ki, bu da bir çox məlumat seçim vəziyyətlərində vacibdir.
39	MD_DataIdentification/language	MD_DataIdentification/default Locale	Bu elementlər resursda istifadə olunan lokallaşdırılmış dil və simvol dəsti haqqında məlumat verir.
	MD_DataIdentification/characterSet		
40		MD_DataIdentification/other Locale	Resurs daxilində istifadə olunan alternativ lokallaşdırılmış dil(lər) və simvol dəsti haqqında məlumat verir.
37	MD_DataIdentification/spatialRepresentationType	MD_Identification/spatial RepresentationType: MD_SpatialRepresentationType Code	Bu üç element MD_DataIdentification-dən MD_Identification-ə köçürüldü ki, onların xidmət identifikasiyası üçün istifadə olunması mümkün olsun.
38	MD_DataIdentification/spatial Resolution	MD_Identification/spatial Resolution: MD_Resolution	
41	MD_DataIdentification/topic Category	MD_Identification/topicCategory: MD_TopicCategoryCode	
45	MD_DataIdentification/extent	MD_Identification/extent: EX_Extent	

ISO 19119:2005, Amd 1, Cədvəl C.1	SV_ServiceIdentification/extent	MD_Identification/extent: EX_Extent	MD_DataIdentification və SV_ServiceIdentification-dən extent rolları MD_Identification-ə köçürüldü ki, iki ISO 19119:2005 alt sinfində təkrarlanan təriflərdən qaçınılsın.
		MD_Keywords/keywordClass: MD_KeywordClass and MD_KeywordClass	Bu yeni element və sinif ontologiyalardan açar sözlərin birmənalı təyin edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_Resolution/vertical: Distance	Bu element şaquli həllin təyin edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_Resolution/angularDistance: Angle	Bu element bucaqlı nümunə götürmə məsafəsinin təyin edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_Resolution/levelOfDetail	Bu element resursun məkan qararlığının mətn təsvirinin verilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi.
66.1	MD_AggregateInformation	MD_AssociatedResource	Bu sinfin adı resursları əlaqələndirmək üçün mexanizm rolunu dəqiqləşdirmək üçün dəyişdirildi.
66.2	MD_AggregateInformation/aggregateDataSetName	MD_AssociatedResource/name: CI_Citation	Bu rolun adı sinfin adının dəyişməsi ilə birlikdə sadələşdirildi.
66.3	MD_AggregateInformation/aggregateDataSetIdentifier		Bu MD_Identifier çıxarıldı, çünki ad: CI_Citation-dakı MD_Identifier əlaqəli resurs üçün identifikator təmin etmək üçün istifadə edilə bilər.
		MD_AssociatedResource/metadataReference: CI_Citation	Bu yeni element adın:CI_Citation-in resursa və ya həmin resurs üçün metadətaya aid olub-olmaması ilə bağlı qeyri-müəyyənliyin qarşısını almaq üçün əlavə edilmişdir. İndi aydın oldu ki, name:CI_Citation resursa, metadataReference isə həmin resurs üçün metadətaya istinad edir.
		MD_BrowseGraphic/image Constraint: MD_Constraints	Bu yeni element resursla əlaqəli gözdən keçirmə qrafikində məhdudiyyətlərin dəqiqləşdirilməsinə icazə vermək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_BrowseGraphic/linkage: CI_OnlineResource	Bu yeni element gözdən keçirmə qrafikində keçidin sadə spesifikasiyasına və həmin qrafik haqqında əlavə məlumat (ad, təsvir, ...) əlavə etmək imkanı vermək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_Usage/response: CharacterString	Bu yeni element data provayderindən userDeterminedLimitations-a cavabın daxil edilməsinə icazə vermək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_Usage/additional Documentation: CI_Citation	Bu element məlumatların istifadəsini təsvir edən nəşrlərə istinad etmək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_Usage/identifiedIssues: CI_Citation	Bu element resursla bağlı məlum problemlər və təklif olunan həll yolları haqqında istinadları daxil etmək üçün əlavə edildi.

Cədvəl G.3 — Məhdudiyyət haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		MD_Constraints/constraint ApplicationScope: MD_Scope	Bu yeni element məkan və/və ya zaman və/və ya səviyyəyə görə dəyişən resurs məhdudiyyətlərini təsvir etməyə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_Constraints/graphic: MD_BrowseGraphic	Bu yeni element müəyyən məhdudiyyətlə əlaqəli olan loqo və ya digər qrafiki daxil etməyə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_Constraints/reference: CI_Citation	Bu yeni element məhdudiyyət haqqında daha ətraflı məlumatlara istinad əlavə etməyə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_Constraints/releasability: MD_Releasability	Bu yeni element xüsusi şəxslərə və ya təşkilatlara tətbiq edilən məhdudiyyətlərin müəyyən edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_Constraints/responsibleParty: CI_Responsibility	Bu yeni element məhdudiyyətlərə cavabdeh olan şəxslər və ya təşkilatların təyin edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_Releasability	Bu yeni sinif resursun buraxılış məhdudiyyətləri haqqında məlumat vermək üçün əlavə edildi.

Cədvəl G.4 — Soy-kökü haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
79	DQ_DataQuality/scope: DQ_Scope	LI_Lineage/scope	Bu element nəsil məlumatlarının növünü və/və ya dərəcəsini təsvir etməyə imkan verir. DQ_DataQuality/scope ISO 19157-yə köçürüldü.
		LI_Lineage/additional Documentation	Bu yeni element resursu istehsal etmək üçün prosesləri sənədləşdirən bir nəşrə istinad edir.
94	LI_Source/scaleDenominator [0..1]: MD_RepresentativeFraction	LI_Source/spatial Resolution: MD_Resolution [0..1]	Bu yeni element, mənbənin məkan çözümlüklüyünün spesifikasiyasında daha çox çəviklik təmin etmək üçün scaleDenominator-i əvəz edir.

97	LI_Lineage/sourceExtent : EX_Extent	LI_Source/scope: MD_Scope [0..1]	Bu yeni element, nəsil bölməsinin əhatə dairəsinin daha ətraflı təsvirini təmin etmək üçün əlavə edilmişdir. Bu, bir hissəsi olaraq, 19115-dən yeni məlumat keyfiyyəti standartına (ISO 19157) köçürülən DQ_Scope-ni əvəz etmək üçün tələb olunmuşdur.
		LI_Source/sourceMetadata: CI_Citation [0..*]	Bu yeni element, mənbənin metadatasına birmənalı istinad təmin etmək üçün əlavə edilmişdir. SourceCitation indi mənbə resursuna açıq istinad təmin edir.
89	LI_ProcessStep/dateTime: DateTime	LI_ProcessStep/stepDateTime: TM_Primitive	Bu yeni element, proses addımının vaxtının daha çevik şəkildə təyin edilməsini təmin etmək üçün dateTime-i əvəz edir.
		LI_ProcessStep/reference: CI_Citation	Bu yeni element proses addımı haqqında daha ətraflı məlumatlara istinad etməyə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		LI_ProcessStep/scope: MD_Scope	Bu yeni element, nəsil bölməsinin bütün əhatə dairəsindən müstəqil olaraq, proses addımının əhatə dairəsini təsvir etməyə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir. Bu, bir hissəsi olaraq, 19115-dən yeni məlumat keyfiyyəti standartına (ISO 19157) köçürülən DQ_Scope-ni əvəz etmək üçün tələb olunmuşdur.
144	MD_MaintenanceInformation/dateOfNextUpdate: Date	MD_MaintenanceInformation/maintenanceDate: CI_Date	Bu rol, tarix növünü təsvir etmək üçün CI_DateTypeCode-un daxil edilməsinə imkan vermək məqsədilə maintenanceDate ilə əvəz edilmişdir. Qeyd edək ki, nextUpdate həmin kod siyahısına əlavə edilmişdir.
146, 147	MD_MaintenanceInformation/updateScope: MD_ScopeCode və MD_MaintenanceInformation/updateScopeDescription: MD_ScopeDescription	MD_MaintenanceInformation/maintenanceScope: MD_Scope	Bu iki rol, məkan və zaman dərəcəsini daxil edən bir əhatə dairəsini təyin etməyə imkan vermək üçün maintenanceScope: MD_Scope [0..*] ilə birləşdirildi.

Cədvəl G.6 — Məkan təmsili haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		MD_Dimension/dimensionTitle: CharacterString and MD_Dimension/dimensionDescription: CharacterString	Bu yeni elementlər, MD_DimensionNameTypeCode kod siyahısının məzmunu ilə məhdudlaşan sadəcə ÖlçüAdı ilə təmin oluna biləndən daha ətraflı oxların təsvirlərinə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.

Cədvəl G.7 — İstinad sistemi haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
186	MD_ReferenceSystem/referenceSystemIdentifier: RS_Identifier	MD_ReferenceSystem/referenceSystemIdentifier: MD_Identifier	ISO 19111 ilə sirkulyar asılılığı aradan qaldırmaq üçün MD_Identifier-ə dəyişdirildi.
		MD_ReferenceSystem/referenceSystemType: MD_ReferenceSystemTypeCode	Bu yeni element, referans sisteminin növünü təyin etməyə imkan vermək üçün əlavə edildi.
195	RS_ReferenceSystem		
196	RS_ReferenceSystem/name	Silindi	Daha artıq lazım deyil, MD_ReferenceSystem/referenceSystemType ilə əvəz edilmişdir.

197	RS_ReferenceSystem/domain OfValidity		
208		RS_Identifier	ISO 19111 ilə dairəvi asılılığı aradan qaldırmaq üçün çıxarıldı. MD_Identifier sinfi Metadata informasiya paketinə köçürüldü.

Cədvəl G.8 — Məzmun haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		MD_FeatureCatalogue	Bu yeni sinif, metadətaya xüsusiyyət kataloqunun daxil edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi.
235	MD_FeatureCatalogue Description/language	MD_FeatureCatalogueDescription/locale	Bu element, lokal dil və xarakter dəsti haqqında tam təsvirin verilməsinə imkan vermək üçün dəyişdirildi.
237	MD_FeatureCatalogue Description/featureTypes: GenericName	MD_FeatureCatalogueDescription/featureTypes	Bu element, yalnız xüsusiyyət növlərini deyil, həm də xüsusiyyət nümunələrinin sayını təsvir etməyə imkan vermək üçün dəyişdirildi.
		MD_FeatureTypeInfo	Bu sinif, xüsusiyyət növlərinin və xüsusiyyət nümunələrinin sayını təsvir etməyə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_CoverageDescription/processingLevelCode : MD_Identifier	Bu element, şəkillər olmayan örtüklərin işləmə səviyyəsini təyin etməyə imkan vermək üçün MD_ImageDescription-dan köçürüldü.
	MD_CoverageDescription/contentType	MD_AttributeGroup/contentType	Bu metadata, yeni MD_Attribute-ə köçürüldü.
	MD_CoverageDescription/dimension: MD_RangeDimension	MD_CoverageDescription/attributeGroup: MD_RangeDimension	Bu elementin adı, ölçülər haqqında qarışıqlığı azaltmaq və lazım olduqda atribut qrupları haqqında məlumat təmin etmək üçün dəyişdirildi.
		MD_AttributeGroup	Bu sinif, atribut qrupları üçün contentType təmin etmək üçün əlavə edildi.
		MD_RangeDimension/name: MD_Identifier	Bu yeni element, atribut üçün standart lüğətlərdən adların təyin edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_SampleDimension	Bu yeni sinif, elektromaqnit spektrində olmayan örtüklərin təsvir edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi. MD_SampleDimension-un əlavə edilməsi bir çox elementlərin tərifində dəyişikliklər və bir neçə yeni elementin əlavə edilməsini tələb etdi. Bu, MD_RangeDimension-un bir növüdür.
		MD_SampleDimension/meanValue: Real və MD_SampleDimension/numberOfValues: Integer və MD_SampleDimension/standardDeviation: Real	Bu üç yeni element, örtük üçün sadə və ümumiyyətlə tətbiq edilən təsviri statistikanın sadə şəkildə təyin edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edildi.
		MD_SampleDimension/otherPropertyType: RecordType və MD_SampleDimension/otherProperty: Record	Bu iki yeni element, örtüyün xüsusiyyətlərini örtük tətbiq həllinə uyğun bir şəkildə təyin etmək mexanizmini təmin edir.
		MD_SampleDimension/bitsPerValue	Bu element, hər bir pikselin hər bir bəndində sıxılmamış dəyərlərdəki əhəmiyyətli bitlərin maksimum sayını təmin etmək üçün əlavə edildi.

259	MD_Band (köçürüldü)	MD_Band	Bu sinif, elektromaqnit spektrinin alt qrupuna uyğun olan örtük atributlarını (bandları) təsvir etmək üçün yalnız MD_SampleDimension-un alt sinfi olaraq istifadə edilir.
-----	---------------------	---------	---

Cədvəl G.9 —Təsviri kataloq haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		Dəyişiklik yoxdur	

Cədvəl G.10 — Paylanma haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		MD_Distribution/description	Bu yeni element, paylama seçimlərinin təsvirinə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
285, 286, və 288	MD_Format/name: CharacterString və MD_Format/version: CharacterString və MD_Format/specification: CharacterString	MD_Format/formatSpecification Citation: CI_Citation	Bu yeni element, formatlar və paylama vasitələri arasında daha dəqiq əlaqələr qurmağa imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_Format/medium: MD_Medium	Bu yeni element formatlar və paylama mediası arasında daha dəqiq assosiasiyaları asanlaşdırmaq üçün əlavə edilmişdir.

		MD_DigitalTransferOptions/transferFrequency: TM_Period-Duration	Bu yeni element, davam edən resursun yeni üzvlərinin nə qədər tez-tez mövcud edildiyini təyin etməyə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_DigitalTransferOptions/distributionFormat: MD_Format	Bu yeni element, onlayn resursların formatları ilə əlaqələndirilməsinə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_Medium/identifier	Bu yeni element, vasitənin bir nümunəsi üçün unikal identifikator təmin etmək üçün əlavə edilmişdir.
		MD_StandardOrderProcess/orderOptionsType: RecordType və MD_StandardOrderProcess/orderOptions: Record	Bu iki yeni rol, spesifik resurslar və ya tətbiqlərlə əlaqəli xüsusi sifariş seçimlərinin spesifikasiyasına imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.

Cədvəl G.11 — Metadata genişlənməsi haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
308	MD_ExtendedElementInformation/shortName və domainCode		Bu elementlər artıq standartda daxil edilmədiyi üçün silinmişdir.

Cədvəl G.12 — Tətbiqi sxem haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		Dəyişiklik yoxdur	

Cədvəl G.13 ISO19119:2005/Amd 1:2008 ilə ISO 19115-in bu hissəsi arasındakı fərqləri təsvir edir.

Cədvəl G.13 — Xidmət haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
ISO 19119:2005, Cədvəl C.1	SV_ServiceIdentification.restrictions		Bu məlumat, abstrakt sinif MD_Identification-dan irs edilən resourceConstraint elementi tərəfindən saxlanılır.
ISO 19119:2005, Amd 1, Cədvəl C.1	SV_ServiceIdentification.extent	MD_Identification.extent	"Həcm" atributu MD_IdentificationInfo mücərrəd sinfi tərəfindən dəstəklənir və həm MD_DataIdentification, həm də SV_ServiceIdentification tərəfindən irs alınır.
		SV_ServiceIdentification.operatedDataset	Bu atribut, operatesOn atributunu tamamlamaq üçün əlavə edilmişdir və resurs metadatasına istinad verməyə imkan verir.
		SV_ServiceIdentification.profile	Bu atribut, xidmət tərəfindən tətbiq olunan standartın profilinə istinad etmək üçün əlavə edilmişdir.
		SV_ServiceIdentification.serviceStandard	Bu atribut, xidmət tərəfindən tətbiq olunan standartın təsvirinə istinad etmək üçün əlavə edilmişdir.
		SV_ServiceIdentification.containsChain	SV_OperationChainMetadata modelin heç bir elementi ilə əlaqəli olmadığı üçün əlavə edilmişdir.
ISO 19119:2005, Cədvəl C.2	SV_OperationMetadata.DCP	SV_OperationMetadata.distributedComputingPlatform	Ad adı ISO/TC 211 qeydlərinə uyğunlaşdırmaq üçün yenidən formatlanıb.
ISO 19119:2005, Amd 1, Cədvəl C.5	SV_CoupledResource.operationName	Role SV_CoupledResource.operation	Bu rol ISO 19119-un kəşik xətlərini əvə etmək üçün əlavə edilmişdir, o, mövcud əməliyyatMetadata nümunəsinə istinad edərək həyata keçirməyə imkan verir.
ISO 19119:2005, Amd 1, Cədvəl C.5	SV_CoupledResource.identifier	SV_CoupledResource.resourceReference və rol SV_CoupledResource.resource	Bu rol ISO 19119-un kəşilmiş sətirlərini əvə etmək üçün əlavə edilib, o, mövcud MD_DataIdentification nümunəsinə istinad edərək həyata keçirməyə və ya resursun metadatasına sitat təqdim etməyə imkan verir.
		SV_CoupledResource.scopedName	CSW ISO AP-dan gəlib. Əməliyyat kontekstində məlumat dəstini müəyyənləşdirir, məsələn, WMS üçün təbəqənin adı.

Cədvəl G.14 — Həcm haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		EX_Extent/EX_SpatialTemporalExtent/verticalExtent : EX_VerticalExtent	Bu yeni sinif, məkan/zamanla əlaqəli ölçülərinin tam 3D təsvirini təmin etmək üçün şaquli ölçülərin əlaqələndirilməsinə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.

Cədvəl G.15 — Sitat haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
364	CI_Citation/editionDate: Date [0..1]	CI_Citation/editionDate: DateTime [0..1]	Bu elementin tipi, editionDate-in təsvirində çəvikliyi artırmaq üçün dəyişdirilmişdir.
367	CI_Citation/citedResponsibleParty : CI_ResponsibleParty [0..*]	CI_Citation/citedResponsibleParty: CI_Responsibility [0..*]	CI_ResponsibleParty, fərdlər, təşkilatlar və rollar arasında daha çəvik əlaqələr yaratmaq üçün yenidən qurulmuşdur.
		CI_Citation/onlineResource: CI_OnlineResource [0..*]	Bu element, sitat gətirilmiş resurs üçün onlayn qaynağın daxil edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		CI_Citation/graphic: MD_BrowseGraphic [0..*]	Bu element, sitat gətirilmiş resurs üçün qrafik və ya loqo daxil etməyə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		CI_Responsibility/extent: EX_Extent [0..1]	Bu element, rolun məkan və zaman ölçüsünü təyin etməyə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		CI_Contact/contactType: CharacterString [0..1]	Bu element, əlaqə növünün təyin edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		CI_Organisation/logo: MD_BrowseGraphic [0..*]	Bu element, təşkilat üçün qrafik və ya loqo daxil etməyə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
374	CI_ResponsibleParty	CI_Responsibility	CI_ResponsibleParty sinfi, fərdlər, təşkilatlar və rollar arasında daha çəvik əlaqələr yaratmaq üçün CI_Responsibility ilə əvəz edilmişdir.
		CI_Contact/contactType: CharacterString	Bu element, əlaqə növünün təsvirinin daxil edilməsinə imkan vermək üçün əlavə edilmişdir.
		CI_OnlineResource/protocolRequest : CharacterString	Bu element, qaynaqdan əldə etmə üsulunu protokoldan asılı olaraq təmin etmək üçün əlavə edilmişdir.

Cədvəl G.16 — Çoxdilli mətn haqqında məlumat

ISO 19115:2003 məlumat lüğəti nömrəsi	Silinmiş element	Yeni	Şərh
		PT_FreeText, LocalisedCharacterString, PT_Locale, PT_LocaleContainer	Bu yeni siniflər ISO/TS 19139:2007-dən əlavə edilmişdir, çünki onlar ISO 19115-in bu hissəsi üçün yeni XML kodlaşdırma standartında olmayacaq.

İstinad ədəbiyyatı

[1] ISO/IEC 646:1991, Information technology — ISO 7-bit coded character set for information

interchange

[2] ISO 690:2010, Information and documentation — Guidelines for bibliographic references and

citations to information resources

[3] ISO 5127:2001, Information and documentation — Vocabulary

[4] ISO/IEC 10646:2012, Information technology — Universal Coded Character Set (UCS)

[5] ISO/IEC 11179 (all parts), Information technology — Metadata registries (MDR)

[6] ISO 15489-1:2001, Information and documentation — Records management — Part 1: General

[7] ISO 15511:2011, Information and documentation — International standard identifier for libraries

and related organizations (ISIL)

[8] ISO 15836:2009, Information and documentation — The Dublin Core metadata element set

[9] ISO 19101:2002, Geographic information — Reference model

[10] ISO/TS 19104:2008, Geographic information — Terminology

[11] ISO 19115-2, Geographic information — Metadata — Part 2: Extensions for imagery and gridded

data

[12] ISO 19116:2004, Geographic information — Positioning services

[13] ISO 19117:2012, Geographic information — Portrayal

[14] ISO/TR 19121:2000, Geographic information — Imagery and gridded data

[15] ISO 19123:2005, Geographic information — Schema for coverage geometry and functions

[16] ISO 23081-1:2006, Information and documentation — Records management processes — Metadata

for records — Part 1: Principles

[17] ISO 23950:1998, Information and documentation — Information retrieval (Z39.50) — Application

service definition and protocol specification

[18] ISO 24619:2011, Language resource management — Persistent identification and sustainable access

(PISA)

[19] ISO 82045-5:2005, Document management — Part 5: Application of metadata for the construction

and facility management sector

[20] IETF RFC 1738, Uniform Resource Locators (URL)

[21] IETF RFC 2056, Uniform Resource Locators for Z39.50

ICS 35.240.70

Qiymət 167 səhifə üçün hesablanıb

© ISO 2014 – Bütün hüquqlar qorunur